

Prihodnji teden začetek „sladke kampanje“

Spravilo jesenskih pridelkov je tudi v Pomurju v polnem teku. Krompir je že pospravljen, zdaj pa je tudi že vse nared za spravilo letošnjega pridelka sladkorne pese. Tej so pomurski pridelovalci letos namenili 2.464 hektarjev polj, s spravilom pa bodo začeli v začetku prihodnjega tedna. Če bo vreme ugodno, bodo kmetje v treh tednih pobrali ves pridelek z 978 hektarjev, nekoliko dlje pa se bo spravilo zavleklo v družbenem sektorju, kjer morajo pospraviti peso s 1.486 hektarjev njiv.

Po prvih ocenah bo letošnji pridelek povprečen, družbeni sektor naj bi pridelal okrog 60.000 ton, zasebni pa okrog 42.000 ton, skupaj pa bodo pomurski pridelovalci oddali tovarni sladkorja v Ormožu 102.000 ton sladkorne pese.

L. K.

NASLOV

Leto XXXVI

Št. 37

Murska Sobota
20. sept. 1984

CENA 20 DIN

35
LET

RAŠIŠKI DAN V BELTINCIH

NOVA TOVARNA BELTINKE

Za delavce Beltinke iz Beltincev, ki je največja TOZD DO Rašica, in krajanje je bil preteklo soboto pomemben dogodek. Ob navzočnosti nad 1.500 delavcev vseh osmih TOZD in delovne skupnosti skupnih služb Rašice, krajanov in gostov, so proslavili pomembno delovno zmagajo. Odprli so nove proizvodne prostore — pletilnico in konfekcijo, katerih investicija je stala 87 milijonov dinarjev. Gre za skupno načrtovano naložbo delovne organizacije Rašica, za katero so sredstva zagotovili iz lastnih virov temeljne organizacije Beltinke 43 milijonov dinarjev, združenih sredstev delovne organizacije Rašica 19 milijonov dinarjev in kredita LB Pomurske banke 25 milijonov dinarjev. S to prvo fazo gradnje Beltinke želijo spremeniti proizvodni program, izboljšati tehnologijo in organizacijo dela, doseči večji izvoz in urediti delovne razmere zaposlenih, hkrati pa zagotoviti trajnejše možnosti razvoja in obstoja. V novih proizvodnih prostorih, ki so opremljeni z naj-sodobnejšimi stroji, se bo zaposlilo 56 novih delavcev, 20 pa jih bodo zaposlili še do konca tega leta. Proizvodnja se bo povečala približno za tretjino, izvoz pa za polovico. Zlasti je pomembno povečanje konvertibilnega izvoza od sedanjih 160.000 na 380.000 dolarjev, do konca leta 1990 pa celo na 450.000 dolarjev.

Na slovesnosti ob otvoritvi nove tovarne je bila proslava v beltinskem parku, kjer je številne udeležence najprej pozdravil direktor TOZD Beltinka Feta Ismajlovič, hkrati pa orisal njen razvoj. Slavnostni govornik, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Murska Sobota, Pa-

Delavke Beltinke v novih prostorih konfekcije, v kateri že nekaj časa teče proizvodnja, odprli pa so jo preteklo soboto. Novi proizvodni prostori so pomemben pridobitek za boljšo organizacijo dela in doseganje boljših proizvodnih rezultatov.

Foto: F. Maučec

vel Pongrac je prikazal razvoj Beltinke in Rašice, ki dosegata pomembne poslovne rezultate, hkrati pa poudaril, da je nova tovarna v Beltincih plod skupnih prizadevanj in skrbno načrtovane razvoja, ki omogoča razširitev proizvodnje in nove zaposlitve ter možnosti nadaljnjega razvoja.

Zatem je slavnostni govornik spregovoril o sedanjih prizadevanjih za stabilizacijo in boljše

gospodarske dosežke ter ugodno ocenil tako srečanja kot je raški dan, ki nedvomno prispeva k spoznavu in boljšemu počutju delavcev. Udeležence proslave je pozdravila tudi direktorica DO Rašica Breda Blaznik, ki je nato skupaj s predsednikom centralnega delavskega sveta Štefanom Zadravcem sedmim najbolj vzornim delavcem posameznih TOZD podelila priznanja. Iz TOZD Beltinka iz Beltincev je to

priznanje prejel Matija Slavic. Pripravili so tudi kulturni program, v katerem sta nastopila moški pevski zbor in folklorna skupina KUD Beltinci s prekmurskimi plesi in pesmimi.

Slavnostni del proslave so sklenili z modno revijo Rašice, na kateri so prikazali najnovejše modele, raški dan pa so nadaljevali z družabnim srečanjem.

Feri Maučec

PRED JESENSKO SETVIJO V POMURJU

Pomembni predvsem pogoji

Da so pogoji tisti, ki odločilno vplivajo na odkup krušnih žit, se je pokazalo tudi ob letošnji žetvi. Čeprav pomurski pridelovalci s pogodbenimi niso zagotovili predvidenih tržnih viškov, je bil ob žetvi plan presežen, pričakovati pa je, da bodo kmetje do prihodnje žetve še oddali nekaj letošnjega pridelka pšenice. Osnovni razlog za preseg plana je gotovo iskati v ugodnih pogojih, saj je poleg možnosti zamenjave pšenice za koruzo in druge beljakovinske komponente na oddajo pšenice vplivala tudi cena.

In kako bo letos? Po republiškem setvenem planu naj bi pomurski pridelovalci tudi jeseni namenili krušnim žitom približno enake površine kot prejšnje leto. Tudi tokrat jih bodo zasejali na kakšnih 16 tisoč hektarjih, vendar od tega le polovico v organizirani proizvodnji. Tako bo družbeni sektor namenil pšenici okrog 2.100 hektarjev njiv, v organizirani zadržni proizvodnji, za katero naj bi sklenili tudi pogodbe za oddajo tržnih viškov, pa jo bodo zasejali na 6.200 hektarjih. Ob takšni setvi bi morali pomurski pridelovalci prihodnje leto oddati okrog 26 tisoč ton tržnih viškov krušnih žit, ob primerni ceni in drugih ustreznih pogojih pa realizacija te naloge ne bi smela biti vprašljiva.

Razen cene, ki jo bodo določili pred žetvijo, so vsi ostali pogoji več ali manj znani in so v glavnem podobni lanskim, naloga pospeševalne službe pa je, da pomaga kmetom za doseganje čim boljših pridelkov. Te pa je moč doseči le ob ustreznih agrotehnikah in prav tu je v Pomurju še največ neizkoriščenih možnosti. Da bi se kmetje tudi letos odločili za nakup kakovostne semenske pšenice, bodo iz skladov za pospeševanje kmetijstva tudi tokrat namenili sredstva za regresiranje le-te. Cena semenske pšenice je namreč 48 dinarjev za kilogram (libelula 52 dinarjev), ječmen, ki je iz uvoza in razkužen, pa bo po 62 dinarjev za kilogram. Ob predvidenem regresu 20 dinarjev za kilogram semenska pšenica tako ne bo bistveno dražja od merkantilne, zato bi morali kmetje to priložnost v celoti izkoristiti. Semenske pšenice po regresirani ceni pa bodo deležni le tisti pridelovalci, ki bodo sklenili pogodbe o tržnem pridelovanju in ob žetvi oddali tudi določene količine pšenice.

Po napovedih strokovnjakov posebnih težav ob jesenski setvi ne bi smelo biti, saj je na voljo dovolj semenske pšenice, tudi gnojil ne bo primanjkovalo, odgovorni pa zagotavljajo, da bo normalna tudi oskrba s pogonskim gorivom. Tako je zdaj sam potek setve v največji meri odvisen od vremena, predvsem v družbenem sektorju pa se bo setev lahko nekoliko zavlekla zaradi spravila koruze, ki bo letos nekoliko pozneje.

Ob jesenski setvi pa so v Pomurju že stekle tudi priprave na spomladansko setev. Največ pozornosti velja seveda sladkorni pesi, saj je zanjo treba že zdaj pripraviti zemljo in vsako dodatno sklepanje pogodb spomladi nima več pravega učinka. Tej poljščini naj bi spomladi v Pomurju namenili okrog 2.900 hektarjev njiv, od tega družbeni sektor blizu 1.500 in kmetje nekaj čez 1.420 hektarjev.

L. Kovač

Stekel odkup sadja

Stari kmečki nasadi jablan so letos spet bogato obrodili; da se ne bi ponovili prizori iz prejšnjih let, ko je sadje takorekoč segnilo pod drevesi, so se v pomurskih kmetijskih zadrugah začeli pravočasno dogovarjati in iskati kupce za

industrijsko sadje iz teh sadovnjakov. Ponekod je odkup sadja stekel že predjšnji teden, v kmetijskih zadrugah pa pravijo, da bodo prevzeli ves pridelek, ki ga bodo kmetje ponudili. To pa seveda ne pomeni, da občasno ne bo zastojev, saj bo največ težav gotovo povzročal prevoz oziroma zastoji pri prevzemih v tovarni.

V Kmetijski zadrugi Panonka napovedujejo, da bodo kmetje ponudili čez 2.000 ton industrijskih jabolk, za takšne količine pa so že tudi sklenili pogodbe s kupci. Največ jabolk bodo dali Fructalu, ki jih bo prevzel okrog 1.000 ton, Slovenija sadje v Bohovi bo prevzela okrog 500 ton sadja, prav toliko naj bi ga tudi izvozili, medtem ko bodo v tovarno v Duplici poslali okrog 200 ton industrijskih jabolk. Možnosti za prodajo pa so še večje, saj po jabolkah sprašujejo tudi v Talisu. Za dokončno odkupno ceno se v Panonki še niso odločili, pač pa odkupujejo jabolka po akontacijski ceni 9 dinarjev za kilogram. Dokončna cena bo znana, ko bodo znani stroški prevoza, saj prevzemajo tovarne sadja po 12 dinarjev kilogram.

Tudi v radgonski kmetijski zadrugi je odkup jabolk stekel že sredi prejšnjega tedna, po ocenah pa naj bi odkupili okrog 600 ton jabolk, predvsem za Fructal in Bohovo. V Radgoni odkupujejo jabolka po 9,70 dinarja. Neuradno smo zvedeli, da jabolka odkupujejo tudi v TOK Ljutomerčan, o odkupu pa se dogovarjajo tudi v lendavski kmetijski zadrugi.

Prav tako se dogovarjajo tudi o odkupu sliv, vendar do zaključka redakcije še ni bila znana cena. Večino sliv bo odkupila tovarna Dana v Mirni, saj je ta s Panonko sklenila pogodbo za odkup 40 do 50 ton sliv, 5 ton sliv pa bo od Panonke prevzela tudi soboška Zvezda.

Irma Benko

L. Kovač

VEZI KREPIJO POLOŽAJ NARODNOSTI

Tradicionalno dobro sodelovanje, ki je v stalnem vzponu in je že lahko za vzor sodelovanja med sosedji, dobro vpliva predvsem na življenje in razcvet narodnostnih skupnosti na obeh straneh meje, je v svoji oceni stikov med našo republiko in sosednjo Madžarsko oziroma Železno županijo, poudaril predsednik republiške konference socialistične zveze Franc Šetinc na sprejemu delegacije domovinske ljudske fronte iz sosednje županije. Prav položaju narodnosti na obeh straneh meje — Slovenec v Porabju in Madžarov v Pomurju — so tudi ob tokratnem obisku tako na pogovorih v Pomurju v sredo kot v četrtek v Ljubljani namenili osrednjo pozornost. Obojestransko so se zavzeli za obogatitev vseh tistih stikov, ki lahko koristijo pripadnikom narodnosti. Na tej eni najbolj varnih in prijateljskih mej v Evropi sta narodnostni skupnosti postali most, čez katerega vodijo trdne poti sodelovanja tudi na številna druga področja.

Med obravnavanimi vprašanji, ki se posebej tičejo položaja narodnosti, je bilo na prvem mestu šolstvo. Naši sosedji odkrito priznavajo, da je v petindvajsetih letih v dvojezičnem šolstvu v Pomurju narejeno veliko delo.

Pri njegovem uvajanju v porabskih šolah imajo določene težave, predvsem kadrovske, zato

pri snovanju njihovega koncepta tudi v prihodnje pričakujejo pomoč naših strokovnjakov in praktikov. Pomembno je, da so se prav v letošnjem letu tesneje povezali odgovorni za področje vzgoje in izobraževanja v Železni županiji in Pomurju.

Drugo zelo pomembno področje je kultura. Stiki so razvejani, kaže pa jih kakovostno in vsebinsko obogatiti. Z naše strani podane pobude o zagotavljanju možnosti obiskovanja kakovostnih kulturnih prireditiv v državi matičnega naroda, gostovanjih gledališč, prirejanju literarnih večerov in obiskovanju drugih kulturnih skupin med pri-

padniki narodnosti so naleteli na pozitiven odziv tudi pri naših sosedih. Ne smejo pa zamreti vse tiste vezi, ki so se od leta 1972 uspešno spletale. Predvsem je tu določena bojazen, da bi zdaj, ko Murska Sobota sodeluje z Körmendom, Lendava

nekateri možnosti, na primer da bi se porabski srednješolci udeleževali mednarodnega geografsko-raziskovalnega tabora na narodnostno mešanem območju v Pomurju, za znanje materinskega jezika bi bilo koristno tudi sodelovanje porabskih šolarjev pri slovenski bralni znački.

Na pogovorih delegacije domovinske ljudske fronte iz Železne županije pri predsedniku republiške konference socialistične zveze pa so precej govorili tudi o gospodarskem sodelovanju.

Dosežki so operativni, čeprav je še veliko neizkoriščenih možnosti. Po lanskem padcu blagovne menjave se ta zdaj povečuje, v obmejnem gospodarskem sodelovanju je vse več višjih oblik, podpisana je dolgoročna pogodba o pridelavi in predelavi sladkorne pese, uspešno se uresničuje pogodba o menjavi prek blagovnice v Szombathelyu in še bi lahko naštevali. Velika pa je ugotovitev, da gospodarstvo na obeh straneh meje v tem vidi svoj ekonomski interes, kar je potrdila udeležba organizacij iz Železne in Žalske županije na radgonskem mednarodnem Kmetijsko-živilskem sejmu, podoben odziv pa kaže tudi slovensko gospodarstvo za letošnji predstavitev oktobra v Zalaegerszegu.

Slovenija je močno zainteresi-

pa z Monoštom, usahnito sodelovanje, ki ga imajo kulturna, športna in druga društva s Porabjem.

Izredno pozitivno so bile ocenile letošnje udeležbe mladih na bralnih in podobnih taborih, mladinskih delovnih akcijah in drugih srečanjih. V prihodnje kaže v ta namen izkoristiti še

Slovenija je močno zainteresi-

K trdovratnemu odporu britanskih rudarjev, ki še vedno stavkajo, se je pred dnevi pridružil nekoliko bolj razveseljen dogodek: princesa Diana je rodila. Tisti, ki so stavili, da bo princu ime Georg, Filip, Albert, Michael, Charles ali James, so se v celoti ali delno zmotili; princu je namreč ime Henry Charles Albert David. Na sliki: radovedneži pred poročnišnico St Mary

Reagan—Gromiko

Odkar je Andrej Gromiko pred 27 leti leti prevzel vodstvo sovjetske zunanje politike, je »preživel«⁶ že šest ameriških predsednikov (Eisenhower, Kennedy, Johnson, Nixon, Ford in Carter) in v kratkem se bo sestal s sedmim — Reaganom. Novi-

ca o tem srečanju svetovne javnosti ni presenetila, saj ne bo prineslo nič bistveno novega. Le potrdila je že zdavnaj znano resnico, da pravila igre določajo veliki. Tako pač lahko trdimo ob dejstvu, da sta bila skoraj istočasno odpovedana obiska šefa DR

Nemčije Honeckerja in prvega človeka Bolgarije Živkova v ZR Nemčiji.

Reagan naj bi s srečanjem z Gromikom zavrnil svojega demokratskega predsedniškega kandidata Mondala, ki si je na zastavo svojega predvolilnega boja zapisal, da bo — če bo izvoljen za predsednika ZDA — takoj izboljšal odnose s Sovjetsko zvezo. Reagan hoče torej svojim volilcem dokazati, da tudi on zmore nekaj takega.

Svet bo torej tudi po srečanju Reagan — Gromiko ostal takšen kot je bil: Honecker in Živkov bosta še nekaj časa čakala, da se jima bo v igri dveh velikih prižgala zelena luč, kot je to pred dnevi v besedah: »Ne moremo mimo tistega, kar se dogaja med dvema velesilama«, ocenil vodja zahodnonemške socialne demokracije Willy Brandt.

Snovi za pogovor je toliko, da ne vem, kje naj začnem. Pa naj začnem pri najbolj osnovni ugotovitvi, da so ondan na desetih lipovljanskih srečanjih bratstva in enotnosti, torej v Lipovljanih, v občini Novska, v hrvaški Posavini, hvalili ureditev pravnega položaja madžarske narodnosti v lendavski in soboški občini. Kakor ta pohvala godi, pa je zares premisleka vredno, zakaj so se po zadnjih dopolnitvah ustave, pred desetimi leti, različno lotili pravnega obravnavanja tako občutljive teme kot jo zajema pojem besede »narodnost«.

S stališča pravic pripadnikov narodnosti je pomembno, da so pripadnikom narodnosti — kot posameznikom — zagotovljene človekove pravice in svoboščine že

določila v njih pa so resnično sprta z ustavo. To je ena izmed osrednjih ugotovitev z letošnjih lipovljanskih srečanj, na katerih so pod pokroviteljstvom ZK SZDL obravnavali »uresničevanje ustavnih pravic narodnosti«. Za ta srečanja si niso po naključju izbrali razpotegnjenega posavinskega Lipovljani. V tem kraju med 2200 prebivalci, v sožitju, prijateljstvu in bratstvu, živijo pripadniki 16 narodov in narodnosti.

Nesporazumi izhajajo iz tistih občinskih statutom, ki določajo »narodnostno mešano območje«. Tako npr. statut občine Osijek (SR Hrvatska) v 110. členu določa, da se otrokom madžarske narodnosti zagotavlja pouk v osnovnih šolah v maternem jeziku tam, »kjer

ZAGREBSKO PISMO VESTNIKU

Zavračanje bremen preteklosti

po načelu enakosti in nerazločevanja državljanov (154. člen Ustave SFRJ). Pripadniki narodnosti so kot posamezniki upravičeni še do posameznih pravic, kot so npr. pravica do vzgoje in izobraževanja v svojem jeziku in do uporabe maternega jezika v različnih postopkih pred državnimi in upravnimi organi. Poleg tega so »narodnostim kot skupinam zagotovljene še »kolektivne pravice«⁶ (čl. 245—248 Ustave SFRJ): pravica do izražanja, ohranjanja in razvoja svoje kulture, uporabe svojega jezika in pisave ter organiziranja lastnih organizacij. Bistvo teh kolektivnih pravic je omogočiti narodnosti kot skupini ohranjanje istosti.

Za položaj narodnosti so gotovo zelo pomembna določila občinskih statutom na narodnostno mešanih območjih, ker ima občina na tem področju dvojno vlogo: v njej se izvajajo ustava in zakoni, obenem pa mora v svojih pravnih aktih (občinski statut) čimbolj izvirno izraziti tudi dejanske razmere s svojega območja.

Kaže, da je prav v občinskih statutih, pri opredeljevanju pravic o narodnostni enakopravnosti največ nesporazumov, nekatera

je prebivalstvo pretežno madžarske narodnosti.

Podobno opredeljujejo narodnostno mešano območje in možnosti za šolanje narodnosti v materinem jeziku občinska statuta Titograda in Bara v Črni gori; v njunem primeru glede albanske narodnosti. Določilo o »večjem«⁶ ali »pretežnem«⁶ številu narodnosti pa nima podlage v izhodiščih zvezne ustave, ki pravic narodnosti nikjer ne pogojuje s številom. S takšnimi statutarnimi pomanjkljivostmi nadaljujejo pri določanju pravic narodnosti pri občevarstvu z upravnimi in državnimi službami glede uporabe nacionalnih simbolov oz. zastav itn. S tem pa kajpak ni povedano, da je vse v redu in prav v tistih občinah, ki v svojih statutih v ničemer niso ohranili ustavnih pravic narodnosti. Pravna opredelitev pravic narodnosti je le ogródje, ki naj pripomore k uveljavljanju narodnosti kot enakopravnega dejavnika v družbenem življenju. Toda brez tega ogródja, brez ustrezne opredelitve pravic in njihovega poznavanja ni moč pričakovati spreminjanje okoliščin, njihovega usklajevanja z ustavo.

Peter Potočnik

Ukvarjanje s posledicami

Te dni se je znova začela sindikalna kampanja za zagotavljanje poceni oziroma na kredit. Najširše so se tega lotili sindikati v Vojvodini, pa tudi v Beogradu so zelo vneti, toda preskrbovalne organizacije glavnega mesta — kot tudi drugod — niso kdo ve kako odzivne, češ da same nimajo možnosti kreditiranja, banke pa tudi ne morejo sodelovati tako kot je zamišljeno v sindikalnih forumih.

Tako ostaja ta akcija več ali manj na papirju, in sicer zato ker sindikati sodijo, da je njihov delež pri tem le politično spodbujanje za zagotavljanje in kupovanje poceni oziroma po ugodnih kreditnih pogojih, sama izvedba akcije pa je stvar preskrbovalcev in delavcev samih. Tako naj bi bil namreč volk sit in koza cela, kar pa je v praksi sila težko uresničljivo.

Praktičističnim akcijam te vrste se namreč zoperstavljajo načelna vprašanja umetnosti oziroma zakonitosti takšnih akcij, ki preveč spominjajo na navade od nekdanj, ko je bila vloga sindikatov drugačna, pa tudi družbena ureditev je bila povsem drugačna. Delavska zavest pa se je med tem tudi izdatno povečala, saj se delavci že vztrajno otepajo vsakršnega skrbništva, zlasti pa takšne socialne skrbi, ki spreminja sindikate v sindikalno skrbništvo.

Obnašanje delavcev in tudi sindikalnih podružnic glede sindikalne oziroma je sila enostavno: največ sindikalnih podružnic se ne odziva na te akcije, v nekaterih velikih kolektivih z nekaj tisoč delavci pa je le po nekaj deset družin seglo po tako ponujeni oziromi. Večina delavcev namreč meni, da je takšna preskrba nekakšna oblika miloščine; a delavec, ki dela, naj zasluži toliko, da mu pomoč ni potrebna, ali pa naj dobi s takšnimi akcijami tako kakovostno blago kot se spodobi. Kredit s popustom pravzaprav ni darovana vsebina, če trgovina lahko proda velike količine za denar, ki ga sama ne daje, saj pri financiranju kreditiranja sodeluje tudi mestna skupščina in podobni dejavniki.

Organizacija sindikalne oziromi torej ni kaj prida izpeljana, saj je navzkriž s temeljnimi motivi samoupravljanja in — kakor trdi tudi služba družbenega nadzora (SDK) — tudi z zakoni, ki predpisujejo način in vsebino kreditiranja. Sindikalni način kreditiranja naj bi bil brez udeležbe in obresti, kar je v resnici — gospodarski prekršek. Kakorkoli vojvodinski ugovarjajo sindikati, da je smisel akcije konkretna pomoč delavcem, vendarle vse skupaj diši po časih tako imenovanih »koristnih nepravilnostih«. Tako angažirana sredstva bi namreč lahko bolj s pridom uporabili za spodbujanje dobrega gospodarjenja in tako bi zanesljiveje pomagali tudi delavcem s prenikskimi osebnimi dohodki in sploh stabilnejšemu položaju.

Se pravi, da smo s tem primerom zopet v vodah posrednega reševanja problemov in težav posameznih delavcev, delovnih kolektivov in drugih delavskih in delovnih skupin, panog, regij itd. Tako kot je bilo svojčas s poskusom beograjskih sindikatov na kongresu sindikatov Srbije, da bi uzakonili uvedbo socialnih kartic — popis socialno ogroženih delavcev, katerim je potrebna manjša ali večja pomoč, za razliko od onih menda, katerim bi v imenu take socialne skrbi veljalo zmanjšati — karkoli že.

Tudi temu so se delavci uprli, češ da skrbnikov ne potrebujejo pač, pa potrebujejo ustrežnejše vrednotenje dela z ustrežnejšimi rezultati dela, za kar so praviloma odgovorni organizatorji dela — tisti, ki naj bi zaposlili vse zaposlene in tudi še nezaposlene delavce, ki bi ustvarjali tolikšne dohodke kolikšni so potrebni za primerno življenjsko raven in seveda tudi za primerno več delovnih mest.

Seveda pa niso odgovorni samo organizatorji dela, temveč vsi ostali, ki sodelujejo pri ustvarjanju ne samo dohodka temveč ustreznega, samoupravno polnejšega položaja delavca na način, ki je ustavno predpisan in razčlenjen v zakonu o združenem delu, kateremu sicer lahko pripišemo še marsikatero nepopolnost, vendar s pripombo, da njegova vsebina še zdaleč ni uresničena v življenju. Tu pa potem — prav zaradi tega — prihaja do takšnih konfrontacij delavcev s sindikati in še s kom, kakršne smo tukaj prikazali.

Viktor Širec

V žarišču dogodkov

Bog vojne se seli v vesolje

Če je bilo pred štirimi desetletji še nemogoče razmišljati o tem, da bi ena velesila lahko povsem prevladala drugo in zavzela premoč nad vsem svetom, se dandanašnji vse bolj jasno kaže grozljiva možnost, da ena od obeh velesil ali kar obe hkrati povsem uničita vse človeštvo, ne v dolgotrajnem uničevanju, temveč v nekaj urah.

Zemeljski sateliti so bili ena redkih pridobitev vojaške tehnologije, s katero se nevarnost uničenja ni povečala, ampak so omogočili ravno vseje med velesilama, ker so pač omogočili natančnejši nadzor nad vsemi pomembnimi premiki in oskrbeli množico drugih podatkov o nasprotni strani, ki tako ni mogla dobiti odločilne prednosti. Žal so tudi sateliti izgubili svojo miroljubno vlogo.

Ker so postali izjemno pomembni za vohunjenje, prenos komunikacij in usmerjanje ne samo miru, marveč še bolj v možni vojni, so postali nadvse zanimiva tarča. Kakor hitro bi izbruhnil vojaški obračun med velesilama, bi si vsaka od v spopad zapletenih strani prizadevala uničiti važna komunikacijska in obveščevalna vozlišča visoko gori nad Zemljo.

In tako sta velesili začeli razvijati protisatelitsko orožje. Že v šestdesetih letih sta imeli obe velesili, ZDA in Sovjetska zveza, izdelana protisatelitska orožja. Kot trdijo ameriški viri, so Američani ostali pri osnovnem pro-

tisatelitskem sistemu, medtem ko naj bi Rusi še naprej preskušali nova in nova orožja za uničevanje nasprotnikovih satelitov in hkrati za vojaško uporabo svojih. V zadnjem času tudi Američani ne morejo nastopati kot golobi v vesoljski vojni, saj so glasovi o njihovih novih orožjih v vesolju vse glasnejši. Sumljivo pa je tudi, da ZDA ni odgovorila na sovjetske pobude v OZN, naj bi dosegli svetovni sporazum o nadzoru nad orožjem v vesolju pred tremi leti in ponovno lani. Reaganovi načrti o uporabi satelitov za vodenje protiraketnega sistema pa so preveč očitno naravnani v vojaško uporabo vesolja.

Geostacionarni sateliti stalno lebdiijo nad istim območjem zemeljske krogle, kar pomeni, da se gibljejo z enako hitrostjo, kot se vrti naš planet. Uporabljajo jih predvsem za komunikacije in za fotografiranje zanimivih območij. Sateliti, ki obkrožijo Zemljo v razpotegnjenih elipsah, se približajo določeni točki na vsega nekaj sto kilometrov, nato pa se dvignejo visoko v vesolje, do 40.000 kilometrov. Po-

leg teh dveh poglavitnih vrst poznajo še satelite z nizko orbito in satelite z visoko orbito. Eni in drugi so namenjeni elektronskemu nadzoru, komunikacijam, pomorski navigaciji in zgodnjemu odkrivanju možnih izstrelkov balističnih celinskih raket.

Sedanja protisatelitska orožja lahko uničijo predvsem satelite z nizko orbito, medtem ko so ostali še nedotakljivi. Sovjeti so zaradi tega malce v podrejenem položaju, saj je večina njihovih satelitov na nizkih orbitah, povrh tega pa nimajo tako močno razvite sodobne elektronske opreme, njihovih satelitov so manj trajni, težji, pogosto pokvarjeni in jih morajo pogosteje menjati, kot to počnejo Američani. Ker zaradi slabše tehnologije Sovjeti pošiljajo v vesolje več vojaških satelitov, je videti, kot da so na tem področju močnejši, vendar zaradi še omenjenih pomanjkljivosti ni povsem tako.

Novosti v vesoljskem oboroževanju so vesoljske mine. To so z eksplozivom napolnjeni manjši sateliti, ki tedne in mesece spremljajo pomemben nasprotnikov satelit, dokler ga na Zemlji ne sprožijo z daljinskim ukazom in nato uniči sovražni satelit podobno kot sovjetski satelit prestreznik.

Druga novost so laserska

globus

DUNAJ — Dnevnik Die Presse je zapisal, da referendum koroškega Heimadientista za ločitev nemških od slovenskih otrok v koroških šolah nikakor ne pomeni svetlega lista v analih te zvezne dežele.

RIM — V Italiji z nejevoljo komentirajo iredentistične izpade med nedavno tirolsko parado v Innsbrucku, ko so nekateri ekstremisti z obeh strani meje nosili transparente z zahtevu po odcepitvi Južne Tirolske od Italije.

LA VALLETTA — V malteškem glavnem mestu so se vodje diplomacij desetih sredozemskih članic gibanja neuvrčenih izrekli za krepitev varnosti v Sredozemlju.

NEW YORK — „Združeni narodi za boljši svet,“ to je geslo pod katerim bo OZN prihodnje leto praznovala štiri desetletja obstoja.

BONN — Adolf Hitler je še vedno na seznamu častnih meščanov nekaterih mest v ZR Nemčiji. Tako ugotavlja neko združenje v Bochumu, ki je sklenilo, da bo pregledalo listine vseh zahodnonemških mest in prepriča njihove župane, da zbršejo to zadnjo simbolično vez z nacističnim režimom.

DUNAJ — Z neko raziskavo so ugotovili, da je vsak četrti Avstrijec protizidovsko razpoložen. Pred drugo svetovno vojno je na Dunaju živel 250 tisoč Židov, danes pa jih je le še 8 tisoč.

BUENOS AIRES — Enajst najbolj zadolženih južnoameriških držav — njihovih predstavniki so se sestali v Mar del Plati — je visoke obresti za posojila razglasilo za največje zlo.

BONN — Zahodnonemški pravosodni minister je izjavil, da „tujci niso državljani drugega reda“ in da ZR Nemčija ne more zanikati odgovornosti do njih. Dodal je še, da je 4,5 milijona tujih delavcev v ZRN dovolj.

MOSKVA — Sovjetski rudarji so se odločili, da bodo petino svojih plač odstopili stavkajočim britanskim rudarjem.

globus

orožja, ki jih izstreljujejo bodisi iz zemeljskih središč ali z letal in drugih satelitov.

Zanimivo je, da nobeno od teh orožij ni izdelano na osnovi jedrskega eksploziva, čeprav ne bi bila nobena težava v vesoljsko mino ali satelit prestreznik vdlati atomsko bojno glavo. Toda jedrska eksplozija v vesolju bi imela preveč nezaželenih posledic, predvsem bi elektromagnetni udar uničil tako sovražnikovo kot lastno komunikacijsko satelitsko mrežo, kar bi pomenilo, da bi obe strani oslepele.

Sovjeti so s svojimi sateliti prestrezniki izvedli že več poskusov, zato so znane zmogljivosti njihovega protisatelitskega orožja. Ameriški strokovnjaki so ugotovili, da je večina najpomembnejših ameriških satelitov varnih, saj krožijo v višinah, ki jih sovjetske rakete, ki uničevalni satelit ponesejo v vesolje, ne morejo doseči.

Prvi ameriški poskus s protisatelitsko raketo pa so izvedli šele 21. januarja letos. Ni znano, do kakšnih višin eksplozivni del rakete deluje, verjetno pa je, da doseže večje višine, saj raketo nosilko izstrele iz letala. Izkazalo se je tudi, da je zaradi lastnega sistema usmerjena (Sovjeti krmilijo svoje uničevalne satelite z Zemlje) učinkovitejša in manj občutljiva za morebitne motnje pri zasledovanju cilja.

Dvojezičnost ni le za vrtce in šole

Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije si je v okviru svoje dejavnosti med drugim postavilo tudi nalogo predstaviti širši javnosti, koliko je raziskovanje dvojezičnosti kot individualnega in družbenega pojava prisotno na slovenskem etničnem prostoru in kateri vidiki dvojezičnosti so v ospredju znanstvene pozornosti. In v ta namen so konec minulega tedna v Ljubljani pripravili posebno konferenco o dvojezičnosti. Na njej so se zbrali dokaj številni ugledni jugoslovanski strokovnjaki, ki proučujejo individualne in družbene razsežnosti dvojezičnosti, predstavniki narodnosti, ki živijo pri nas, pa zamejski Slovenci iz Italije, Avstrije in z Madžarske.

Kot osnovno misel iz večine razprav bi lahko izluščili, da dvojezičnost niso le dvojezične šole in vrtci, pa kulturna ustvarjalnost pripadnikov narodnosti, temveč veliko več. Pripadniki narodnosti lahko enakopravno uresničijo svoje potrebe in interese ter izpolnjujejo svoje samoupravne in delovne dolžnosti, če so vključeni v procese dela in odločanja in če lahko v teh procesih sodelujejo s svojimi narodnostnimi posebnostmi — jezikom in kulturo. Za pripadnike narodnosti torej ni dovolj le sporazumevanje v materinščini v krogu narodnostne skupnosti ali v krogu družine. V vseh govornih položajih bi namreč morali imeti možnost uporabljati materni jezik. Le takšna dvojezičnost je garancija za dejansko uresničevanje narodnostne enakopravnosti.

Pot do dejanske dvojezičnosti v šoli do dvojezičnosti v življenju in ob delu pa ni lahka. »Je pa velika razlika med Prekmurjem in drugimi okolji, predvsem zunaj Jugoslavije, kajti tukaj je dejansko od najzgodnejšega otroštva prisotna socializacija v dveh jezikih, in to ne glede na to ali je nekdo pripadnik narodnosti ali naroda. To pomeni, da tukaj so možnosti, da bi oba jezika dejansko lahko enakovredno funkcionirala tudi pozneje v življenju in ob delu, seveda če je dana zadostna pozornost tistim dejavnikom, ki so po naravi negativni za vsako skupnost, ki je številčno manjša. — Mislim, da je velika vrednost v tem, ker so pripadniki narodnosti, ali narodnostna skupnost kot celota, enakopravni glede na razmere življenja in dela, zaposlovanja in tako naprej; od tod naprej pa je korak dalje k uveljavljanju njihovih posebnih narodnostnih interesov — kulturnih in jezikovnih.

Jezikovna enakopravnost je že vrhunec celovite narodnostne enakopravnosti, nam je med drugim dejala Albina Nečak-Luk, ki je bila med soorganizatorji konference o dvojezičnosti.

Pomemben delež na konferenci so prispevali tudi razpravljalci iz Pomurja. Tako je Sándor Varga spregovoril o informacijski dejavnosti pripadnikov madžarske narodnosti v Sloveniji in poleg doseženih rezultatov na tem področju izpostavil tudi

nekatero nalogo, ki bi jih morali na tem področju še doseči. Prav tako je poudaril, madžarski jezik oziroma jezik narodnosti na narodnostno mešanem območju lahko prispeva k razvoju dvojezičnosti samo, če tudi večinski narod obvlada jezik narodnosti v taki meri, da razume pisano besedo narodnostnega jezika. Če to ni tako, potem nastane enostranska dvojezičnost, saj samo pripadniki narodnosti obvladajo poleg svoje materinščine tudi jezik večinskega naroda, javna občila pripadnikov narodnosti pa ne morejo bistveno vplivati na dvojezičnost pri večinskem narodu ter na širjenje in utrjevanje dvojezičnosti na narodnostno mešanem območju.

Janez Kerčmar je spregovoril o pomenu dvojezičnosti v vzgoji in izobraževanju in pri tem podčrtal tudi najpomembnejše rezultate, ki smo jih v Prekmurju dosegli na tem področju v 25-letnem razvoju. »Ž vsem svojim življenjem in delom dvojezično šolstvo opravlja pomembno poslanstvo za ohranitev madžarske narodnosti, obenem pa tako zastavljeno vzgojno — izobraževalno delo bogati učence večinskega naroda,« je končal svojo razpravo.

Julija Mod je nakazala proces integracije in sožitja učencev v dvojezičnih osnovnih šolah v lendavski občini, Gizela Kasas pa orisala, kakšno naj bo učnovzgojno delo v I. razredu dvojezične šole.

JOŽE GRAJ

IZBOLJŠAVE 184 HEKTARJEV NA OBMOČJU SELIŠČI — KUPETINCI

Nova melioracija in zložba

Kljub slabemu vremenu so v ponedeljek delavci tozdr Hidrogradnja VGP Maribor začeli s poseki in drugimi pripravljalnimi deli za melioracijo in zložbo (potekali bosta obenem) na 185 hektarjih njivskih in zamočvirjenih travniških površin na melioracijskem območju Selišči — Kupetinci. Vrednost del, ki bi naj bila po načrtu končana do decembra, če vreme ne bo naklonjeno pa najpozneje do spomladanske setve, je 45 milijonov dinarjev. Stiri petine je republiških nepovratnih sredstev, ostalo pa je 65 lastnikom zagotovila radgonska kmetijska zadruga — nosilec naložbe — v obliki dolgoročnih kreditov Temeljne Pomurske banke. Kmete bo hektar izboljšane zemlje, ki bo služila za intenzivno kmetijsko proizvodnjo, stal 50 tisoč dinarjev, ki jih bodo poravnali v 15 letih.

Stem, žepetimi projektom, bodo v radgonski občini izboljšali skupno 1.200 hektarjev zadržnih pól. Naslednje leto na se bodo lotili obsežnega zaloga v Ščavniški dolini, kjer delavci območne vodne skupnosti Mura že regulirajo območje od Žihlave do Biserjan. Že drugo leto naj bi pridobili okoli 350 hektarjev kakovostnih pól namenjenih primarni kmetijski proizvodnji od skupno 3000 hektarjev, kolikor je družbene in zasebne kmetijske površine v radgonskem delu doline Ščavnice.

V. Paveo

»Mrtvi« kapital bo oživel.

STARO POSLOPJE MODE BO PO 4 LETIH OŽIVELO

6 stanovanj za delavke

Ko so se pred štirimi leti iz mestnega središča preselili v nove proizvodne prostore v Črešnjevcu, nihče ni slutil, da bo »stara« Moda samevala kar 4 leta. Ob pičlih naloženih možnostih se je večkrat sama po sebi ponujala možnost oživitve nekdanje upravne zgradbe in delavnic, vendar je zaradi pomanjkanja sredstev vse ostalo le pri neizpolnjenih željah in načrtih. Tako je bilo s predvidenimi invalidskimi delavnicami, servisom in prodajalno Goreinja... Do danes so uporabljali prostor le za rezervne stroje radgonske temeljne organizacije Mure in kot skladišče.

»Kmalu ne bo več tako,« je

zatrnil direktor tozdr Mod Franc Brlič. »Že v začetku okrobra bodo začeli delavci murskosoboškega Pomurja upravni del preurejati v stanovanja. Do aprila bo nared 6 dvo- in dvoimpolobnih stanovanj s povprečno površino od 60 do 70 kvadratnih metrov za naše delavke. Zadnji čas je bil, da smo sprejeli takšno odločitev, saj je škoda, da zgradba propada.«

Kar niso zmogli drugi, bodo zmogli sami v Modi. Sedanja vrednost poslopja ocenjujejo na okoli 10 milijonov dinarjev, stanovanjska obnova pa bo stala temeljno organizacijo okoli 16 milijonov.

»Ne gre prezreti posluha občinske samoupravne stanovanjske interesne skupnosti,« dodaja Franc Brlič. »Zagotovila nam je izjemno ugoden kredit v višini 7 milijonov in 800 tisoč dinarjev (za dobo 8 mesecev le po 4-odstotni obrestni meri), in prav zato bomo lahko začeli z deli tako hitro.«

Nekdanje proizvodne prostore pa bodo v Modi še naprej uporabljali za skladiščne prostore, preuredili bodo le vhod vanje.

V. Paveo

LENDAVA

Ureditev mejnega prehoda Dolga vas

V začetku prihodnjega meseca se bo začela javna razprava programskega dela zazidalnega načrta za območje mejnega prehoda Dolga vas. Izvršni svet občine Lendava bo k razpravi povabil občane iz Dolge vasi ter delavce v samoupravnih organizacijah in skupnostih. Osnutek programskega dela zazidalnega načrta je izobešen na vidnih mestih in si ga lahko ogleda vsak ter da svoje pripombe, ki jih zbirajo pri komunalni skupnosti.

Gradnja novega mejnega prehoda je torej pred nami, vprašanje pa je, če se res kaj kmalu začela, saj se s pripravo dovoljenj in lokacije predolgo čaka. Sedanji mejni prehod je zastarel, delo na prehodu pa je ob večjem številu potnikov nevarno. Ob gradnji novega prehoda ne bi smeli pozabiti tudi na takšne objekte, ki bi turistom lahko ponudili hrano, pijačo in seveda spominke. Vsega tega danes na tem mejnem prehodu ni. V Dolgi vasi nestrno pričakujejo razpravo o tem projektu, saj je končno mejni prehod na njihovem območju.

Jani D.

LENDAVA

50 mladih teritorialk

Vključevanje žena v splošni ljudski odpor in s tem tudi v teritorialne enote je v lendavski občini dokaj dobro razvito. Pred dnevi so na svečanosti, ki sta jo pripravila sekretariat za ljudsko obrambo in občinski štab teritorialne obrambe, izročili vojaške knjižice 50 mladinkam, ki so bile že pred leti prostovoljke, sedaj pa bodo vključene v enote teritorialne obrambe. Svečanosti so se udeležili predstavniki občinske skupščine ter družbeno-političnih organizacij. Vsako leto pripravi občinski štab nekajdnevne vaje za mlade prostovoljke, med katerimi je čedalje več deklet. Te bodo s pridobljenim znanjem v veliko pomoč pri organizaciji in krepitvi sistema splošnega ljudskega odpora in

Pomurje in Glazar najboljša

Aktiv Konstruktorjeve TOZD Pomurje — ZSAM Murska Sobota je pripravil tekmovanje v spretnosti vožnji s tovornimi vozili med TOZD DO Konstruktor. Ob skromni udeležbi je prvo mesto osvojila prva ekipa Pomurja pred četrto ekipo in Gradbenikom iz Lendave. Med posamezniki pa je zmagal Glazar pred Omahnom in Faričem, vsi TOZD Pomurje. Odslej naj bi bilo tovrstno tekmovanje tradicionalno.

F. M.

LENDAVA

Trgatev uspela

Turistično — gostinska prireditel — tokrat prvič v organizaciji turističnega društva Lendava — je uspela. Kljub vsemu pa velja ugotoviti, da je to bolj gostinska kot turistična prireditel, na kar mora turistično društvo v prihodnje paziti, saj se lahko taka prireditel sprevrže enostavno v veselico. Tokrat so sicer pripravili pester kulturni program, na katerem so nastopile folklorne skupine iz občine ter s sosednjih Hrvaške in Madžarske. Povorka, v kateri je bilo nekaj izvirnih kmečkih voz, na katerih so prikazovali stare običaje ob trgatvah, je bila domala vse, kar naj bi bilo turističnega. Prvo nagrado za izvirnost so podelili skupini iz Turnišča, ki je pokazala običaje izpred 100 let, drugo pa skupini iz Radmožanec. V prihodnje bo potrebno torej začeti tovrstno prireditel pripravljati veliko prej, v delo pa vključiti več ljudi, saj taka prireditel ne more ostati le domena nekaterih gostilničarjev in delavcev turističnega društva.

Jani D.

Poti samo-upravljanja

Minuli teden so se sestali delegati zbora združenega dela občine Ljutomer, da bi obravnavali rezultate gospodarnosti po prvih šestih mesecih letošnjega leta. Pravzaprav smo pričakovali sejo, ki bi bila podobna ostalim. Po sklepih in ugotovitvah mogoče res ni velike razlike, je pa bila ta seja zbora združenega dela zanimiva in poučna hkrati.

In zaradi česa? Mogoče prav zaradi razprave delegata DO Komgrad Ljutomer. Ko so nekateri razpravljalci že povedali to in ono o gospodarnosti v občini, je predsednik ZSD ugotovil, da se v razpravo niso vključili delegati OZD, ki so prvo polletje končale z rdečimi številkami, in jih izzvali. Najprej delegata DO Komgrad. In kaj smo slišali priložni na tej seji: »Oprostite tovariši, a o izgubi v naši delovni organizaciji vam ne bi mogel povedati nič podrobneje, kajti mene so včeraj (dan pred sejo ZSD op. p.) poklicali z delovnega mesta (delegat je popravil neko streho op. p.), mi daj v roke materiale za sejo in rekli, naj se je udeležim.«

Ni kaj, pogumna izjava, ki pa na žalost kaže na resničnost. Seveda ne gre poposledovati, vendar pa: ali resnično samoupravljanje tako, kot bi morali.

Morda celo nekoliko špekulativno lahko potegnemo vzporednico med OZD, ki so poslovali s izgubo, in vlogo delegacij in delegatov v teh OZD in še celo nekoliko dalje: bi te niti lahko vodile tudi v DO Tehnostroj? In seveda ostale? Namreč — težko je verjeti, da bi ob poslednjem uveljavljanju sistema socialističnega samoupravljanja in s tem seveda delegatskega sistema lahko prišlo v eni, drugi ali tretji organizaciji združenega dela do spodrslijev, kot jih sedaj ugotavljajo v DO Tehnostroj ali morda v DO Komgrad. Kde bomo vendar spoznali, da nas takšne napake in površnost stanejo preveč trdo prisluženega denarja?

D. L.

ABC POMURKA KZ RADGONA o. sol. o. Gornja Radgona objavlja javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. TOVORNI AVTO ZASTAVA 645 AD nosilnost 4.500 kg, leto izdelave 1979, moč motorja 100 KS, vozilo je v voznem stanju, registrirano do 15. 6. 1985, izklicna cena 680.000 din;
2. OSEBNO VOZILLO LADA 1600, leto izdelave 1980, moč motorja 78 KS, pet sedežev, vozilo je v voznem stanju, registrirano do 23. 10. 1984, izklicna cena je 220.000 din;
3. 2 DECIMALNI TEHTNICI — nosilnost 300 kg, izklicna cena 1.000 din.

V ceno ni zajet prometni davek, ki ga plača kupec.

Dražba bo v nedeljo, 23. septembra 1984, s pričetkom ob 9. uri v hali ABC na prostoru Kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni.

Ogled vozil je možen uro pred pričetkom javne dražbe.

Varščina za sodelovanje na dražbi je 10 odstotkov od izklicne cene.

ABC Pomurka — KG Radkičan razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta temeljne organizacije Poljedelstvo in govedoreja Lendava dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za:

— vodenja in organiziranje proizvodnje (upravnik) na ekonomski enoti Lendava za dobo štirih let.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima višješolsko ali srednješolsko izobrazbo kmetijske smeri in
- dve oziroma tri leta delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Kadrovska služba pri ABC Pomurka — KG Radkičan 69000 M. Sobota.

Več skrbi slušno prizadetim

LJUTOMER — V letošnjem prvem polletju je bilo v občini Ljutomer opravljenih 31.913 nadur, kar je za 12,4 odstotka manj kot v enakem obdobju lani. Najpogostejši vzroki za opravljene nadure so izvozna obveznost, premajhen obseg dela za dodatno zaposlitev ter pomanjkanje delavcev določenih poklicev. V istem obdobju so organizacije združenega dela sklenile pogodbe o delu s 43 delavci, ki s so opravili 11.892 ur, kar je tudi manj kot v enakem lanskem obdobju, in sicer za 5,4 odstotke. Največ sklenjenih pogodb o delu so imele organizacije s področja kmetijstva, s področja negospodarstva pa izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo.

JERUZALEM — V nedeljo, 16. septembra, je bilo pri gostišču na Jeruzalemu prvo srečanje harmonikarjev, ki igrajo dlatonično harmoniko (t. i. frajtonarico). Prijavilo se je sedem glasbenikov amaterjev, ki so pokazali tehnično dokaj visoko raven igranja. Srečanje pa je imelo še drug pomen — zanimivo in privlačno dopolnitev turistične ponudbe, in sicer s tipično atrakcijo te okolice. Srečanje harmonikarjev bo v prihodnje postalo tradicionalno, saj je nedeljska prireditev zelo uspeša.

LENDAVA — Na seji izvršnega sveta skupščine občine so razpravljali o osnutku smernic za pripravo dolgoročnega programa razvoja občine do leta 2000 ter o predlogu odloka o družbeni skrbi za udeležence NOB. Na seji so sprejeli tudi ugotovitve, stališča in usmeritve o nadaljnjem razvoju delegatskih odnosov, ki jih je izdelala posebna delovna skupina občinske skupščine. Na seji so prvič spregovorili tudi o pripravah osnutka o urejanju kmečkega turizma v občini.

GORNJA RADGONA — V občini se še veča razkorak med osebnimi dohodki delavcev v primerjavi z republiškim povprečjem. Kljub temu, da so bili v polletju okoli 20 tisoč dinarjev, so v gospodarstvu radgonske občine zmožnosti za republiko čez tri tisoč in dve sto dinarjev. Zato so bili delegati občinskega sindikalnega sveta ob nedoseganju planskih ciljev ob poletnem gospodarjenju še posebej zaskrbljeni, kako bodo zmogli delavci velike obremenitve v tem in naslednjih mesecih, ko je za pričakovati ponekod novo porast cen, potrebno pa bo tudi nabaviti oziroma in kurjavo. Sindikat v radgonski občini zaključuje tudi porast vseh vrst zalog, ki močno obremenjujejo obratna sredstva v delovnih organizacijah.

LENDAVSKE GORICE — Krajevna skupnost Gorice pri Lendavi, tako se namreč uradno imenuje območje lendavskih vinogradov, je bila v zadnjih letih dokaj aktivna, saj ji je uspelo asfaltirati ceste, zgraditi pa so tudi vaški dom, ki pa postaja vedno bolj tesen, zato ga nameravajo razširiti. Potrebno bi bilo urediti tudi nov vodni zbiralnik in urediti cestno razsvetljavo. Krajevna skupnost je v preteklem obdobju uredila tudi kanalizacijo, na njenem območju pa je čedalje več novih stanovanjskih hiš, zato bo potrebno kanalizacijo redno vzdrževati. Kot manj razvita krajevna skupnost je bila letos deležna dodatnih sredstev iz občinskega proračuna.

LENDAVA — Na seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov so razpravljali o poročilu o gospodarskih gibanjih v občini v prvem polletju letošnjega leta z informacijo o uresničevanju dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka. Analizirali so tudi uresničevanje politike družbenogospodarskega razvoja v obdobju 1981 do 1984 z oceno uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Sprejeli so tudi osnutek smernic za pripravo dolgoročnega programa razvoja občine.

GORNJA RADGONA — V prvem polletju je gibanje zaposlovanja preseglo načrtovano resolucijsko stopnjo in tudi načrt zaposlovanja v tem obdobju. To je dobro, medtem ko sestava na novo zaposlenih še vedno ne ustreza težnjam po dvigu tehnološke ravni radgonskega združenega dela, saj v posameznih tozd še vedno zaposlujejo največ nevalificiranih in priučenih delavcev. To se mora v prihodnje spremeniti, so menili člani občinskega izvršnega sveta na zadnji seji, na kateri so spregovorili še o gospodarjenju s stanovanji in stanovanjskimi hišami in uresničevanju dogovora o razporejanju dohodka v prvih šestih mesecih.

od tedna

ZGLOBNIK BO REŠIL PREVOZE RADGONSKIH DELAVCEV IN SREDNJEŠOLCEV

Dve možnosti za postajališče

Zglobnik bo v kratkem začel voziti že od Murske Sobote do Radenec, do Radgone pa takoj, ko bosta urejeni primerno postajališče in obračališče. S krožno vožnjo — peljal bo vsako uro — bo slednjič prava rešitev za prevoz več sto delavcev in še več srednješolcev. Zaenkrat primerne postajališča še ni v Šratovcih v smeri proti M. Soboti in na obeh straneh pri Avto-radgoni.

Novo šolsko leto je problem prevoza srednješolcev do šol usmerjenega izobraževanja v pomurski metropoli še zaostri. V zmešnjavi ostaja pred avtobusnimi vrati iz dneva v dan več srednješolcev in protesti dijakov in njihovih staršev dežujejo. Ker se bo z uvedbo zglobnika na lokalno progo rešil tudi problem delavskih prevozov, se v obmejnem mestu zanimajo zanj tudi v združenem delu. Zaenkrat pa se njihovo mnenje o postajališču zanj — z razširitvijo dovoza na sedanjo avtobusno postajo — ne ujema s predlogom občinskega izvršnega sveta, ki meni, da je dolgoročno in ne le časna rešitev obračališče in postajališče za hotelom Grozd v neposredni bližini železniške postaje. To bi namreč pomenilo tudi ureditev tega najbolj zanemarjenega dela mestnega središča.

Seveda je v ospredju denar, ki ga prva inačica zahteva desetkrat manj kot druga, zato se bo potrebno uskladiti. Oba predloga imata svoje dobre in slabe strani. Postajališče na postaji je še sedaj ob konicah preobremenjeno (izgubili bi tudi nekaj parkirnih mest in nasad vrtin), nasprotniki lokacije za hotelom pa trdijo, da bi to ustvarilo za potnike še večjo prometno gnečo in nevarne pasti od postaje do obračališča zglobnika.

Kakorkoli že, odločiti se bo treba hitro, saj bi naj zglobnik začel voziti v G. Radgono kar najhitreje, to pa zahteva gneča na avtobusih med M. Soboto in G. Radgono.

V. Paveo

355 novih zaščitnih kmetij

V občini Gornja Radgona bo kmalu zaščitnih že 1123 kmetij, ki premorejo tri in več hektarjev posesti. Takšen novi predlog — zakon nalaga posameznim občinam, da opravijo revizijo vsakih pet let — so že sprejeli delegati skupščine kmetijske zemljiške skupnosti. Število teh kmetij se bo precej povečalo, saj jih je bilo leta 1977 še samo 789. V vseh desetih krajevnih skupnostih pa so črtali iz seznama 18 kmetij. Največ zaščitnih kmetij je v krajevni skupnosti Videm ob Ščavnici.

vp

Vsak človek ima pravico do komunikacije. Komunikacija pomeni dialog; in dialog je potreben za obstoj človeka. V tem smislu se tisto, kar zadeva slušno prizadete, imenuje »pravica do komunikacije« (sporazumevanja); pravica do posebne komunikacije z vsemi pripomočki, ki olajšujejo položaj komunikacijskima udeležencema. Življenje in delovanje v družbi pomeni za slušno prizadete živeti v dveh svetovih: v svetu sliščih, kjer le-ti vladajo, kersa večina, in v svetu slušno prizadetih. Zato nam ne more biti vseeno, kakšen je položaj precej številne skupine občanov na pomurskem območju, ki imajo težave s sluhom in so zato marsikje živeli prav na robu družbenega dogajanja.

Zelo pomemben kašipot v normalno življenje predstavlja nedvomno medobčinsko društvo slušno prizadetih, ki ima svoje prostore v ulici Staneta Rozmana v Murski Soboti. Od nedavnega je njegova tajnica Erika Hriberšek, mlada in zagnana delavka, dolgoletna prizadevna kulturna animatorka v soboškem domu učencev, ki je zares z veseljem prevzela to profesionalno funkcijo. »Medobčinsko društvo slušno prizadetih je v bistvu humanitarna organizacija, ki združuje sedaj skoraj 400 invalidov z okvarami sluha in govora iz celotnega Pomurja. Pri tem gre za tri vrste invalidov: naglušne, gluhe in gluhoneme. S sprejetim programom skušamo kar najbolj uveljaviti svoje interese, da bi slušno prizadetim pomagali čez ovire, ki jih po nepotrebnem ločijo od

običajnega življenja«. podarja Erika Hriberšek.

Največji problem, s katerim so se ubadali že v minulih letih, je financiranje te humanitarne dejavnosti. Lahko bi rekli, da je bilo to področje v preteklosti prevečkrat zanemarjeno. Kljub temu, da se

ERIKA HRIBERŠEK — Prizadevna tajnica medobčinskega društva slušno prizadetih v Murski Soboti.

gmotna sredstva stekajo iz republiške loterije in vseh samoupravnih interesnih skupnosti na območju Pomurja, vsi ne izpolnjujejo svojih obveznosti. Ustavna pravica invalida — in s tem tudi slušno prizadetih — je v tem, da dobi ustrezno zaposlitev. Zato je treba upoštevati različne vidike pomoči in tvornejšega sodelovanja z delovnim okoljem, ki je pripravljen sprejeti slušno prizadete posameznika.

»Letošnjega februarja smo sprožili širši pogovor o problematiki financiranja na regijski ravni, vendar se zadeve

še vedno prepočasno premikajo. Sprva je sicer kazalo nekoliko bolje, pozneje pa se je zopet zataknilo, tako da svojega plana ne bomo mogli izpolniti.« opozarja tovarišica Hriberšek. Sami so pri tem očitno preveč nemočni, marsikje pa imajo za tegobe slušno prizadetih kaj malo razumevanja. Naglušni člani hodijo na medobčinsko društvo predvsem po rezervne dele za svoje slušne aparate, saj bi drugače morali potovati po nje v Varaždin ali v Ljubljano.

Tajnica Erika Hriberšek pa zanje uredi marsikatero zadevo, pri čemer ne prešteva svojih delovnih ur, saj žrtvuje tudi mnoge popoldanske ure, posebej pa jo veseli terensko delo. Zaveda se, da vsega ni moč urediti zgolj v pisarniških prostorih. Ker se gluhonemi velikokrat ne morejo zmeniti z ljudmi, ki delajo v raznih ustanovah, mora posredovati na sodišču, šolah, ob urejanju zdravstvenih problemov in seveda pisati takšen ali drugačen dopis, ki ga potrebuje član medobčinskega društva slušno prizadetih.

In kateri so največji načrti v prihodnje? »Največji načrt je

Milan JERŠE

DELAVSKE UNIVERZE

LENDAVA
LJUTOMER
MURSKA SOBOTA

so za vas pripravile naslednje oblike usposabljanja in izobraževanja:

- OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE;
- STROJNIKI ENERGETSKIH NAPRAV;
- POKLICI V GRADBENIŠTVU (gradbena mehanizacija);
- VOZNIKI VILICARJEV;
- SKLADIŠČNIKI.

Organiziramo tečaje in seminarje varstva pri delu, higienskega minimuma, inštruktorjev proizvodnega dela, mentorjev pripravnikov, čuvajev in vratarjev, telefonistov ter druge oblike poklicnega izpopolnjevanja.

- JEZIKOVNI TEČAJI ZA OTROKE I., II., III., stopnje (do 5 let): angleščina, nemščina, madžarščina;
- JEZIKOVNI TEČAJI ZA ODRASLE: angleščina I., II., III., nemščina I., II., III., italijanščina I., II., madžarščina;
- specializirani tečaji (za gostinske delavce, upravne delavce ipd.);
- RAČUNALNIŠTVO (osnovno seznanjanje, programiranje).

Organiziramo vzgojno-izobraževalno delo s starši in mladino, filmsko vzgojo, posojamo filme, prostore in učno tehnologijo.

- STROJEPIŠ I., II., za srednješolce;
- GOSPODINJSKO DELO;
- ŠIVANJE IN KROJENJE, ROČNA DELA.

V sodelovanju z DPG vam ponujamo pester program seminarjev in predavanj z družbeno-politično vsebino.

- VISOKA EKONOMSKO-KOMERCIJALNA ŠOLA za I. stopnjo;
- VISOKA TEHNIŠKA ŠOLA za strojnike in skupne predmete.

Zahtevajte podrobnejše informacije osebno, pisno ali po telefonu:

DU Lendava 75-026

DU Ljutomer 81-758

DU Murska Sobota 21-137 in 21-872

Pomurci v Zagrebu

Pomursko združeno delo je na zagrebškem jesenskem sejmu dokaj močno prisotno, saj vse večje delovne organizacije nastopajo samostojno (med njimi tudi Radenska), ali pa v okviru poslovnih skupnosti in trgovskih hiš, ki prodajajo njihove izdelke. Glede na gospodarski položaj, v katerem je Jugoslavija, je bolj malo razstavljalcev iz razvitega sveta, zato pomeni za regijsko gospodarstvo sejem za nekatere OZD le zagotavljanje prisotnosti na jugoslovanskem trgu, za nekatere pa še komaj začetno prodiranje na ta trg.

J. Votek

Delavska univerza Gor. Radgona v sodelovanju s Srednjo kovinarsko, strojno in metalurško šolo Maribor vpisuje v srednji program kovinarstva in strojništva (IV. stopnja) za smeri:

— oblikovalec kovin

(strugar, frezar, brusilec, orodjar),

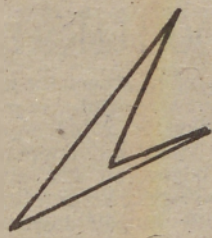
— preoblikovalec in spajalec

(ključavničar, varilec, klepar).

POGOJI:

- zaključena osnovna šola,
- 1 leto zaposlitve na tem ali podobnem področju.

Vpisujemo tudi v SKR program vožnje motornega vozila, smer voznik, in v osnovno šolo za odrasle. Prijave sprejemamo do 4. 10. 1984.

ZDRUŽENJE ŠOFERJEVIN
AVTOMEHANIČOV
LJUTOMER

objavlja vpis v šolo za poklic

VOZNIK

Informacije vsak dan od 10. do 15. ure.

Prijave sprejemamo do 30. oktobra 1984.

GRADIMO TUDI JESENI

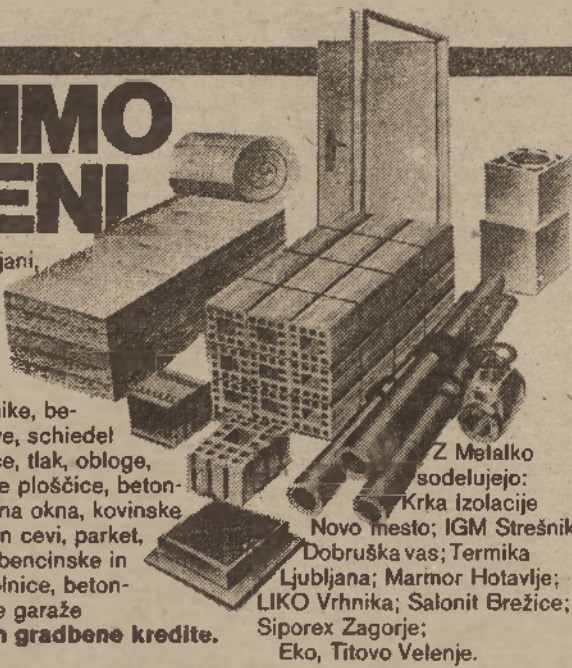
V Metalki na Topniški v Ljubljani, v Domžalah, Kamniku in Ptuj bo v dneih do 21. 9. 1984 posebno bogata izbira gradbenega materiala.

Cement, cementne in opečne izdelke, apno, maliti, zidake, siporeks bloke, termoin hidroizolacijski material, betonske strešnike, betonske cevi, betonske kvadre, dimniške tuljave, schiedel dimnike, marmorne okenske police, tlak, obloge, lepilo za ploščice, fugirno maso, keramične ploščice, betonsko železo in armaturne mreže, strešna okna, kovinske podboje, stavbno pohištvo, žlebove in cevi, parket, kovinske garažne in protipožarne vrata, bencinske in električne mešalce za beton, samokolnice, betonske montažne garaže

prodajamo za gotovino in gradbene kredite.

Po želji organiziramo tudi prevoz na gradbišče, za nekatere izdelke je dostava zastoj.

metalka

Z Metalko sodelujejo: Krka Izolacije, Novo mesto; IGM Strešnik Dobruška vas; Termika Ljubljana; Marmor Hotavlje; LIKO Vrhnika; Salonit Brežice; Siporex Zagorje; Eko, Titovo Velenje.

V ČIGAVO KORIST?

V Gornji Radgoni je bilo minuli teden srečanje ljubiteljev kulture, oziroma tistih, ki si prizadevajo zabresti v literarne tokove in so to že (ali tudi) objavili svojih tekstov v 7. številki literarne brošure OČI IN SRCE, s publicistom in literatom iz Ljubljane Denisem Ponižem.

Brošurica OČI in srce je izšla junija v nakladi 1500 izvodov in sta jo izdali DPD Svoboda Gorenje Elrad in Zveza kulturnih organizacij Gornja Radgona. Literarna dejavnost v tej občini živi ob podpori delovne organizacije Gorenje Elrad oziroma njihovega kulturnega društva, ki je začelo izdajati omenjeno literarno publikacijo.

Na razpis je poslalo prispevke petindvajset avtorjev iz pomurskih občin, najslabše pa so se odzvali avtorji iz lendavske in ljutomerske občine. V brošurici je svoja dela objavilo tudi osem likovnikov, sicer pa se je po kritični selekciji Denisa Poniža z literarnimi teksti predstavilo sedemnajst avtorjev.

Kot je Pesmim (in pesnikom) na pot uvodoma zapisal Denis Poniž, »se večina iz zborniku objavljenih besedil (samovšečno) zadovoljuje z najrazličnejšimi rešitvami. Pisci so zadovoljni s prvo podobo, ki jim pride na misel, pa čeprav je še tako obrabljena, nešteto krat ponovljena, izpraznjena, celo moteča in v marsikaterem primeru vzbujajoča nasprotno učinke od tistih, ki jih opredeljuje kot pesniške in estetske. Pesnik je pesnik prav zato, meni Poniž, ker skuša vtisniti v svet nekaj novega, ker ga pri njegovem početju ne vodi samozadovoljstvo, samo-

všečnost in pomiritev s svetom, marveč globoko, človeško nezadovoljstvo, ki je temelj slehernega spremenijskega početja, še posebej pa umetnosti.«

Seveda se pesniti ni moč naučiti. To je nekako takole kot, da bi se znašel v tujem mestu z najprepričljivejšo željo spoznanja, da moraš nekam priti..., nakar se začneš obotavljati, ali pa kar po najkrajši poti z izklesanimi smernicami talenta, instinkta, razuma ali znanja (s sestavljanjem drobcev srečnih trenutkov) hitiš do cilja.

In kakšno pot bi morale ubrati Zveze kulturnih organizacij v Pomurju, da se literati ne bi počutili osamljeni, zapostavljeni in nemočni kot v kletko ujete ptice, ki lahko po mili volji zabojajo (tudi od ZKO) natrošena zrnca vsakdanje resnice, le kletke ne morejo (kar je za nekoga morda bolje), ne upajo, ali morda več ne vedo zapustiti v bojazni, da se ne bi izgubile?

Ponuja se mi le eden odgovor. Opusti občinska zaposlovanja in se (za začetek) vsaj na tako majhnem in kulturno nikoli dovolj razpisanem prostoru kot je Pomurje, vsestransko povežati. Za zdaj pa na vseh koncih dela vsak po svoje. Trudijo in znojijo se v Gornji Radgoni, prav tako pa si profesionalni

kulturniki ali kulturni animatorji belijo glave, kako bi lahko več ljudi pritegnili ali navdušili za kulturno delovanje, med drugim, v tem primeru predvsem za literarno ustvarjanje, tudi po drugih občinah.

Tako je recimo tajnik ZKO v radgonski občini Roman Sluga v brošuri OČI in srce o literarni dejavnosti med drugim zapisal: »V lanskem letu je nekaj pomurskih literatov želelo ustanoviti pomursko literarno glasilo. Sprašujem se, kdo bo v njej objavljali, ko pa mi s težavo zberemo dovolj kakovostnih tekstov za objavo. Mislim, da bi brošura OČI in srce lahko delno nadomestila to, kar v Pomurju pogrešamo, seveda bi v tem primeru koncept nekoliko spremenili.

Literarna dejavnost v naši občini sicer ni bogata, vendar si prizadevamo, da bi to bilo kar počnemo, dovolj kakovostno. Lahko se pohvalimo, da nam je lanske letošnja številka brošure prinesla pravo osvežitev. Na podlagi izbranih tekstov, objavljenih v tej številki, je bil pripravljen multimedijalni program (glasba, projekcija fotografij, ples in recitacija tekstov v izvedbi znanih slovenskih dramskih igralcev), ki je bil večkrat ponovljen, dvakrat celo v Mariboru. In tako naprej. V Murski Soboti sta ustanovitelja in izdajatelj ZKO Murska Sobotica in štiriclanski uredniški odbor, lahko bi dejal kot protitež, brošurici OČI in srce na šestnajstih straneh izdala drobčkan le-

poslovnik ISKANJA trinajstih avtorjev.

Da se razumemo: (kot pravi Poniž) »daleč sem od tega, da bi komurkoli branil slast in strast izkušnje, ki jo prinaša s seboj zapisovanje lastnih in tujih, zasebnih in občnih, tihih in javnih bolečin, izkušenj, radosti in ljubezenskih zanosov. Pisanje, izražanje skozi jezik je človekova temeljna in večna potreba: poezija in jezik sta enako stara. Pa vendar izvira strah iz poznanja, da vsi ti zapisovalci, vsi ti pesniki vendarle — so tudi redke izjeme, a njim seveda ta zapis ni namenjen, saj hodijo svoje poti in nabirajo življenjske in pesniške izkušnje — pozabljajo na to, da poezija ni samo prenos čustev na papir, ni prava beseda ali podoba, ki se porodi ob nekem dogodku, marveč mnogo več. Pesem je dobesedno skrivnost. Skrivnost

vedno se ponavljajočega, a tudi vedno obnavljajočega jezika, ki se odpre in razkrije tistemu, čigar vztrajnost in napor se ne ustavlja ob prvih preprekah.«

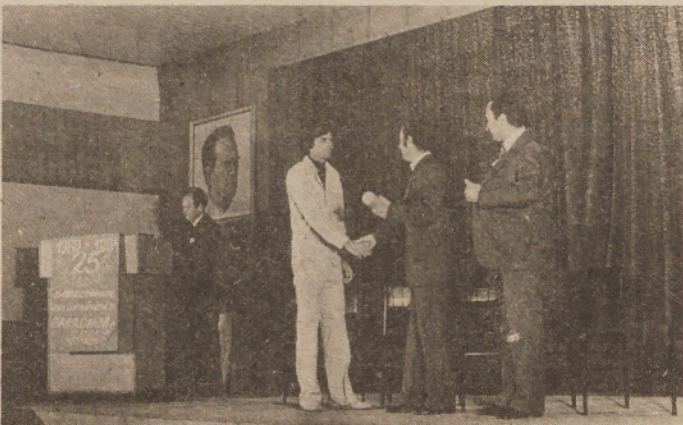
Toda, ali se te skrivnosti zavedajo tudi tisti, ki z objavljanjem in izdajanjem takšnih ali drugačnih, v vsakem primeru kakovostno zelo vprašljivih viharjskih zapisov slehernih ob že najmanjših razočaranjih v nebo vpajočih ljudi, želijo obogatiti kulturno ponudbo, razblijati kulturno mrtvilo in človeštvo obogatiti s preporenimi spoznanji?

Prvega dela citiranih misli Romana Sluge ne bom komentiral, ker se ne nameravam jeziti, temveč resno vprašati: mar ne bi bilo boljše zajemati iz skupne mape, obogatene z združenim denarjem, predvsem pa s stvaritvami, in najkakovostnejši delež šele nato po potrebah sprejemanja kulturnih dobrin ponuditi po občinah???

MILAN SKLEDAR

LENDAVA

25 let uspešnih gostovanj

Ob 25-letnici nepretrganega gostovanja Narodnega gledališča iz Subotice v lendavski in soboški občini so v dvorani INA-Nafte v Lendavi pripravili svečanost, na kateri je predsednik občinske konference SZDL Štefan Ftičar predstavnikom gledališča izročil srebrni znak in priznanje OF za dvig kulture v lendavski in soboški občini. Narodno gledališče iz Subotice je sprejelo vabilo lendavske občine, da s svojo aktivnostjo pomaga zapolniti kulturno vrzel v občini, zlasti na območjih, kjer živijo pripadniki madžarske narodnosti. Od takrat pa do danes gledališče vsako leto obišče kraje v lednavski in soboški občini. V teh letih so uprizorili 57 gledaliških del, njihove predstave pa je obiskalo okoli 80 tisoč gledalcev, s čimer se lahko pohvalijo le redke gledališke hiše. Narodno gledališče je pomagalo tudi pri razvoju amaterske kulturne dejavnosti v občini in nasploh opravilo veliko poslanstvo pri dvigu kulturne ravni prebivalstva obeh občin. Umetniki tega gledališča so po uvodnih svečanstvih pripravili pester kulturni program in se tako odločili gledalcem, ki se jih je na proslavi zbralo čez 400.

Jani D.

22. FESTIVAL KOMORNE GLASBE

»Vsakoletna prireditev komorne glasbe XX. stoletja že dvaindvajset let veže obsežno in tehtno število komornih stvaritev v zakladnico glasbene kulture. V svoji programski zasnovi govori o sodobnosti, ki ni rušilna, ki ne negira preteklosti, temveč gradi na njenih dosežkih. Radenski festival govori o sodobnosti, ki žanje nove dosežke iz sadik pozitivnih dosežkov v glasbeni evoluciji. Ne samo, da je sprožil uveljavljanje naše komorne glasbe, ampak je prav gotovo osrednji dejavnik uveljavljanja jugoslovanske komorne glasbe v svetu, vseskozi pa z vrhunsko izvedbo predstavlja tuje komorne sklade naši glasbeni javnosti.«

Jutri — v petek — se bo torej začelo. Programske zasnove, ki si jo je zastavil svet festivala, tudi letos ne spreminjajo, čeprav lahko ugotavljamo, da spremembe vendar so. Lahko bi celo rekli, da so spremembe nekako razveseljive, saj je ves program, ki nam ga letos ponujajo, v glavnem sestavljen iz domačih glasbenih ustvarjalcev in poustvarjalcev. Drugo prijetno presenečenje pa je tematika letošnjega festivala: skoraj v celoti je posvečen eni vodilnih osebnosti v glasbeni umetnosti današnjega časa, madžarskemu skladatelju Györgyju Ligeti, ki se bo festivalu tudi osebno udeležil.

Skratka, v petek, soboto in nedeljo bo dovolj priložnosti, da ljubitelji sodobnosti prisluhnejo novim dosežkom domačih in tujih interpretov in avtorjev na 22. festivalu komorne glasbe II. stoletja.

D. L.

Kulturni koledar

RADENCI — V petek, 21. septembra, bo ob 20.00 otvoritveni koncert 22. festivala komorne glasbe XX. stoletja, na katerem sodelujejo godalni kvartet Klima iz Zagreba in trio v zasedbi: Aci Bertonecelj (klavir), Andreas Reiner (violina) in Emil Krečan (rog). Koncert pa bo posvečen delom Györgyja Ligetija.

RADENCI — V soboto, 22. septembra, bodo na sporedu tri prireditve: ob 10.00 bo kolokvij — srečanje z avtorjem Györgyjem Ligetijem, kate-rega bo predstavil dr. Andrej Rijavec; ob 17.00 bo koncert Sabine Hajdarović (mezzosopran), Igorja Sajeta (kitara) in Marijana Lipovška in Montsalvatgeja; zvečer ob 20.00 pa bodo nastopili Aci Bertonecelj (klavir), Andreas Reiner (violina) in Emil Krečan (rog) s koncertom sestavljenim iz del Bergama, Ligetija, Rihma, Henzeja, Osterca in Ramovša.

RADENCI — V nedeljo, 23. septembra, bo ob 11.00 zaključni koncert letošnjega 22. festivala komorne glasbe XX. stoletja, na katerem se bodo predstavili kvartet Klima iz Zagreba in pianistka Ksenija Kos z deli Pahorja in Sostakoviča.

MURSKA SOBOTA — V torek, 25. septembra, bo v Grajski dvorani ob 20.00 predstava Učna ura Eugena Ionesca v izvedbi Gledališča Ml Kluba mladih iz Murske Sobotice. Predstava je uspešno gostovala na zveznem srečanju amaterskih gledališč. Režija: Milivoj Roš.

Razstave

RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin v Radencih je na ogled razstava kiparskih del avtorja Alojza Jerčiča z Mute.

RADENCI — V petek, 21. septembra, bo otvoritev razstave akademskega slikarja Janeza Kuharja iz Trbovelj. Razstavo bodo odprli ob 19.30.

Knjižne uspešnice

v knjigarni Dobra knjiga iz Murske Sobotice:

Anton Ingolič: Potopljena galeja (Mladinska knjiga). Zdravilne rastline — dober dan (Zveza prijateljev mladine Ljubljana). Murska Sobotica, monografija (Pomurska založba).

Ob 50-letnici Ljudske pravice

NARAVNANOST NA MALEGA ČLOVEKA

Četudi ni za sol, za Ljudsko pravico mora biti. (Naročniki)

Izdajanje lista — potrditev veljave

Prekmurje je leta 1934 že imelo tradicijo v svojem periodičnem tisku, saj je izhajalo precej časnikov, koledarjev in drugih publikacij. V tem pogledu Ljudska pravica ni pomenila nobenega presenečenja. V Prekmurju so bile tedaj le še posebne razmere: veljalo je nekakšno nenapisano pravilo, da vsak, ki kaj pomeni — politično in gospodarsko — izdaja svoj list. Zdelo se je, da mora vsak, ki se je hotel še bolj uveljaviti, izdajati časnik. (Gotovo zanimivo spoznanje, vredno premisleka!)

Iz vsebine predvojnega Ljudske pravice bomo strnili nekaj ugotovitev Niki Brumnove. Saj pravi, da so tvorila najzanimivejši, najbogatejši del notranjepolitičnega vprašanja. List je namreč spregovoril domala o vsem, kar je težilo delavce, kmetje, male obrtnike in za usodo ter napredek slovenskega naroda zavzete izobčane. Terjala je črtanje zaostalih davkov, gradnja novih bolnišnic, svoboda tiska in združevanja ter pomilostitev vseh političnih ječnikov. Pot k rešitvi je videla v skupnosti slovenskega preprostejšega ljudstva, ki se mora v boju za mir, kruh in svobodo združiti v Zvezo delovnega ljudstva Slovenije, da bo nekoč samo odločalo o svojih zadevah. Ob petomajskih volitvah leta 1935 je zapisala, da gospoda pred volitvami obljublja, po volitvah pa ostajajo mnogi delavci in kmetje spet brez dela, brez hrane in obleke; zato bi morali delavce, kmet in obrtnike postavljati in voliti le svoje zastopnike. Rudi Čačinovič je odločno zahteval »parlament, kjer bodo od ljudstva resnično izvoljeni zastopniki delali take zakone, kakor jih ljudstvo hoče, in voliti vlado, ki mu ustreza. Skratka, šlo je za naravnost na malega človeka, zavzetost za njegove pravice ter izhajanje iz njegovih hotenj in potreb. V tej zvezi se je vredno ustavit ob ugotovitvi, kako je list znal ironizirati domače kapitaliste. Za delavce in kmete je Ljudska pravica rabila naziv tovariš, kapitaliste in politikanke pa je dosledno imenovala gospode. O slovenski gospodi je pisala, da je

brez ponosa; za pravice naroda se ne postavi, navzgor se klanja, navzdol pa pritiska. Zapisala je, da odnašajo kapitalisti iz zasavskih revirjev težke milijone. »Rudarji pa polomljene kosti in jetnike. Zagovarjala je svobodo mnenja in demokratično odločanje večine. Demokratizacijo politike je videla v vse zavestnejšem sodelovanju in odločanju vse širših množic. O občini je Ljudska pravica zapisala, da je »najmanjša, a zelo pomembna samo-

Delavke so brale zadnjo številko našega lista s posebnim zanimanjem. Žena brezposelnega delavca je prinesla list slučajno tudi s seboj v tovarno gospoda Cvetiča. Ko so ga njene tovarišice vidle, so jo prosile, naj jim ga posodi, da ga bodo tudi one prebrale in list je začel krožiti po tovarni. Za to je zvedel g. Cvetič. Takoj je odpustil pet delavk: 4 omožene, nekatere z več otroki in z brezposelnimi možmi in eno neomoženo. Kaj je naveden kot vzrok odpusta teh petih? Dve delavki sta bili odpuščeni zato, ker sta se pogovarjali o nezadostni plači, ki jo dobivata (prva številka je namreč zelo podrobno opisala težke razmere in izkoriščanja v tej tovarni), namreč deset din. Obe sta že starejši, poročeni in ena z otroki. Možje so brez zaslužka. Tretja, ker je imela Ljudsko pravico. Četrta, ker so jo opazili pri čitanju časopisa. Peta, ker je nekoč, predno je g. tovarnar vsem delavkam pod pretnjo, da jih odpusti, to prepovedal, bila v neki delavski kulturni organizaciji. (Ivan Slovin — Rudi Čačinovič v članku Gospodu tovarnarju Cvetiču na pot v Monte Carlo, ali kaj je vse danes mogoče, v drugi številki Ljudske pravice leta 1934.)

upravna enota, kjer se v orajo izražati politične državljanske pravice ljudstva. Nedvomno revolucionarno je tiste čase vplivalo geslo: Vsi ljudje imajo pravico do dela, vsak naj dobi plačilo po svojem delu! — piše Niki Brumnova v brošuri 40 let Ljudske pravice.

»Uredniška diplomacija« v boju s cenzuro

Miško Kranjec, prvi urednik Ljudske pravice, ni izpričal le obetovanj vredne uredniške spretnosti, marveč tudi pogum in prav »uredniško diplomacijo« v odnosih s sreskim načelnikom dr. Kartinom. Ta ga je — »ker ni bil zvest policaj, vsaj ne vnet v svoji službi« (M. Kranjec) — celo branil in bil kmalu čez noč (spet) premeščen. O tem piše Kranjec v Zgodbi o sreskem načelniku v 16. številki drugega letnika Ljudske pravice.

»Že takoj spočetka mi je z rdečim svinčnikom tako preoral ledino Ljudske pravice, da me je zazelalo. Zakaj pa sie, prosim, lo prečrtali?« sem vprašal začudeno. »Ker je to prepovedano pisati!«

»Mar ni resnica, kar je napisano?«

»Resnica!« je planil ogorčeno in begal po sobi.

»Ali je tako nujno, da se ukvarjate z resnico?«

»S čim pa naj se? Mar z lažjo?« sem vprašal nedolžno.

bavali in da sem ga z njimi kljub strašnim naporom pri člankih nazadnje vendarle potolažil, tako da sem bil še skoraj zaradi njega prisiljen pisati podlistke.«

Kovač Anton Šadl — prvi dopisnik

Vsi pritiski grožnje in podtikunja pri nasprotnikih Ljudske pravice niso mnogo koristile. Že konec leta 1934 je uvodnik Na pragu v 1935 lahko ugotovil: »Ni več kottička jugoslovanske Slovenije, kamor Ljudska pravica ne bi prodrla. V Prekmurju je zavzela takoj prvo mesto, ker je tam tudi izhajala. Kmetje, delavci, obrtniki in mali trgovci. Prekmurja so spoznali, da imajo v Ljudski pravici svoj list, ki govori o njihovem položaju, in da se v njem zrealizirajo njihove potrebe. Prekmurju so se pridružili tudi ostali kraji, ostali deli jugoslovanske Slovenije. V Ljudsko pravico je pisal delavec z Jesenic, rudar iz Trbovelj, obrtnik z Gorenjske, kmet iz Bele Krajine, viničar iz Slovenskih goric in kmet z Dolenjskega. Vsi so videli v Ljudski pravici svoj list, vsi so spoznali, da prenašajo iste težave, ki povezujejo vse ljudstvo Slovenije v celoto.«

Po prvih številkah je imel list nekaj nad štiri tisoč naročnikov, februarja 1935 jih je bilo blizu osem tisoč, julija istega leta pa je šla skoraj deset tisoč naročnikov! To je bil velik politični uspeh, saj je denimo osrednje glasilo slovenskega klerikalnega meščanstva — dnevnik Slovenec, kljub izdatni pomoči klerikalnega kapitala, svojih organizacij in močnega propagandnega stroja, pristal v svojih najboljših časih na 15 tisoč izvodih redne naklade. Množičnost partijskega časnika se kaže tudi v tem, da je romal iz roke v roko in po tej poti obiskal okrog šestdeset tisoč bralcev. Mreža dopisnikov in razširjevalcev (zaupnikov) lista je zlagoma postajala ogradije ljudskega gibanja. Med posebej prizadevne nesporno sodi kovač Anton Šadl iz Ropce, prvi dopisnik Ljudske pravice. Zanj je Miško Kranjec — v Vestniku, 19. septembra 1974 — ugotovil, da »ni bil noben naključni dopisnik, pač pa je čisto zavestno sodeloval pri listu. Bil je vsestransko napreden človek in nam je kasneje pomagal tudi pri volitvah leta 1938«.

»Z resnico ne, če je ta prepovedana! Nisem je jaz prepovedal, ampak nepotrebna je na svetu in jaz moram to čuvati po predpisih!«

»Zelo žalostno je!« sem rekel, »da strahite ubogo resnico, dane bi zašla med ljudi! A to mi povejte, kaj naj storim s tem obsekanim člankom? Kdo ga bo razumel? Tu ni glave ne repa, pa tudi srca ni!«

»Pa napišite pamenejši članek!« mi je svetoval.

»Da, ko da bi lahko plačeval članke v tiskarno. Kje naj pa vzamem denar? Ali res nameravate ubiti list? Rekel bi, da bi bilo dovolj, ako bi prečrtali nekaj stavkov. Potem bi ljudje še vedno vsaj malo razbrali!«

»Presneto ste sitni!« je vzkliknil.

Nisem bil siten, toda rad bi rešil sleherni besedo, ki bi bila namenjena ljudem v Sloveniji. Kmalu sem dognal, da so ga moji podlistiki, ki so bili vedno satire, za-

domača
pamet

kje
si?

Skodljivost ždenja na lovorikah

Pravijo, daje boljši vrbec v roki kot golob na strehi, a to drži le do neke mere. Se najmanj pa očitno v inovatorstvu in raziskovalnem delu, brez tveganj in poskusov ne gre.

Kupola „babilon“

Prebrali smo: »V soboškem Konstruktorsko inženirsko inženirsko leseno konstrukcijo za postavitev drvarnic, rastlinjakov, lop za orodje, garaž, stojnic za sadije in drugo prodajo ter vrtnih lop. Konstrukcija je zanimiva za kupca predvsem zato, ker lahko vsa dela — montažo konstrukcije in tudi končno obdelavo objekta — opravi kar sam. Kupolo „babilon“, kot se imenuje nov izdelek spretnih in domiselnih konstruktorjev, lesarjev, so začeli izdelovati v različnih velikostih, za njo pa je potrebno odšteti od 11.500 do 20.500 dinarjev, odvisno od velikosti celotne konstrukcije. Tako dobi kupec v paketu trame (velikost 38x98), kovinske nerjaveče ploščice in vijake za končno sestavo konstrukcije. Ta je preprosta in hitro sestavljiva, saj zanjo tudi manjši spretni kupec porabi največ pol ure. Celoten objekt si lahko samouki, glede na uporabnost, dogradijo sami z različnimi materiali, strokovnjaki pa jim priporočajo opaže iz desk, bitumensko lepenko in PVC folijo.« (Povzeto po Delu, 29. avgusta letos)

Nov tip jadrnice iz Radenske

Te dni bodo splovili drugi prototip jadrnice Stil 34, ki je grajena po načrtih projektanta van der Stadta iz Nizozemske in ki je prav tako kakor prva zgrajena iz tri milimetra debele jeklene ladijske pločvine. Znano je, da je Radenska že zgradila jadrnico po načrtih projektanta Hartleyja iz Nove Zelandije, ki je bila dolga 8,98 metra, široka 3,14 metra, tehtala je 5600 kilogramov, imela pa je šest ležišč. Kljub temu, da je jadrnica na testiranju v Portoroškem zalivu pokazala odlične plovne lastnosti, so imeli navtični tolilci pripomb, da so se pri Radenski odločili za gradnjo drugega prototipa. Prejšnji jadrnici so očitali predvsem robustnost, premalo estetski videz in tudi nepraktičnost. Drugi prototip, ki ga bodo preizkusili v kratkem, je dolg nekaj čez deset metrov in bo ustrezal zahtevnejšim navtičnim. (Tudi ta vest je povzeta po dnevniku Delo.)

Novici smo izbrali docela naključno. Najprej zavoljo argumenta, da ponekod — žal v še premalo kolektivih! — ne puščajo, da jih gospodarski tokovi nosijo, kamor se jim pač zljubi, marveč mislijo s svojo glavo in zamisli opredmetujejo. Drugič pa zato, da podkrepimo naslovno misel, kako škodljivo je — kakopak za druge! — počivanje na lovorikah, kolikor jih je kje sploh bilo. No, da, v Radenski prav gotovo.

Iz nekega razvojnega načrta
Na posameznih področjih bodo v tem srednjeročju in osrednju

naslednje razvojne usmeritve in dejavnosti:

- a) razvojnodinamične dejavnosti z odločilno vlogo tehnologije in znanja:
 - strojna industrija,
 - proizvodnja električnih strojev in aparatov (tehnološko zahtevne proizvodnje),
 - proizvodnja prometnih sredstev (tehnološko zahtevna proizvodnja).
- b) dejavnosti s posebnimi razvojnimi usmeritvami:
 - energetika,
 - agroživilski kompleks (kmetijstvo, proizvodnja krmil, živilski izdelki, pijače),
 - gozdarstvo, kemična predelava lesa,
 - proizvodnja gradbenih materialov
- c) druge gospodarske dejavnosti:
 - predelava kovin,
 - prometna sredstva (tehnološko zahtevna proizvodnja),
 - tekstilna industrija, trgovina, obrt.

Podrobnosti

Ekonomski del načrta radgonske občine za to petletko pa še podrobneje razgrinja, kaj naj bi v posameznih branžah počeli. Zadržali se bomo le pri najprej omenjenih!

V okviru strojne industrije bodo nadaljevali s proizvodnjo polnilnih linij, razvili pa še proizvodnjo vlažno-izlagalnih strojev, paletirnih naprav, nevtralizacijskih in filtrirnih naprav ter naprav za pranje steklenic. V industriji gospodarskih cestnih vozil načrtujejo pogumnejšo proizvodnjo nadgradenj na vozilih TAM ter traktorskih in večnamenskih kabin. V kovinskopredelovalni industriji bo šel razvoj v smeri proizvodnje bivalnih enot, čistilnih naprav in toplovodnih kotlov. So pa vse očitnejša hotenja po izboljšanju modernizacije in avtomatizacije proizvodnje za doseganje potrebne kakovosti in ekonomičnosti; omenimo naj zgolj razvoj zahtevnejše solarne tehnike. Prihodnji razvoj elektroindustrije v radgonski občini bo slonel na antenski in kabelski tehniki (skupinske antene, kabelska in satelitska televizija) ter proizvodnji tiskanih plošč. V lesarstvu pričakujejo kakovosten premik na osnovi višji stopnje predelave lesa in večje kakovosti izdelkov. Zato bo proizvodnja ob že obstoječi predelavi lesa vsebovala še proizvodnjo ohišja glasbil in notranje opreme objektov. Standardne izdelke opečne industrije bodo nadgrajevali elektrodrogovi iz vibriranega betona.

Seveda bi se dalo še naštevati, vendar naj le še dodamo, kako se je v tej občini v zadnjih nekaj letih pospešeno razvijalo drobno gospodarstvo, kar zbuja upanje na njeno so odvisnost z industrijsko proizvodnjo z vidika večjega zadovoljevanja potreb na trgu, zaposlovanja, in še večje specializacije.

Zakaj ukinitve nove šole v Vučji vasi?

Pred sedmimi leti je bila otvoritev nove trirazredne osnovne šole v Vučji vasi z oddelkom male šole. Vse je podružnica osemletke v Križevcih.

V nedeljo, 2. septembra 1984, je učiteljski kolektiv križevske šole sklical roditeljski sestanek za starše učencev vučenske šole. Starši so presenečeni izvedeli, da se šola v Vučji vasi zapre. Vsi šolobvezni otroci okrnjenega šolskega okoliša bodo hodili v novo šolo v Križevce.

Torej smo za več kot pol stoletja zdrknili nazaj? Brez šole in z njo združene kulturne dejavnosti? (Leta 1906 je bila otvoritev prve šole v Vučji vasi.)

Zakaj se zmanjšuje naš šolski okoliš — odslej brez otrok iz Stare Nove vasi in bi morali vsi najmlajši tudi iz Vučje vasi in Bučevca v Križevce? — Kupetinec, Zasadv v Videm ob Ščavnici? (Po tretjem razredu gredo vsi v osemletko.)

Z ukinitvijo šole bo propad-

la tudi kulturna dejavnost povezana s šolo.

Starši naših otrok so tudi prispevali (z lesom in denarjem) za novo šolo, a zdaj naj v zahvalo vodijo svoje najmlajše v Križevce in jih izpostavljajo vedno večjemu cestnemu prometu?

Ob otvoritvi nove šole v Melincih je tov. Popit, predsednik predsedstva SRS, dejal v svojem govoru: „Ohranite, obdržite svoje male šole in ne dopustite, da jih kdaj ukinejo.“

Pesnik Gorskega venca, Peter Petrovič Njegos, je zapisal: „Lako je zecu kriti se u velikom grmu, a kako da se sakrije u malom?“

Učitelji naše vučenske šole so morali vedno dokazovati svojo vestno delavnost, saj so pošiljali učence v nadaljnje šole. Tako je bil npr. objavljen v časopisu kratek članek, da je od 45 učencev vučenske šole nastopilo v šolskih pevskih zborih 30 učencev (pevovodja tov. Anica Lebar).

Vroče poletje za planerje

Načrtovalci razvoja v ABC POMURKI se že lep čas potijo ob zbiranju podatkov, potrebnih za analizo razvojnih možnosti SOZD ABC POMURKA v obdobju 1986—1995 in do leta 2000. Podatki so, kljub nekaterim težavam, že zbrani, tako da bo analiza razvojnih možnosti nared pravočasno.

Izvršni svet skupščine SR Slovenije je na seji 23. 2. 1984 sprejel dopolnjen program dela Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije za pripravo dolgoročnega plana za obdobje 1986 do leta 1995 oziroma za določena področja do leta 2000 in v njem določil organizacije in skupnosti, ki so dolžne pripraviti dolgoročne plene. Med temi organizacijami je tudi SOZD ABC POMURKA.

Skupščina SR Slovenije je v zvezi s tem obravnavala in maja letos sprejela smernice za pripravo dolgoročnega plana SR Slovenije. Osnutek plana bo sprejela decembra 1984, predlog plana pa v mracu 1985.

V našete aktivnosti so se s polnim tempom vključile tudi skupne službe ABC POMURKE, vendar so pri delu pogosto naletele na „zaspan“ odziv delovnih organizacij. Vseeno pa poteka tudi priprava srednjeročnega plana za obdobje 1986—1990, in sicer po programu dela, ki ga je sprejel delavski svet SOZD ABC POMURKA že na svoji seji 21. 5. 1984.

Potem ko so predhodno službe za plan in analize združenim delovnim organizacijam poslane pregled dokumentov in rokov za pripravo družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990, so na osnovi sprejetega programa dela nosilcev planiranja v SOZD ABC POMURKA za pripravo dolgoročnega in srednjeročnega plana v juliju pripravili analizo razvojnih možnosti SOZD ABC POMURKA v obdobju 1986—1995 in do leta 2000 in v okviru tega v srednjeročnem obdobju 1986—1990.

Pri analizi so načrtovalci razvoja upoštevali dolgoročne programe gospodarske stabilizacije, analize razvojnih možnosti SR Slovenije do leta 2000, ki je bila objavljena v skupščinskem Poročevalcu, in predloge smernic za dolgoročni plan SR Slovenije.

Po zbranih podatkih bodo pripravili prikaz količinskih pokazateljev in stopnjo rasti po dejavnostih za celotno dolgoročno obdobje. Naložbe bodo prikazali opisno v vrednostno po sedanjih vrednostih ter delež pokrivanja iz lastnih sredstev. Ocenili bodo stopnjo rasti zaposlovanja in strukturo zaposlenih ter prihodnje kadrovske spremembe glede na spremenjeni položaj delovnih organizacij in razvoj. Analiza je praktično izdelana z manjšo zamudo zaradi letnih dopustov in temu primeren je slabši odziv zadolženih za posredovanje podatkov v združenih organizacijah. Več o načrtovanem razvoju in izsledkih analiz bomo sporočali v eni prihodnjih izdaj.

Boris Hegeduš

Trije pogoji za tehnološki napredek

Med splošnimi pogoji za tehnološki napredek in ustrezno strategijo tehnološkega razvoja je na prvem mestu nenehno in čim hitrejšje vključevanje sodobne komunikacijske tehnologije (tehnološko-tehnični sistemi za prevoz ljudi, blaga in prenos informacij — železnice, ceste, PTT, pomorski in letalski promet, sistemi za prenos informacij) v naše življenje in delo. Zavestno se moramo opredeliti za hitrejšo osvajanje sodobnih, našim razmeram primernih tehnologij razvitega

sveta in njihovo dopolnjevanje z domačimi raziskovalnimi zmogljivostmi. Tretji pogoj je neposredna proizvodnja novih tehnoloških znanj (izumov, tehničnih izboljšav, znanj in izkušenj) na izbranih tehnoloških področjih — iluzorno je namreč pričakovati, da kaj takega zmoremo prav povsod — kar naj bo prispevek domače pameti in ustvarjalnosti svetovnemu tehnološkemu razvoju.

B. Žunec

začlovoljno, postalo je kulturno in narodno zavedno.

Znana so še imena med ljudmi — Cvetovi, Minka in Slavica Zacherlovi, Kozar, Svoimir Jamšek (pevovodja), Klanjšček (sin Zdravko Klanjšček, zgodovinar NOB), Kocbek, Ivo Čeh, Mirko Senčar, Cirila Korošak, Milica Kralj, Ignac Želik in sedanji učiteljski kolektiv.

Koliko poguma, pripravevanja in vztrajnega dela je imel prvi nadučitelj Frane Cvetko (pozneje še okrajni šolski nadzornik v M. Soboti), da je okolično šolo tudi uredil — zasadil lipe, kostanj — drevo red pred šolo, lep čebelnjak in urejen šolski vrt! (Enako Mirko Klanjšček in Jože Kocbek.)

Kaj pa je danes, ko je ukinjena stara šola, in lahko vsakdo vidi in se sprašuje: „Kako dolgo bosta propadala nekdanje lepo šolsko poslopje in okolica (sedaj neurejena)? Ali bo sedaj ista usoda doletela šolo, zgrajeno 1977. leta?“

Je bil kdo, ki je predvideval enako usodo trirazredni novi šoli? Stara šola je bila popolna osnovna šola z dopoldanskim in popoldanskim poukom.

Nisem sentimentalna, ampak res je, da je vsem občanom težko, da je vse tako propadlo, ko pa vedno govorimo o lepo urejenem okolju kraja in kulture. Kako naj dopustijo, da bi bilo z ukinitvijo šole še slabše?

Trezika Slavič,
upokojena učiteljica

Dolg sedanje generacije

Sem Sobočanec, potomec prapradedov, ki so nam zapustili raznoliko kulturo, etnografske zanimivosti, folkloro in razne druge pomembne vrednote, kot kulturno zapuščino. Tako se mi prav vsiljuje uvodno vprašanje: „Ali je sedaj živeča generacija opravila svoj dolg?“

Izgovor na hiter napredek, ki neusmiljeno ruši stavbe, med katerimi so tudi take, ki bi bile prihodnjim rodovom dobrodošle kot spomin na preteklost, ni upravičljiv. Celotne panorame padajo kot žrtve v dobi „namišljene najkulture“ generacije vseh časov. V Soboti so še starinski objekti, ki bi z določeno prenovitvijo lahko ostali spomeniki preteklosti. Sedanja generacija žal ni sposobna, da bi prav na absolutnem časovnem odmiku očuvala vsaj eno mlatinico z lokomobilo in razne druge tehnične predmete iz daljne preteklosti. Zanimivo bi bilo odrediti prostor, kjer bi bili, tudi v turistične namene, ti rekviziti v pogonu ob določenih dnevih kot prikaz običajev — mlače in temu podobno. Morda bo živeča generacija v zadnjem hipu opravila svoj dolg, da se o kulturi ne bi le napihovali. Marsikaj v Soboti je bilo sicer lepo zamišljeno, ostalo pa je žal brez perspektive. Menim, da bo to razmišljanje v zadnjem hipu naletelo na razumevanje vseh odgovornih. Tako bi uspelo tudi naši še živeči generaciji opraviti svoj dolg.

Daljna prihodnost bo nekoč ocenila vse nas.

Lajči Žalik-ZALUSO

DO SOBOTA — TOZD OBRRTNIŠTVO in DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB, Murska Sobota, Kopališka 2

objavljata

javno dražbo

za prodajo

1. tovornega avtomobila IMV 1600 Super B, leto izdelave 1968, vozen — izključna cena 150.000,00 din;
2. kombi Zastava 435 K, leto izdelave 1978, karamboliran — izključna cena 79.235,80 din;
3. električno peč za plastificiranje — izključna cena 80.000,00 dinarjev.

Prometni davek plača kupec.

Dražba bo v sredo, 26. septembra 1984, ob 9.00 uri na dvorišču DO Sobota, Kopališka 2.

Ogled avtomobilov in električne peči je možen na dan dražbe od 8.00 do 9.00 ure.

Vsak udeleženec dražbe mora plačati 10-odstotno varščino od izključne cene.

OB IZIDU ZBORNKA

Regije in regionalni razvoj

V lanskem letu sta Slovensko sociološko društvo in Društvo sociologov in politologov Pomurja pripravili strokovni posvet o vlogi regij v razvoju slovenske družbe. Gradivo s posveta je bilo zbrano in je pred kratkim izšlo v knjižni obliki. Osrednje vprašanje, ki ga obravnava knjiga, zadeva raziskovanje in strokovno proučevanje družbenega dogajanja v regiji, kot okviru razvoja, medsebojnega združevanja in povezovanja ljudi, delovanja in planiranja.

Teoretična osvetlitev regije

V prvem delu obravnavajo prispevki teoretična in metodološka vprašanja proučevanja regionalnega razvoja. Pojasnjene so sociološke razsežnosti regionalnega razvoja, kjer najdemo odgovor, zakaj je treba nameniti pozornost regijam in regionalnemu razvoju in razlago

temeljnih pojmov. Prikazana je empirična analiza pojavov odkrite brezposelnosti po regijah v Sloveniji in empirična raziskava o razlikah v razvoju procesih urbanizacije med slovenskimi občinami. Na empiričnem raziskovalnem gradivu temelji razglabljanje o družbenoekonomskih vidikih sprememb razvoja makedonskih občin.

Drugi del gradiva zadeva sociološke vidike razvoja pomurske regije. Ob socioloških prispevkih najdemo še zgodovinske in ekonomske pristope, ki obravnavajo razvojne vidike pomurske regije. Prikazana je razvojna pot Prekmurja v slovensko skupnost in obdelana problematika virov za proučevanje kulturno-prosvetnega razvoja te regije. Analize in ocene skušajo razkriti dolgoročne razvojne vidike pomurske regije. Poseben poudarek je dan remigracijskim problemom Pomurcev in

problematici migrantskih družin. Zaposlitveni, izobraževalni in dvojezični problemi zaokrožajo sklep posebnih razvojnih vidikov pomurske regije.

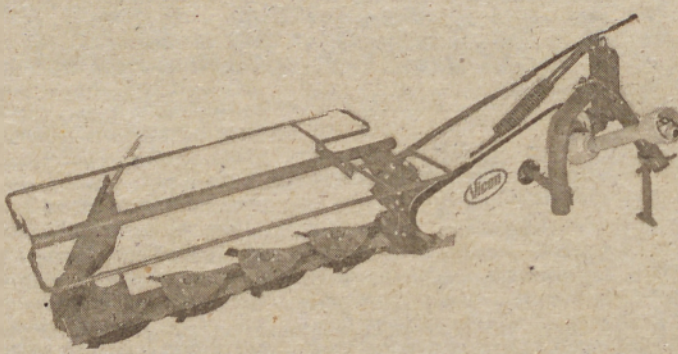
Tretji del gradiva združuje družbeno-politične, izobraževalne, kulturne in druge posebne vidike regionalnega razvoja. Obdelana je regionalna sestavina komunalnega sistema in raziskana razporeditev politične moči v povezavi z družbenim razvojem. Posebni vidiki regionalnega razvoja so proučeni v prispevkih, ki se ukvarjajo s polcentrizmom in kulturo z uveljavljanjem regionalne raziskovalne dejavnosti ter z zdravstvenim varstvom in družbenopolitičnih skupnosti v regiji.

Upajmo le, da bo glede na obravnavano problematiko — zbornik imel širši odmev, kot je to bilo s posvetom.

J. V.

AGROPROGRES

NUDIMO VAM

REZERVNI DELI ZAGOTOVLJENI!

VSE INFORMACIJE: AGROPROGRES, Ljubljana, Kardeljeva 16, tel.: (061) 218-122

NAKUP MOŽEN TUDI V VSEH TRGOVINAH KMETIJSKIH ZADRUG

PODJETJE ZA INOZEMSKA ZASTOPSTVA
81000 LJUBLJANA, Kardeljeva 16

DISKASTO ROTACIJSKO KOSILNICO „VI-CON“ CM 165

- delovna širina 1,65 m
- potrebna moč traktorja 30 KS/22,1 KW
- delovna hitrost do 15 km/h
- teža 275 kg

Marija Skledar, dipl. ing. agr.

SETEV

Po času setve razvrščamo poljščine na **ozimne, jarine in presevke**. Za **ozimne** je značilno, da morajo biti določen čas izpostavljene nizkim temperaturam, sicer ne klasijo. **Jarine** so poljščine, ki zime ne prenašajo, in jih zato sejemo šele spomladi.

Fakultativke ali **presevke** pa so take poljščine, ki jih lahko sejemo kot ozimne ali pa jarine. V bistvu so to pred mrazom odporne jarine. Navadno razvrščamo setve na: ozimne, jare, prašne in strniščne.

Ozimne setve so zgodnje in pozne. Zgodaj sejemo zlasti inkarnatko, ozimno ogrščico in oljno repico ter ozimno graščico. Setev teh rastlin opravimo že konec avgusta. Zgodaj jih sejemo zato, ker kalijo pri višji temperaturi in ker se v mladosti počasi razvijajo. Če se do zime dovolj ne okrepijo, propadejo.

Ozimna žita sejemo pozneje. Rž in ječmen konec septembra. To je tako rano, da se še jeseni razrasteta. Pšenico pa sejemo v prvi polovici oktobra, vendar ima vsaka sorta in vsak kraj svoj rok setve.

Jare setve. Jare setve so spomladanske setve. Lahko so zgodnje ali pozne.

Zgodnje jarine kalijo že pri nizki temperaturi in niso občutljive na mraz. Take so zlasti detelje, jara žita in trave. Zgodnja setev je ugodna, ker posevek bolj izkoristi zimsko vlago, se zgodaj razraste in prekrije zemljo ter tako uide plevelu. Pri zgodnjih setvah plevel nima prednosti, pridelki pa so zato večji.

Pozno sejemo poljščine, ki kale šele pri višji temperaturi, npr. krompir, koruza, proso, soja, fižol, buče itd. Nekatere od teh pri morebitnem mrazu pozebejo (npr. fižol, buče).

Zgodnje posevke sejemo že marca ali celo prej. S setvijo poznih posevkov začnemo v drugi polovici aprila. Za toploto zelo zahtevne rastline pa sejemo šele maja.

Na čas setve vpliva tudi zemlja. Lažje zemlje so toplejše, zato prenesejo zgodnejše setve od težkih, ki so dolgo hladne in vlažne.

Prašne setve so pozne setve nekkih poljščin, ki so jih opravičali na tedanjo spomladansko praho; npr. prašno proso, prašna ajda, prašno korenje.

Strniščne setve so setve na preorano strnišče žit, pa tudi oljne repice; npr. ajda, repa, inkarnatka, pitnik, presejana pesa, presejana kavlja, krmna ogrščica, strniščno korenje in dr.

KAKO SEJEMO

- Sejemo na več načinov, in sicer ločimo:
1. Razsejavanje, setev počez ali navprek
2. Vsejavanje, setev v vrste
3. Polaganje, presledna setev, setev v kupčke

Razsejavanje ali setev navprek je najstarejši način setve in najmanj izpopolnjen.

Pomanjkljivosti tovrstne setve so: velika poraba semena, neenakomerna porazdelitev semena po površini in globini. To ima za posledico nesklentjen vzik in rast, ki daje neizenačen posevek. Mnoga semena ne ozelenijo in pridelek je slabši. Nemogoča je tudi strojna oskrba.

Setev navprek je dopustna le, če ne moremo sejati s stroji v vrste npr. v strmih legah, na slabo pripravljeno zemljo, zlasti pa še setev detelj in trav.

Vsejavanje ali setev v vrste je ugodnejša in boljše. Tu pade seme v ravnih redih na enako razdaljo in v enako globino. Medredno razdaljo, gostoto in globino lahko natančno naravnamo, zato je vzik enakomeren, skoraj enak pa je tudi življenjski prostor vsake rastline. Posevki so krepkejši, možna je tudi strojna oskrba.

Za vsejavanje porabimo vsaj 15 % manj semena kot pri razsejavanju. Moramo pa skrbneje pripraviti zemljo, da se seme pri setvi dobro zasipa. Setev v redi je lahko enoredna, stezna in trakasta.

Enoredna je torej, če je razdalja do vrste enaka npr. 15, 15, 15.

Stezna ali gredno setev dobimo, če na širino sejalnika izpustimo eno ali celo dve vrsti npr. 40, 20, 20, 20, 20, 20, 40, 20 ... Tako sejemo semenske posevke, da preprečimo gaženje.

Trakasta ali prograsta setev predstavlja kombinacijo ožjih in širših redov npr. 12, 24, 12, 24 ... ali 12, 12, 24, 12, 12, 24 ... Tako setev nam

denimo lansko jesen potrebno za kilogram kakovostne semenske pšenice odšteti manj kot je ob letošnji žetvi veljal kilogram merkantilne pšenice. Ne bi mogli trditi, da kmetje z ugodnostmi pri kupu semenske pšenice niso bili seznanjeni; bolj so prenekaterega motile pogodbe, ki jih je bilo pri tem potrebno skleniti. Tudi s porabo mineralnih gnojil na hektarju še vedno ne moremo biti zadovoljni. Še več: zaradi običajnih podražitev le-teh se je njihova poraba začela celo zniževati, tako pa tudi ni moč pričakovati večjih hektarskih pridelkov. Sorte pšenice, ki jih sejemo tudi v Pomurju, zahtevajo ustrezno gnojenje, da to drži, pa se je potrdilo tudi v praksi. Kako bi si sicer lahko drugače razlagali podatek, da je družbeni sektor na določeni parceli pridelal čez 80 stotov zrnja na hektar, medtem ko je kmet na sosednji parceli požel le 30 stotov.

Če želimo torej doseči dobre pridelke, je treba v zemljo ustrezno vlagati; sejati domače seme in varčevati z gnojilom pa je še najmanj priporočljivo. Le ob ustreznih agrotehnikah bo zemlja dajala tudi primerne obresti.

L. Kovač

omogoča okopavanje širših redov, ugodna je tudi ker so rastline bolj osvetljene.

Medvrstna razdalja in razdalja med posameznimi rastlinami v vrsti se ravna po tem, koliko rastlin je zaželeno gojiti na kv. m, oziroma hektar. Življenjski prostor je v vseh primerih za eno rastlino enak. S spreminjanjem medvrstne razdalje in razdalje v vrstah uravnavamo osvetlitev in prilagajamo medredno (vrstno) razdaljo razpoložljivi mehanizaciji.

GLOBINA SETVE

S setvijo vsejemo seme v zemljo ali pa ga naknadno vanjo pritisnemo, a je oskrbljeno z vlago in lahko kali. Če seme obleži na površju, težje kali, razen tega ga poberejo ptice, odpiha veter ali odplavi nalič.

Poleg vlage rabi seme za kalitev še kisik in toploto. Da vse to dobi, ne sme priti pregloboko v zemljo, sicer propade ali pa požene slabotne kali. Globina, v katero sejemo, je odvisna od vrste rastline in debeline semena. Globoko sejemo debeložrnate stročnice in koruzo, plitko pa drobna semena trav, detelj, maka, repice, razna vrtna semena in drugo.

Navadno ne sejemo pregloboko, če je za kalitev dovolj vlage v zemlji. Res pa je, da zelo plitke posevke ogroža suša, večkrat pa jih uniči tudi skorja.

Tudi sama zemlja vpliva na globino setve. Če je zemlja težja in vlažnejša sejemo plitveje, kakor če je lahka in sušna. Na lahkih tleh pa tudi v sušnih krajih naj bo setev globlja.

Zaradi boljšega ogrevanja sejemo plitveje tudi zgodaj spomladi in pozno jeseni.

Globina istega posevka naj bo za vsa semena enaka, da bosta tudi enaka vzik in razvoj. Tako enakomerno setev najlažje dosežemo, če je setvišče rahlo in mrvičasto, rastišče pa uležano in strnjeno.

GOSTOTA POSEVKA

Gostoto posevka določimo s količino semena za setev. Odvisna je od vrste in sorte semena, od podnebja, zemlje, načina gnojenja ter časa in namena setve.

Posamezne rastline dajo večji pridelek, če posevek ni gost. Pri setvi pa gledamo, da nam da sorta vseh rastlin največji pridelek. Pravo gostoto ugotovimo s poskusi, izražamo pa s številom rastlin na kv. m (ha).

Potrebno količino semena na hektar izračunamo po formuli:

$$Q = n \cdot a \cdot 100$$

$$K \cdot C$$

Q = količina semena, n = število rastlin na ha, a = absolutna teža, K = kalivost v %, C = čistoča v %.

LETOŠNJI REZULTATI PROIZVODNJE PŠENICE V KG RAKIČAN

Kljub neugodnemu vremenu dobri pridelki

S poljedelsko proizvodnjo se v DO KG Rakičan ukvarjata dve temeljni organizaciji: Poljedelstvo in govedoreja Beltinci na območju občine M. Sobota ter Poljedelstvo in govedoreja Lendava na območju občine Lendava.

TO PG Beltinci ima devet ekonomskih enot, ki se ukvarjajo s poljedelstvom in govedorejsko proizvodnjo (v glavnem s pitanjem mlade govede) in eno vinogradniško-sadjarso EE ter EE Delavnica. Površine v tej TO se razprostirajo od Kramarovec na severozahodni meji do Beltinec. Kljub naporom, da bi imeli čimveč površin v večjih kompleksih, nam to povsod zaradi goste naseljenosti in velike razdrobljenosti kmečkih površin ni uspelo. V tej TO imamo tudi več slabših površin, to je predvsem lahkih peščenih na prodnati podlagi, ki nam ob najmanjši suši dajo slabše pridelke. Zato nameravamo 240 ha teh površin, ki se razprostirajo ob gramoznici ob Bakovski cesti v M. Soboti, drugo leto namakati.

TO PG Lendava ima samo štiri ekonomske enote, ki se ukvarjajo s poljedelstvom in govedorejo (pitanjem mlade govede). Na eni EE imamo razvito tudi vinogradniško proizvodnjo. Površine v tej TO so bolj arondirane, je več večjih kompleksov in tudi zemlja je v povprečju težja, tako da nam kratkotrajne suše ne napravijo večje škode.

Vsako leto odkupimo določene površine; v prejšnjem srednjeročnem obdobju smo odkupili 1552 ha, v tem do sedaj le 818 ha, ker je ponudba zemlje za odkup običajno padla. Te odkupljene površine nam prvo leto ne dajo primernih pridelkov, saj jih moramo večinoma prej meliorirati.

Da se lažje odločamo, katere sorte pšenice naj sejemo, že vrsto let delamo makroposkuse z različnimi sortami pšenice (letos smo jih imeli 35) in tudi makroposkuse z različnimi hibridi koruze. Na podlagi vsaj triletnih pridelkov posameznih sort in hibridov, izbiramo za setev najprimernejše sorte in hibride. Tudi pospeševalna služba območnih kmetijskih zavodov priporoča naročilo semena pšenice in koruze na podlagi rezultatov iz teh makroposkusov.

Letos smo imeli posejane naslednje sorte pšenice: 1/3 Lonje, 1/3 Baranjke, nekaj manj od 1/3 Super Zlate in nekaj Zlatoklase.

S temi pšenicami smo dosegli na poženih 1533,19 ha povprečno na ha 58,75 q pšenice s 14 % vlago. Lani smo dosegli na 1267,07 ha povprečno na ha 52,28 q in predlani na 1518,78 ha povprečno 56,85 q pšenice na ha. Torej je bil letošnji pridelek boljši.

Na nekaterih parcelah smo dosegli za naše razmere rekordne pridelke:

	povprečno neposušene pšenice
na EE Petanjci smo na eni parc. veliki 17,24 ha	80,20 q
na EE Motvarjevci smo na eni parc. veliki 32 ha	80,05 q
na EE Benica smo na eni parc. veliki 15 ha	79,80 q
na EE Martjanci smo na eni parc. veliki 12 ha	76,30 q
na EE Lendava smo na eni parc. veliki 65 ha	75,90 q
na EE Lendava smo na eni parc. veliki 68 ha	74,33 q
na EE Lemerje smo na eni parc. veliki 13,08 ha	73,60 q

V TO PG Beltinci smo dosegli na 907,39 ha povprečno 56,13 q na ha in v TO PG Lendava na 625,80 ha povprečno 62,55 q pšenice s 14 % vlago.

V EE so povprečni pridelki pšenice na ha s 14 % vlago naslednji:

	povpr. pridelek 69,15 q
TO PG Beltinci	
EE Lemerje	83,10 ha
EE Martjanci	78,65 ha
EE Petanjci	145,00 ha
EE Motvarjevci	99,07 ha
EE Beltinci	
	povpr. pridelek 64,33 q
	povpr. pridelek 61,97 q
	povpr. pridelek 58,31 q
	povpr. pridelek 55,94 q

ZORENJE GROZDJA

Zorenje grozdja se začne, odvisno od sorte in posebnih razmer, v trenutku, ko se pokrije vrednost sladkorja v soku grozdne jagode izražena v $^{\circ}\text{Oe}$ (Oechlejeve stopinje), z vrednostjo titracijskih kislin v g/l. Od tega trenutka naprej začne kislina upadati, sladkor pa naraščati. Čas, ko nastopi začetek faze dozorevanja, je odvisen od predhodnih vegetativnih faz vinske trte (predvsem od časa cvetenja) in povezan je s kakovostjo letnika. Čim prej nastopi ta čas pri isti sorti na istem proizvodnem območju, toliko boljše je proizvodni letnik. Zorenje se pri nas začne v avgustu.

Zunanji znaki, ki sprotoma zorenje, so: zeleno barvo grozdnih jagod belih sort zamenja zelenkastorumen z različnimi odtenki, grozdne jagode postanejo prosojne in se začno mehčati. Pri modrih sortah pa se jagode obarvajo v rdeče ali rdečomodre. Grozdje se začne barvati takoj, ko preneha rast jagod. Da se obarvajo vse jagode iste sorte v grozdu, traja do 15 dni.

Navajam nekaj primerov, koliko dni je povprečno potrebno od cvetenja do začetka dozorevanja grozdja pri posameznih sortah: b. pinot 62 dni, sauvignon 60, l. rizling, z. silvanec 59, šipon, r. rizling, z. silvanec 59, m. otonel, kraljica vinograda, 48, radgonska ranina 42 dni.

VREMENSKE RAZMERE V ČASU ZORENJA

Vremenske razmere močno vplivajo na razvoj in zorenje grozdja. Pri zorenju sta potrebni tako toplota kot vlaga tal. Če

primanjkuje vlage, dozorevanje grozdja zastane, grozdje je manj sladko, ker iz zemlje ne dotekajo kalijeve soli, ki bi vezale kislino. Preveč vlage podaljša rast mladik, zato se hranilne snovi v manjši meri kopičijo v grozdnih jagodah, ker se porabijo za rast. Pogoste padavine pred koncem zorenja pa imajo za posledico, da zaradi intenzivnejšega pritoka sokov v grozdne jagode te pokajo in s tem se ustavi ugodne razmere za sivo grozdno plesen in grozde začne gniti. Za pravilno dozorevanje je potrebna v avgustu srednja dnevna temperatura 20°C , v septembru 16°C in v prvi polovici oktobra 12°C . Na zrelost grozdja ugodno deluje jesenska megla, ta povzroča mehčanje jagod. Najvažnejše pa je, da je med zorenjem grozdja toplo in sončno vreme. Pri takem vremenu bo več sladkorja v grozdu in to bo prej dozorelo. Vsak lep sončen dan ob koncu zorenja lahko količino sladkorja v grozdu poveča za 0,3 %.

Število dni, ki je potrebno od začetka zorenja do polne zrelosti grozdja, se seveda razlikuje od sorte do sorte, odvisno pa je tudi od podnebnih razmer v vinogradniških rajonih. Navajam povprečno število dni, ki je potrebno od začetka zorenja do popolne zrelosti pri nekaterih sortah: m. frankinja 59 dni, šipon, z. silvanec 52, l. rizling, sauvignon 51, m. otonel, radgonska ranina 48, renski rizling 46, b. pinot 40, kraljica 33 dni. Ti podatki nam lahko služijo za določitev časa trgatve, o načinih spremljanja zorenja grozdja pa kdaj drugje.

Ernest NOVAK, dipl. inž. agr.

PRED JESENSKO SETVIJO

Le z dobro agrotehniko do visokih pridelkov

Od začetka jesenske setve nas loči le še malo časa, pomurski kmetijci pa so nanjo že pripravljene. Ozimnim žitom bodo to jesen namenili okrog 16 tisoč hektarjev polj, to pa so površine, ki bi ob ustrezni agrotehniko je morale dati pomembne količine tržnih viškov. Zal pa še vedno ugotavljamo, da je prav na tem področju še veliko neizkoriščenih možnosti, zato je predvsem naloga pospeševalne službe, da te pomanjkljivosti odpravi. Trditve, da je temu res tako, namreč ni izmišljena, saj jo potrjujejo nekateri rezultati. Med drugim tudi ti, da so pridelki od pridelovalca do pridelovalca različni, pa četudi so naravne razmere za pridelovanje enake. Poleg ustrezne priprave zemlje na višino pridelka vplivajo še kakovostno seme, gnojenje in zaščita pred boleznimi in pleveli. Če katerikoli od teh ukrepov ni ustrezen, je to lahko usodno za pridelek, prav v neustreznosti teh ukrepov pa je iskati vzroke za tako nizke povprečne pridelke v zasebnem sektorju. Preseneča predvsem podatek, da se pridelovalci še vedno premalo odločajo za nakup kakovostnega semena; to še toliko bolj, ker so pogoji za to v zadnjih letih izredno ugodni. Tako je bilo

120 LET PIVOVARNE UNION

Polnili smo ga v steklenice iz temnorjavega stekla z zamaški iz bele keramike, v svetlorjave, zelene steklenice z dolgim vratom in v take, ki so zaobljene čisto pri vrhu, pa v male steklenice, v steklenice s kovinskim pokrovčkom in v velike hrastove sode z rumenim robom na obodu, v majhne sodčke, v aluminijaste posode, razvažali smo ga z vozovi, s konjskimi in z volovskimi vpregami, s tricikli, tovornjaki in z vlaki, v cisternah in v kontejnerjih, na konjskih hrbtih smo ga nosili visoko v hribe, zabijali smo pipe v vehe, nastavljali priključke, odpirali steklenice z odpiraki, noži, ključi (tudi vratni podboji so prišli prav), pili smo ga na žejo, na dušek, iz žalosti, veselja, zaradi družbe in kar tako, na piknikih in po veselicah in doma, pili smo ga iz kositrnih vrčkov, iz glinastih, iz malih in normalnih steklenih vrčkov in iz litrskih »superc«, iz gladkih trebušastih vrčkov, iz valjastih vrčkov, iz kozarcev na peclju, iz povoščenih papirnatih in iz plastičnih kozarcev, iz očetovega kozarca, otroci smo pomakali prste v peno, z njim smo polivali jagenjčke in odojke na ražnju, kuhali in pekli smo z njim, pili smo ga k slanikom in k prestam, h golažu in vampom in žemljicam, h kranjskim in konjskim klobasam, k čevapčičem in pleskavicam in mučkalicam in k pizzam — in še vedno je tu, že stodvajset let in v letu 1984 bogatejši še za eno mednarodno priznanje, zlato medaljo Maison de qualite.

sm delo

**SAMO DOBRE STVARI
TRAJAJO TAKO DOLGO**

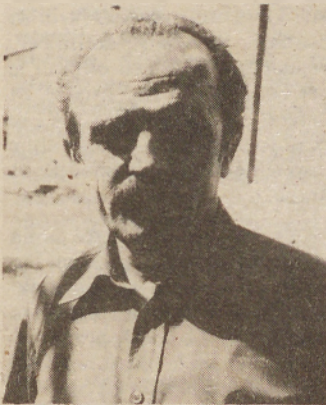
V KS Turopolje ne držijo križem rok

Po obsegu je krajevna skupnost Turopolje ena največjih krajevnih skupnosti v mestu Murska Sobota. Razprostira se na jugozahodnem delu pomurskega središča, kjer prevladujejo zasebne hiše, nekaj blokov pa je le na Kidričevi ulici. Zato so se doslej najbolj ubadali s problemom komunalne opremljenosti, ki je v najnovejšem času skorajda povsem urejeno. Ker razen Agroservisa in Slovenije cest Tehnike nimajo večjih delovnih organizacij, ne morejo pričakovati izrazitejših denarnih pomoči od drugod.

ŽGOČI SO ZLASTI ŠOLSKI PROSTORI IN PLOČNIKI

»Ostalo je še nekaj mestnih ulic, ki jih bo treba asfaltirati. Sicer pa je vzdrževanje okolice hiš in ulic prepuščeno v glavnem prebivalcem naše krajevne skupnosti, ki so se izkazali pri urejanju svojega okolja, zato nimamo večjih stroškov na tem področju. Izjema je le park, ki je med ulicama Štefana in Mikloša Kuzmiča. Pred kratkim je bilo veliko narejenega na področju komunalnega urejanja mesta, kamor sodi tudi naša krajevna skupnost. Prav zdaj gradimo telefonsko omrežje, ki ga občani že dolgo pričakujejo. Čaka

pa nas tudi ureditev otroškega igrišča pri osnovni šoli Karla Desetovnika-Kajuha«, pravi predsednik

ŠTEFAN ŠERUGA, predsednik KS SZDL meni, da bo treba čimprej urediti šolske prostore in asfaltirati pločnike. Foto: M. Jerše.

KS SZDL krajevne skupnosti Turopolje, Štefan Šeruga.

Kot smo lahko razbrali iz razgovora, predstavlja največji problem te krajevne skupnosti trenutno ureditev šolskih prostorov, ki so že

neustrezni zaradi velikega števila učencev. Zato je delovni proces in pouk na omejeni osnovni šoli marsikdaj okrnjen. V KS Turopolje upajo, da bodo s skupnimi močmi v mestu vendarle uspeli čimprej rešiti ta problem. Ob pomoči ostalih mestnih krajevnih skupnosti, ki naj bi prispevale finančna sredstva, se nadejajo, da bo vsaj do leta 1995 tudi to odpravljeno. »Ker nimamo večjih delovnih organizacij — razen

Slovenija cest Tehnike in Agroservisa — seveda ne moremo pričakovati večjih denarnih sredstev. Nadaljnji problem pa se pojavlja na komunalnem področju, saj bo potrebno urediti pločnike na Kidričevi ulici in na ostalih prometnih ulicah v krajevni skupnosti«, meni tovariš Šeruga, ki na ta način razkriva tudi načrte KS Turopolje za naslednje srednjeročno obdobje.

Milan Jerše

LEPO UREJENA ULICA — Za ulico Matije Gubca v KS Turopolje lahko upravičeno rečemo, da je vzorno urejena, občani pa so poskrbeli tudi za zasaditev dreves ob cesti.

OČE IN SIN „ZASVOJENA“ Z VINOGRADNIŠTVOM IN KLETARSTVOM

Žlahtna kapljica iz goriških gor

Ko se panonska ravnica prelomi v hribovito Goričko, zamenjajo polja vinogradi in sadovnjaki. Na Vanečji je vse več lego in sodobno urejenih vinogradov in žlahtne sorte počasi preganjajo samorodne. Na levem bregu, na južni legi, sončni in s čudovitim razgledom do lendavskih gor, pohorskih vzpetin in bližnje pomurske metropole in celotne pokrajine, je pred desetletjem pričel urejati vinograd Ernest Novak iz Murske Sobotice. Nekdanjo s plevelom preraščeno travo so zamenjali trsi sovinjona, laškega rizlinga, šipona in belega pinota. Na pol hektarja jih je kakih tisoč šest, da pa je to zanje prava zemlja, je potrdil letošnji radgonski sejem, na katerem je prav vino sovinjon lanskega letnika Novakovih prejelo zlato odličje za kakovost.

»Gorice je imel že oče, ko pa sem leta 1975 tukaj zasadil trto, je vinogradništvo postalo nepogrešljivo v celotni družini. Žena, hčerka, vsi so vtkali v vinograd svoj del, zadnja leta pa vse bolj jemlje vaje v roke sin, ki se z

vinogradništvom ukvarja strokovno.« Tako meni Novak senior, sin Ernest, diplomirani vinogradnik in sadjar, pa posveča trti praktično ves prosti čas in še več. V teh dneh, ko grozdje počasi zori, prebije vsako popoldne v gorah.

»Trgatev bo letos bolj pozna,« pravi Ernest mlajši. »Zadnji sončni dnevi tri prijajo, vendar letos že vegetacija ni najboljša in nikakor ne morem pričakovati enake letine kot lani.« Delo v naravi je tega mladega

strokovnjaka privlačevalo že od otroških let, in ko je oče kupil zemljo in zasadil vinsko trto, se je vinogradništvo zapisal s srcem in dušo. Ob veselju, ko je trta rasla iz leta v leto, je bogatil lastne izkušnje, vendar kmalu uvidel, da brez strokovnosti tudi v vinogradništvu in kletarstvu ni mogoče napredovati, pridelati sladkornega in kakovostnega grozdja in ga spremeniti v žlahtno vino.

Strokovnost pa je tisti temelj, ki loči Novakove gorice od sicer lepih in urejenih parcel drugih, ki se z vinogradništvom ukvarjajo le bolj za hobi.

»Res v zadnjem času to zahteva mnogo strokovnega dela. S šablonskimi ukrepi se ne da več dosegati dobrih rezultatov, ki jih išče pravzaprav vsak vinogradnik za potrdilo svojega dela. To je zelo zahtevno delo, pomembno je že, kako trs obremeniš (vsaka sorta zahteva svoj rez). Količina in kakovost ne gresta skupaj. Pravilo se mora gnojiti, važna je spomladanska kop, zelena dela, skratka, pri tem si spodrsrljavev ne smeš več privoščiti, kajti sicer si ob trgatvi razočaran.«

Žal zaenkrat stroki vsi vinogradniki na tem koncu še ne dajejo prave veljave. Mnenju in nasvetom mladega strokovnjaka prisluhnejo, delajo pa še naprej tako, kot je bilo v navadi že od nekdaj.

»V današnjih časih še posebej ne gre brez zaščite vinograda. Zaščitna sredstva je potrebno pravočasno uporabiti. Ne škropljenje zaradi škropljenja, ampak ob pravem času. Če tega ne storimo, ne pomagajo še tako veliko število kasnejših škropljenj.«

Njihovih besed ni potrdila le lanskeoletna grozdna in vinska bera; že leta lepo uspeva vinograd Novakovih. In čeprav sam meni, da dober vinogradnik in dober kletar ne gresta skupaj, je njihovo vino znano daleč naokrog. Pravi, da mora biti vinska klet namenjena izključno vinu, vseh glavnih opravil (pranja posode) pa ne prepušča nikomur.

»Pravzaprav je to najvažnejši del poti do dobrega vina. Zame je to obred.«

Oče seveda zaradi tega ni užaljen, kar prav mu je, in strokovno plat povsem prepušča sinu, čeprav se včasih, kot denimo okrog letošnjih bere, njuna mnenja križajo. Oče pravi, da bo, ker je sin dober brezal, kakovost prav tako dobra kot lani, le da bo malce manj teklo. Sin se s tem ne strinja, saj vegetacija kasni in se bo pričela trgati okoli 15. oktobra. Če bo dosegel sovinjon 18 — 20 stopinj sladkorja bo dobro, za šipon pa bo dovolj že 16.

Kakorkoli že, če ne bo tako sladko, vino Novakovih bo tudi tokrat dobro in doživetje tudi za izborne pivce.

V. Pavco

Š. SOBOČAN

Dva Ernesta — ena želja: pridelati sladko grozdje in dobro vino

SREČANJE Z VAŠKIM PREDSEDNIKOM ŠTEFANOM RAJTERJEM

DELO IN KONJICEK

Štefan Rajter se je v Nedelico priženil iz Brezovice. Kmalu zatem se je vključil v skupna prizadevanja vasi in tako pripomogel k napredku. Nazadnje so ga izvolili še za predsednika vaškega odbora krajevne skupnosti.

»V Nedelici imate asfaltirane ceste, vodovod, elektriko... Ste s temi pridobitvami uresničili vse načrte?»

»Kje pa! Prav zdaj gredo h koncu dela pri napeljavi telefonskega omrežja. Telefoni bo dobili 23 naročnikov, ki so dali vsak po 50 tisočakov akontacije, verjetno pa bodo še toliko morali dodati, ko bo narejen obračun. Drugo, za kar si zelo prizadevamo, je fina asfaltna prevlekla na naših cestah. Ker s samoprispevkom še nismo zbrali dovolj sredstev, homo ta dela opravili prihodnje leto. V gornjem delu Nedelice je slaba električna napetost, zato bo treba čimprej zgraditi dodatni transformator,« je povedal vaški predsednik Štefan Rajter.

»Kako pa je z vaškimi društvi?»

»V Nedelici so zelo aktivni nogometaši, ki so s pomočjo

homo v kratkem ustanovili kulturno društvo, katerega dejavnost se bo odvijala v sekcijah. Za oktet imamo že dovolj navdušencev, prav gotovo pa ne bo manjkalo tudi ljudi za dramsko sekcijo in druge.«

Sogovornika gre pohvaliti. V vaško družbenopolitično delo se vključuje kljub temu, da je s časom zelo na tesnem. Je namreč zaposlen v združenem delu, poleg tega pa z ostalimi domačimi pridno dela na lepo urejeni kmetiji. Nisem prezrl tudi strojev, ki so lepo spravljene v lopi, očističeni in dobro vzdrževani. Največ prihodka pa daje seveda goveji hlev.

»Človek mora imeti tudi kak konjiček. Jaz sem se odločil za čebele. Sedaj imam le nekaj panjev, vendar jih bom kmalu imel več. Sicer pa imamo tudi vinograd. Dela ne manjka. Ne vem, kako bi shajali, če ne bi bilo strojev,« je končal sogovornik.

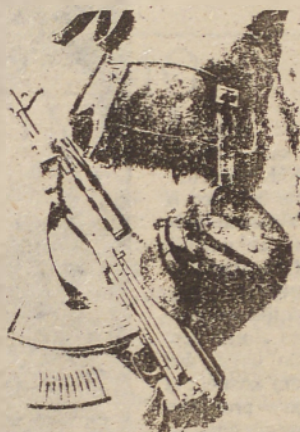
Štefan Rajter, predsednik vaškega odbora krajevne skupnosti v Nedelici. Foto: Š. S.

simpatizerjev uredili igrišče in ustrezne prostore. V gasilskem društvu smo doslej v večini starejši, zdaj pa bomo pritegnili tudi mlade. Pa še to bi rad povedal: vse kaže, u

Letalstvo — SLO in družbena samozaščita

Letalci, padalci in modelarji, ki se ukvarjajo s tem specifičnim športom v okviru aero klubov širom po Jugoslaviji, imajo pomembno vlogo na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Tega se dobro zaveda tudi naša širša družbena skupnost, zato tej dejavnosti namenja materialna in finančna sredstva kot pomoč pri vzgoji in šolanju kadrov. Tudi Aero klub Murska Sobota, ki je edini tovrstni klub v Pomurju, ima v svojem delovnem načrtu naloge s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Imata motorna letala in nekaj med njimi je takih, ki se lahko takoj vključijo v splošno ljudsko obrambo bodisi kot izvidniki, za prevoz ranjencev, za skakanje padalcev, kurirsko zvezo in podobno. Tudi modelarji lahko s svojimi radijsko vodeni modeli prepeljejo določeno količino razstreliva in ga odvržejo na pomemben, sicer nedostopen cilj. Za vse to pa so potrebni usposobljeni kadri, ki jih klub vsako leto načrtno šola ter praktično usposablja, hkrati pa s tem opravlja pomembno družbeno poslanstvo. Letalska dejavnost pa je izredno draga in zahtevna. Čeprav družbena skupnost namenja letalstvu določena sredstva, so ta zdaleč premajhna, da bi lahko zadovoljila potrebe. Z nakupom novih jadrlnih letal, radijske opreme in drugih tehničnih pripomočkov so se povečali tudi stroški vzdrževanja, zato so seveda potrebna dodatna sredstva. Pri aero klubu v Murski Soboti in tudi drugod so se že pred leti odločili za ustvarjanje dodatnih sredstev z lastno proizvodnjo. Dolžnost vsakega člana kluba je, da v proizvodnji dela določeno število ur, če se želi ukvarjati z eno od dejavnosti kluba. Seveda pa so letalci hvalječni delovnim organizacijam Mura, Radenska, Konstruktor-Pomurje, Slovenija ceste in še nekaterim drugim, da

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

so jim odstopile del svojega proizvodnega programa. Veseli pa bi bili, če bi bilo tako tudi v prihodnje, saj je lastna proizvodnja garancija za nemoteno delovanje kluba. Sicer pa tudi nadaljnji načrti temeljijo na posodobitvi in humanizaciji proizvodnje. Zato so se odločili, da ob hangarju zgradijo prizidek in sanitarije, tako da ne bodo več opravljali proizvodne dejavnosti na prostem, temveč jo bodo lahko opravljali ob vsakem vremenu. Seveda pa je uresničitev teh načrtov odvisna od razpoložljivih sredstev.

Aero klub Murska Sobota se je že doslej uveljavil z raznimi akcijami v okviru priprav na splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Tako je sodeloval pri obrambnih dnevih, ki jih organizirajo šole, krajevne skupnosti in delovne organizacije v soboški občini, kakor tudi pri raznih vajah. Primer dobrega sodelovanja aero kluba iz Murske Sobotice je z vaško skupnostjo in gasilskim društvom iz Krašča, ki se kaže pri vsakoletnem prikazu letenja in skokih v jezero. Padalci aero kluba so popestrili tudi nedavno srečanje občanov krajevnih skupnosti Murska Sobota na kopališču in še bi lahko naštevali. Kot nam je v razgovoru povedal sekretar kluba Janez Mataj, si želijo, da bi tako sodelovanje razširili tudi na ostale pomurske občine.

Feri Maučec

ODGOVOR NA ČLANEK

PLEHKOST V DELEGATSKIH KLOPEH

Tekst v narekovaju, ki je skrajšani posnetek dialoga med referentkama LB PF Gor. Radgona in strokovno službo SIS materialne dejavnosti, pravi: ... naša delegacija (banke, op. p.) predlaga, da se natečaj razveljavi in ponovi.« Tovariša novinarja moram opozoriti, da tovarišica ni govorila v imenu delegacije banke, pač pa v imenu banke kot institucije. Odgovor v nadaljevanju pa je nerazumljiv in kontradiktoren prvi trditvi. »Vi pač niste niti kot pravna oseba niti kako drugače pristojni za takšen predlog!« Kaj ta stavek pomeni? Da banka kot institucija ni aktivno niti pasivno legitimirana pravna oseba, da v tem postopku daje takšen predlog? To bi držalo. Ne pa stavek, ki ga je novinar uspel zaheležiti.

Vzrok za spor na skupščini je res smešen in banalen, ampak ni tisti, ki ga je navedel novinar v članku. Stanovanjska skupnost ni širokogrudno razširila možnost, da bi se lahko dalo več vlog za stanovanjsko posojilo na eno stanovanjsko enoto, pač pa je vsebino natečaja potrebno razumeti v skladu z Ustavo in Zakonom o združenem delu ter ostalo veljavno zakonodajo.

Kakršnihkoli pismenih navodil banki ni nihče nikoli dajal, saj niso potrebna, ker je natečaj zadosti jasen. Vse kar je bilo v zvezi z izvedbo III. natečaja za dodelitev stanovanjskih posojil, je bilo narejeno, smešno pa je pričakovati, da bo referent prevzel odgovornost za napake, ki so jih v preteklosti naredili drugi.

Situacija se je začela zapletati, ko je bilo jasno in glasno povedano, da lahko prosita za stanovanjsko posojilo oba zakonca, če izpolnjujeta oba pogoje. Takrat je zavržalo, zavrnili so telefoni, bilo je diskusije in dokazovanja, da takšna trditve ni pravilna. Drugič je zavržalo, ko se je ugotovilo, da bo potrebno vložiti dve vlogi in duplicirati dokumentacijo. Takrat pa je res ostalo pri krepkem telefonskem prepisu med obema referentkama. Preveč dobro ve tako ena kot druga stran, da mora vsak osebno zaprositi za kredit, če ga hoče pridobiti in da se tu postopek ne da in ne sme poenostaviti. Zato je tudi poteza banke nerazumljiva, da tega ni naredila tako, kot tudi pravila banke zahtevajo. In v čem je krivda referenta na strokovni službi? Da ni dal pismenih navodil. In kaj bi naj v navodilih bilo napisano? Da se naj upošteva natečaj. Tu pa nastopa trenutek, ko bi banka lahko predlagala, da se rok prijave podaljša za toliko časa, da bi lahko obvestila vse prosilce, ki jih je napačno informirala.

Od skupno 149 vlog je vložilo ugovore 5 prosilcev. Od petih ugovorov so štirje prosilci ugovarjali zoper neobjektivnost dela oglednih komisij in zbranega števila točk po zapisnikih, pri čemer se nekateri niso ozirali niti na to, da so podatki banke uradna tajnost in so jo v ta namen zlorabili.

Samo en ugovor pa je glasil na to, da nista bila oba zakonca upoštevana pri delitvi kreditov, pač pa le prosilec. Pa še ta ugovor je posredovala prosilka, ki je zaposlena v LB PF Gor. Radgona in je po lastni izjavi vedela pred potekom razpisa, da se lahko obravnava le prosilec, ki v odprtem natečajnem roku vloži vlogo z vso zahtevano dokumentacijo.

Na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja so se naredile preverbe zbranih točk v zapisnikih oglednih komisij, pri 14-ih prosilcih, ki so bili nekomu »sumljivi« in so jih navedli v ugovorih. Rezultati? Pismeno so bili podani kot gradivo za sejo zbora upraviteljev.

Zadnja poteza je bila poteza poslovne enote banke, ki je na samo sejo prinesla predlog, da se celotni natečaj razveljavi in ponovi. (Nekdo je pač moral predlagati to, če želite pravobranilec samoupravljanja tega ni stord po proučitvi celotne dokumentacije, vseh ugovorov in celotnega postopka.)

In kaj želi novinar povedati s stavkom: »Zato pa so bili prav gotovo užaljeni prisotni delegati.« Kateri in zakaj? — Delegata, ki sta na seji zagovarjala svoja stališča, saj pravilnega delegiranja iz temeljnih delegacij KS G. Radgona in iz združene delegacije banke ni bilo?

Marija ALBERT

KRUH ČRNE CELINE OGROŽEN

Za Afričane je kasava (škrob iz gomoljasto odebelenih korenin manioka) to, kar je za Azijce riž in za Evropejce žito. Brez tega živila oziroma rastline bi črna celina še huje stradala, kot že sicer, saj je prehrana kakih 200 milijonov Afričanov odvisna od jedi, ki jih pripravljajo iz listov manioka in kasave. In ta dragoceni vir je ogrožen.

Pred petnajstimi leti so iz Južne Amerike z ladijskimi pošilkami v Zaire in Ugando nehote prepeljali tudi dva rastlinska škodljivca: košeniljko in zelenega pajkovca. V poldrugem desetletju sta oba škodljivca osvojila obsežna ozemlja in povzročila temeljito škodo prav na maniokih. Na nekaterih območjih sta uničila dve tretjini pridelka. Vsekakor je velika nevarnost, da pripeljeta Afriko v še hujšo lakoto in pomanjkanje.

Najhujše je to, da sta oba škodljivca odporna pred insekticidi. Košeniljka je sploh odporna pred najrazličnejšimi strupi, medtem ko je zeleni pajkovec že tako razprostranjen, da uničevanje s kemikalijami ne pride v poštev preprosto zato, ker tako velikih območij ni mogoče učinkovito zaprati z insekticidom.

Košniljka, je žuželka iz družine kaparjev, živi le kakih 50 dni, vendar v razmeroma kratkem življenju lahko naredi veliko škodo. V liste manioka spušča strupe, zaradi česar se veliki listi zvijejo in naredijo okoli žuželke zaščitni plašč.

Tako napadena rastlina sama ščiti škodljivca in njegov zarod, ki se v listu veselo razmnožuje, v zelenem domu pa ga ni mogoče zaprati z insekticidom. Za nameček je treba vedeti, da obširna zapraševanja niso najboljša tudi zato, ker škodijo drugim živalskim vrstam, tudi koristnim in živini ter ljudem.

Znanstveniki, ki se ukvarjajo s tem problemom, so zato sklenili, da bodo škodljivca napadli z drugimi orodjem. Oba imata namreč nekaj nara-

vnih sovražnikov, predvsem nekaj vrst hroščev, ki žo ličinke, in neko oso. Strokovnjaki Mednarodnega sklada za razvoj kmetijstva (IFAD) pri OZN, s sedežem v Rimu, so izdelali načrt, po katerem naj bi vzgojili veliko množino os in hroščev, ki uničujejo škodljivca, nakar bi jih spravili v plastične bombice, velike kot nalivno pero, in bombice raztrosili po zahodni in centralni Afriki. Če bo bombardiranje uspešno, potem računajo, da bodo ose in hrošči pospravili škodljivo nadlogo v dobrih treh letih.

Uporaba živali za borbo proti drugim živalim ni nič novega. Ta način boja s škodljivci so poznali že Kitajci, ki so v devetem stoletju postavljali bambusne mostičke, da so mravlje lahko pripelzale do mandarin in uničile listne uši, ki so žrle sadeže. Pred stoletjem so v Kaliforniji imeli veliko pustošenje po nasadih pomaranč. Krivec je bil kapar, ki so ga v Ameriko zanesli iz Avstralije in Nove Zelandije.

Škodljivec je grozil, da bo povsem uničil donosne oranžne in limonove nasade.

Opustošenje so zavrli s pomočjo avstralske polonice, ki je kmalu naredila red in do današnjih dni obdržala biološko ravnotežje. Zanimivo je, da so to živalco uporabili tudi pri nas v Dalmaciji in z njeno pomočjo zajezili razmnoževanje kaparja.

Vendar uporaba živali za zatiranje škodljivcev ni tako preprosta, kot je videti. Nad vse skrbno je namreč treba pretehtati, katero žival uporabiti kot zatiralec, saj se lahko pripeti, da škodljivca nadome-

sti zatiralec, in povzroči še večjo škodo. Strokovnjaki IFAD so porabili kar tri leta, preden so našli pravi odgovor na vprašanje, s čim se lotiti afriških škodljivcev. Odkrili so dvanajst možnih zatiralec, vendar so na koncu odbrali le pet vrst, oso in štiri hrošče, za katere so ugotovili, da se hranijo z ličinkami košeniljke in poginejo, ko jim zmanjka te hrane.

Ob teh povsem strokovnih vprašanjih, ki so jih uspešno rešili, se je zastavilo bolj vsakdanje, a kot kaže, težje rešljivo vprašanje. Za izvedbo zanimive biokontrolne akcije v Afriki bi potrebovali okoli 34 milijonov dolarjev, na IFAD pa imajo zbranih le 5 milijonov dolarjev, ker so pač organizacija, ki dobiva denar od razvitih držav po njihovi volji. Reaganova administracija je, denimo, plačala le polovico tiste vsote, ki jo je nekaj te organizaciji odrejal J. Carter. Razumljivo, da zaradi takšnih izpadov ne morejo izpeljati zastavljenih programov.

Znanstveniki v IFAD pravijo, da je brez pomena čakati, kdaj se bo nabralo dovolj denarja za celotno akcijo.

Položaj v Afriki je že skoraj brezupen in treba je začeti takoj, pravijo strokovnjaki.

Predlagajo, da bi pripravili vsaj manjši obrat za rejo izbranih zatiralec in vsaj eno letalo, ki bi začelo odmetavati „biološke bombice“ na ogrožena območja. Predvidevajo, da bi postavili gojitveno postajo v Nigeriji.

Medtem pa se škodljivci širijo in za lačni črni kontinent se bližajo še temnejši dnevi, če akcija zatiranja škodljivcev ne bo stekla. Znanstveniki so svoje naredili, našli so možno rešitev — zdaj so na potezi drugi.

VOZILO-POČIVALNIK

Kolo je, odkar ga ljudje uporabljajo kot najbolj množično sredstvo, doživelo le malo tehnoloških sprememb, kar je pravzaprav čudno, če vemo, do kakšnih velikih sprememb je prišlo pri drugih prevoznih sredstvih. No, zdaj je, kot govore vesti iz sveta, prišlo na vrsto tudi kolo.

Izdelovalci koles so na ceste poslali že prve generacije novih izdelkov, katerih zunanji videz kaže, da so res nekaj novega.

Še največ sprememb je opaziti na modelu, ki mu pravijo »počivalnik«. Voznik tega novega modela lepo udobno sedi na širokem sedežu, noge ima iztegnjene naprej in tako lagodno poganja pedala. Tudi klasično krnilo bi na tem modelu zastopaj iskali spredaj. Konstruktorji so ga pomaknili pod sedež, točno na mesto, kamor roke najbolj naravno pridejo, ko voznik pol leže sedi na kolesu. Prednosti so precejšnje: predvsem je novo kolo stabilnejše, ker ima težišče nižje, hkrati pa dosega večje hitrosti in lagodnejšo vožnjo, ker skupaj z voznikom potuje z manj zračnega upora. Prvo množično proizvodnjo koles — počivalnikov pripravljajo na Nizozemskem.

Druga novost je model, ki prihaja iz Avstralije, ime pa so mu dali »leteči krožnik«. Izrazito nov je mehanizem pogona, ki ga je izumitelj zasnoval tako, da voznik doseže za polovico večji izkoristek. In kar je za ljubitelje kolesarstva še bolj zanimivo, skoraj polovico cenejši je od holandskega »počivalnika«.

Med ostalimi novostmi naj omenimo še prizadevanja, da bi izdelali samodejne menjalnike hitrosti. Nekatere ameriške firme so že poslane na tržišče dodatke, ki jih je mogoče vstaviti v že obstoječe modele in je z njimi voznik rešen skrbi, kako prestavljati, saj naprava deluje samodejno.

Ob ponedeljkih je najhuje

V starih časih je bilo jasno, naj človek živi v skladu s 24-urnim ritmom vrtenja Zemlje okoli Sonca. Naj torej dela podnevi in spi ponoči. Od izuma žarnice naprej pa nismo več odvisni od naravnega menjavanja svetlobe in teme.

V Ameriki dela že petina delavcev ponoči, zaradi spremenjenega ritma spanja imajo velike težave. Pogoste so nervoze, izguba teka, nespečnost, motnje v koncentraciji itd.

Zunanji ritem življenja družba lahko spremeni hitro in na videz učinkovito. Biološki ritmi posameznikov pa so bolj trdovratni. Posledice porušenega naravnega dnevnega ritma pri človeku so za zdaj še bolj slabo poznane.

Nekaj vemo o psiholoških težavah, ki jih lahko povzroči vsiljeni ritem, o organskih posledicah pa ne vemo tako rekoč ničesar. Pri žuželkah in tudi pri miših zamenjava dneva in noči lahko skrajša življenje za 5 do 20 odst.

Vsekakor ne bi smeli zanemarjati dejstva, da se je človek v dolgotrajni revoluciji prilagodil 24-urnemu ritmu in da se ne more preprosto prilagoditi na nov ritem, kaj šele na neurejeno menjavo spanja in vedenja. In vendar celo v nekaterih zelo odgovornih službah, kakršne so na primer v

letalstvu ali pa pri vzdrževanju raznih naprav, tega ne upoštevajo dovolj. Nesreča z reaktorjem na Otoku treh milj se je zgodila ob štirih zjutraj, ko je človekova budnost najmanjša in ko sta spregled ali počasno reagiranje na svarilne signale najbolj verjetna.

Človek pač ni stroj. Ne moremo ga izključiti in vključiti tedaj, ko bi kdo želel, in ne deluje v vsakem trenutku dneva enako učinkovito.

Vzrok za to so prirojeni ritmiški mehanizmi, ki ohranjajo notranji, približno 24-urni ritem. Spanje uravnava dva. Prvi leži v hipotalamusu, nad mestom križanja vidnih živcev. V odsotnosti vidnih dražljajev uravnava spanje na 25-urni ritem.

Uro, ki gre navzkriž, uravnava organizem po posebnem živčnem snopu med mrežnico in hipotalamusom.

Nagnjenje k premiku vsakodnevnega ritma spanja in vedenja postaja očitno ob vsakem koncu tedna. Če se oskobodimo budilk in zgodnjih jutranjih obveznosti, bomo spontano šli spat nekoliko kasneje in se bomo naslednje jutro tudi kakšno uro kasneje prebudili. Neprijetne posledice tega premika se pokažejo v ponedeljek zjutraj, ko je naš notranji ritem pre-

maknjen že za dve do tri ure in je torej ob sedmih zjutraj po sončnem času za nas v bistvu še štiri zjutraj. Ponedeljkova slaba volja in jutranje zamuhanje sta potemtakem naravna pojava.

Na temelju vzporedno in neodvisno potekajočih ritmov telesne aktivnosti in telesne temperature predvidevajo, da obstaja vsaj še en ritmiški mehanizem (imenovan X ritmovnik), čeprav ga še niso lokalizirali. Skrbi za ritmične pojave v telesu, kot so spreminjanje telesne temperature ali pa količine hormonov v krvi. Pri ljudeh, ki so živeli v popolnoma izoliranem okolju brez kakršnih koli informacij o normalnem 24-urnem ritmu, so ugotovili, da se ritem spanja in ritem telesne temperature prej ali slej desinhronizirata.

Oba ritmovnika skupaj uravnavata spontan začetek in dolžino spanja. Hipotalamični omogoča daljše neprekinjeno spanje, ki se začne vsak dan ob približno istem času. X ritmovnik pa vpliva na prebujanje in s tem na dolžino spanja, kar je povezano s spremembami telesne temperature. Normalno je telesna temperatura najvišja pozno popoldne, potem pa v času noči upada do najnižje vrednosti v zgodnjih jutranjih

urah. Zjutraj, v predstopnji prebujanja, začne telesna temperatura postopno naraščati in pri določenih temperaturah se spanec prekine. Tega temperaturnega ritma praktično ne moremo spreminjati, vsaj ne v krajšem obdobju, zato se zjutraj običajno prebudimo ob istem času, tudi če smo šli spat zelo pozno in smo spali le dve ali tri ure. Prav tako je kasneje zjutraj po prebudenju noči, ko telesna temperatura že narašča, skoraj nemogoče zaspati.

Zaspanost običajno nastopi šele pozno v popoldanskem času, ko telesna temperatura začne upadati. Če gremo tedaj spat, bomo normalno spali sedem do osem ur, če pa nam uspe zaspati v času najvišje telesne temperature, bomo spali vsaj 14 ur.

Čeprav so biološki ritmi zelo togi, jih vseeno lahko postopoma spreminjamo. X ritmovnik se na primer v spremenjenem zunanjem ritmu dneva in noči začne premikati za kakšno uro na dan in v nekaj dnevih se človekov ritem spanja uskladi z zunanjimi dražljaji. To spoznanje je važno za ustrezno načrtovanje delovnih izmen in urnikov, saj vrnitev v čas, ko se je ponoči spalo, podnevi pa delalo, verjetno ni več mogoče.

Drugje smo prebrali

Strah pred točo je najbolj upravičen med 12. in 18. uro, najmanj pa ponoči.

x x x

Ko so 102 leti starega Georga Motza iz Kamiaha v ZDA vprašali po receptu za dolgo življenje, je brez pomisleka dejal: „Nikoli se nisem oziral za plavalaskami!“

x x x

Svetovni rekord v hoji po vseh štirih je postavil Finec Hairnakinen, ki je 25 kilometrov prehodil v 12 urah in petih minutah.

x x x

Italijanski škof G. Brunelli (85) se je od srca nasmejal, ko je v vatikanskem glasilu „Osservatore romano“ prebral nekrolog na njegov račun. Za lepe posmrtno besede se je škof uredništvu pismeno zahvalil.

PODVIGI
— 36-letni Kamara Anadan iz Šri Lanke se je namazal z debelo plastjo masti, ki naj bi ga varovala v vodi, ko bo poskušal preplavati La Manch — kanal, ki deli Britanijo in Francijo. Dve uri pozneje je umrl. Odpovedalo mu je srce, ki ni bilo kos naporom.

Ljudje med seboj

NAŠI SOSEDJE

»Kaj ti koristi, če imaš vse dobrine tega sveta, če nimaš nikogar, da bi jih delil z njim,« je rekel že marsikdo. Hkrati z obiljem raste samotnost ljudi v sodobnem svetu. V stolpnici sredi velenja lahko človek umre, pa njegovi sosedi tega tedne dolgo ne opazijo.

Kdo je sosed?

Pravni predpisi

Pokojninska osnova za kmete

VPRAŠANJE: ZANIMA ME, KAKO SE OBLIKUJE POKOJNINSKA OSNOVA ZA ZAVAROVANCA — KMETE IN KAKO SE JIM ODMERJA POKOJNINA?

Odgovor: Znesek pokojninske pravice je praviloma odvisen od pokojninske osnove in od priznane pokojninske dobe, ki jo ima zavarovavec ob upokojitvi.

Pokojninska osnova je mesečno poprečje osebnih dohodkov, ki jih zavarovavec dobi v katerikoli zaporednih desetih letih zavarovanja, ki so zanj ugodnejša, upoštevaje osebne dohodke od 1. januarja 1966. leta dalje. Če pa zavarovavec ni prejemal osebnega dohodka, se mu upošteva za izračun pokojninske osnove znesek, ki je bil podlaga za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Slednje se nanaša tudi na kmete, za katere je bil sprejet sklep o načinu izvajanja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o osnovah za odmero pravic in obračunavanje in plačevanje prispevkov za zavarovance — kmete in člane njihovih gospodarstev, ki se jim ne ugotavlja osebni dohodek (Ur. list SRS, št. 41/83 in Ur. list SRS, 17/84). Po navedenem sklepu, ki je bil v letu 1984 noveliran, se zavarovanci — kmetje razvrstijo v eno izmed desetih osnov za odmero pokojnine. Najnižja osnova po tem sklepu znaša 50 odstotkov najnižje pokojninske osnove, t. j. 6.444,35 dinarjev, najvišja osnova pa je enaka znesku najvišje pokojninske osnove, t. j. 56.602,90 dinarjev. Vendar pa navedeni sklep določa, da se lahko v letu 1984 zavarovanci — kmetje zavarujejo največ do višine 25 odstotkov od najvišje pokojninske osnove, kar znaša za to leto 14.150,75 dinarjev.

Pokojnina za polno pokojninsko dobo bi znašala 12.028,10 dinarjev, če bi bila odmerjena od najvišje osnove, določene za leto 1984.

Kot že omenjeno, se pokojnina odmerja praviloma od pokojninske osnove, določene iz desetih zaporednih koledarskih let. Če je bil zavarovavec — kmet v tem desetletnem obdobju zaposlen kot delavec v združenem delu (podjetje, ustanova) in je torej prejemal osebni dohodek, se mu bo ob upokojitvi poleg zavarovalnih osnov upošteval tudi osebni dohodek, če bo to zanj ugodnejše. V tem primeru bo znesek njegove pokojnine odvisen tudi od osebnega dohodka, ki ga je prejemal kot delavec v združenem delu.

DE

Kdor pomaga človeku z dobro besedo, kadar pozvoni pri njegovih vratih. Kdor opravi nakupe za bolnega sosedu. Kdor kdaj pa kdaj popazi na sosedove otroke. Kdor zaliva sosedove rože in nahrani mačko, kadar gre sosed na dopust. Kdor spravi pošto za sosedu. Kdor odnese v bolnišnico kake nujno potrebne reči. H komur lahko človek preprosto stopi, kadar se mu zdi, da se bo nebo sesulo nadenj.

Dobri sosedi seveda ne bodo na primer v stanovanjskem bloku, kjer so stene tanke, vrtali lukenj v zid v času opoldanskega počitka. Ne bodo opolnoči hrupno natakali vode v kopalno kad. Ne bodo radovedno vtikali nosu v zadeve svojih bližnjih. Ne bodo pa tudi neprizadeto opazovali svojega bližnjega v nesreči.

Torej ne gre za popolno zaupljivost, marveč za medsebojno zaupanje. Vsakdo želi biti kdaj sam. Vsakomur pa je tudi kdaj potreben sosed. Če oba to vesta in se oba po tem ravna, bo med njima pravi sosedski odnos.

»Kaj bodo pa ljudje rekli,« slišimo dostikrat celo iz ust, iz katerih tega ne bi pričakovali. So med nami ljudje, ki vse svoje življenje uravnajo z mislijo na to, kaj bodo rekli drugi. Ti torej ne živijo svojega življenja, marveč življenje zaradi ljudi.

Starši ravna s ncerio, ki je spodrsnita, po načelu »Kaj

bodo pa ljudje rekli,«; silijo sina v šolo, v katero ne mara, zaradi »kaj bodo ljudje rekli«; kupijo večji avto, kot bi ga potrebovali, samo zaradi sosedov.

Razumen človek se zna tega obvarovati. Vsi smo pod pritiskom »ljudi«, tiste tako imenovane zdrave pameti, ki za vsakogar ve, kaj mora in česa ne bi smel storiti. Temu

pritisku se je treba znati upreti.

Sredi dobrih sosedskih odnosov je torej treba ostati v tem smislu svoboden pred sosedji. Osvoboditi se znanege vzorca, osvoboditi se ponavljanja — pa naj si ljudje mislijo, kar si hočejo. To je korak, majhen, mogoče pa pomemben korak k svobodni človeški osebnosti!

Zanimalo vas bo

So mikrovalovi škodljivi?

Mikrovalovom z valovno dolžino 1 milimeter do 0,3 metra se zaradi njihove vsestranske uporabnosti zares težko izognemo. Uporabljajo jih namreč v radarski tehniki, pri komunikacijah na centimetrovskih valovih, pa tudi v pečicah za hitro pripravo hrane.

Mikrovalovi so doslej veljali za neškodljive, skupina francoskih strokovnjakov pa je nedavno tega dognala nasprotno. Ugotovili so, da se pod vplivom mikrovalovov spremenijo nekateri najpomembnejši krvni delci. Stopnja spremembe je odvisna od frekvence valov, moči in oddaljenosti izvora valovanja in od tega, koliko časa smo valovom izpostavljeni. Zanimivo je, da pri različnih živalskih vrstah mikrovalovi povzročajo različne spremembe.

Pri ljudeh pa mikrovalovi lahko povzročijo razjede na notranjih organih, obolenja srca in ožilja, težave z žlezami, živčne in prebavne motnje. Ogroženi so zlasti elektriki, elektroniki, popravilci televizorjev in delavci v aluminijski industriji.

Za dokončno sodbo o škodljivosti mikrovalov je še prezgodaj, očitno pa je, da je marsikdaj laže razviti napravo, kot pa zagotoviti, da bi bila povsem nenevarna za uporabnika.

Naši zobje

Pravilno čiščenje

Za čiščenje zob potrebujemo toplo vodo, zobno krtačko in zobno pasto. Z vodo najprej izperemo usta, da odstranimo grobe ostanke hrane iz medzobnih prostorov. Topla voda je prijetnejša, povzroča boljše prekrvavitve dlesni in tudi zobna pasta se bolje peni.

Zobna krtačka naj ima kratek »delovni« del. Ščetke naj bodo enako dolge, razporejene v priostrene snopice, tako da delujejo vse ob vsakem potegu krtačke. Ta del naj tvori protikot z držalom, tako da pri čiščenju ličnih ploskev zob ne raztegujemo ustnic in laže dosežemo vse zobne ploskve. Ščetke iz novejših umetnih vlaken bolje odstranjujejo zobne obloge, trajajo dlje in se lepše čistijo. Naravne ščetke se hitro zmečajo in so dobro gojišče za bakterije. Ščetke zamenjujemo (najmanj) vsake tri mesece, ker se v tem času že preveč zmečajo. Pred uporabo novo zobno ščetko temeljito operemo pod toplo tekočo vodo. Zobno ščetko vsakič po uporabi temeljito speremo pod tekočo vodo, nakar jo postavimo v kozarec, tako da je ščetinasti del zgoraj. Tako se krtačka osuši in se ne more okužiti z ostanekom vode v kozarcu. Vsak družinski član mora imeti svoj kozarec in svojo ščetko. V vsakem kozarcu naj bo iz higienskih razlogov samo ena ščetka.

Zobna pasta pomaga pri čiščenju zob: zboljša drsenje ščetke, s penjenjem poveča čistilno delovanje, topi sluz na zobeh in osveži okus. Otroške zobne paste predvsem ne smejo biti pekoče. Kljub obilici različnih past pa se moramo zavedati, da sta najpomembnejši zobna ščetka in pravilna tehnika čiščenja zob.

S ščetko najprej očistimo s krožnimi gibi zvečne ploskve zob. Nato naslonimo ščetko pod kotom 45 stopinj na prehod zoba v dlesen in jo potegnemo proti griznemu robu ali zvečini ploskvi, torej

Radi bi bili lepi

PRIPOROČAMO—ODSVETUJEMO

Nekatera jedila pomagajo ohranjanju zdravja in lepote, druga pa škodujejo.

SADJE. Priporočamo: pečato in koščicasto sadje, jagode, sveže nepredelane sadne soke. Odsvetujemo: konzervirano sadje, tovarniško pripravljene sadne sokove.

JAJCA. Priporočamo: kuhana jajca in jajčne jedi. Odsvetujemo: pečena in slana jajca, jajca v prahu.

ŽITARICE, MOČNATE JEDI. Priporočamo: vse vrste žitaric v zrnu, črn kruh, kosmiče iz žitaric, pecivo iz črne moke. Odsvetujemo: poliran riž, bel kruh, žemlje, drobno pecivo, slaščice iz bele moke.

MLEKO IN MLEČNI IZDELKI. Priporočamo: vse vrste mleka, smetane in sir. Odsvetujemo: konzerviran in topljen sir, mleko v prahu.

ZAČIMBE. Priporočamo: sveže ali sušene dišavne rastline in zelišča, morsko sol. Odsvetujemo: konzerviran in topljen sir, mleko v prahu, kamenolj.

PIJACE. Priporočamo: čisto vodo, zeliščne in sadne čaje, nekaj svežega sadnega ali zelenjavnega soka. Odsvetujemo: limonade, kole, alkohol.

SLADKARIJE. Priporočamo: med, suho sadje. Odsvetujemo: sladkor, umetni med, sadni sladkor.

OREHI IN SEMENA. Priporočamo: orehe, lešnike, laneno, sončnično in drugo semenje, hladno stiskana nerafinirana olja. Odsvetujemo: pečene in slane oreške, vroče stiskana rafinirana olja.

ZELENJAVA. Priporočamo: vse vrste listnate, korenaste, žebulaste in druge zelenjave, najbolje v solati. Odsvetujemo: konzervirano zelenjavo.

MESO, RIBE, PERUTNINA. Priporočamo: sasekljano meso, tatarske zrezke (redkeje), puste mesne izdelke. Odsvetujemo: mesne in ribje konzerve, mastno meso.

SMRČANJE

- Odkod pa ti ta modrica pod očesom?
- To je pa zaradi smrčanja.
- Ne pleteniči.
- Tudi ti bi jo lahko imel, če bi smrčal v tuji omari...

sestavil	pripis	sel	služabnik	filmska	mestec	nevarna	pisana
Marko	na koncu	očne	staro-	igralka	v Dalmaciji	infekcijska	dolgorepa
Napast	pisma	kislina	rimskih	Ras		bolezen	napiga
koruzna jed							
angleški cineast (Sir Lawrence)							
črta sečnica							
zmikavt				kdo se ukvarja s tapetiranjem		površinska mera violini	
steti del celote							
kalij		kokošja juha obočje ZDA					nekdanji japonski premier
radij			neživahna hrana ljudska skupščina				
pritok Donave na Bavarskem							Avstrija pripadnik evropskega naroda
stisnjena dlan						veznik osebni zaimak	
tupoljev				ibsenova drama Rudi Seligo			
meteor							
drobna miš							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: geograf, estrada, oktober, Raab, LU, Gd, arak, Erard, Sal, Frk, H, kočar, uk, dina, lutecij, Trojanec, Zama, Ac.

Avtomobilizem

Cene rabljenih avtov

Če nameravate kupiti rabljen avto ali pa starega prodajate, vam bo informacija s sejmama avtomobilov v Zagrebu prav gotovo koristila.

ZASTAVA 750. 1977: 110.000, 1978: 120.000, 1979: 135.000, 1980: 170.000, 1981: 200.000, 1983: 235.000, dinarjev.

JUGO 45. 1981: 375.000 dinarjev. **JUGO 55.** 1984: 41.000 dinarjev.

LADA. 1983: 485.000 dinarjev.

FIAT 126. 1983: 230.000 dinarjev. **FIAT 127.** 1983: 690.000 dinarjev. **FIAT 131.** 1979: 520.000 dinarjev. **FIAT RITMO.** 1983: 950.000 dinarjev.

GOLF. 1982: 540.000 dinarjev. **GOLF DIESEL.** 1985, toraj model za prihodnje leto: 1.100.000 dinarjev. **JETA.** 1982: 600.000 dinarjev.

ŠKODA 105. 1980: 200.000 dinarjev. **ŠKODA 110.** 1981: 235.000 dinarjev. **ŠKODA 120.** 1982: 350.000 dinarjev.

VARTBURG 353. 1980: 200.000 dinarjev. **WARTBURG 353.** 1982: 270.000 dinarjev.

FORD FIESTA. 1982: 830.000 dinarjev. **FORD ESCORD.** 1981: 800.000 dinarjev.

PEUGEOT 305. 1983: 1.400.000 dinarjev. **PEUGEOT 504.** 1977: 750.000 dinarjev.

RENAULT 4. 1983: 275.000 dinarjev. **RENAULT 9.** 1983: 850.000 dinarjev. **RENAULT 18.** 1981: 750.000 dinarjev.

CITROEN (SPACEK). 1981: 170.000 dinarjev. **VISA.** 1981: 720.000 dinarjev.

AUDI. 1979: 850.000 dinarjev. **AUDI 100.** 1980: 970.000 dinarjev.

MERCEDES 200 D. 1974: 900.000 dinarjev. **MERCEDES 240 D.** 1981: 1.750.000 dinarjev.

MOSKVIČ 1500. 1981: 200.000 dinarjev.

OPEL KADET. 1979: 650.000 dinarjev. **OPEL REKORD.** 1978: 750.000 dinarjev. **ASCONA.** 1979: 700.000 dinarjev.

TOYOTA COROLLA. 1983: 1.400.000 dinarjev.

HONDA COERD. 1982: 1.250.000 dinarjev.

BMW 316. 1979: 850.000 dinarjev.

Cen ne komentiramo. Čez nje, če ste morebitni kupec, boste prav gotovo sami rekli kakšno hudo.

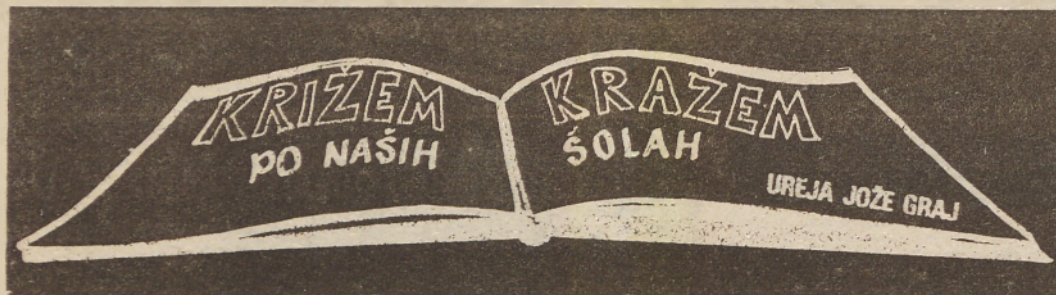
okna inles vrata
RIBNICA

NE BREZ RAZLOGA

- Tovariš, vozil ste odlično prehitro!
- Mudilo se mi je na servisu, kar zavore pogosto odlova...

SUPER RADIO

- Kako pa kaj tvoj prehitostavljeni radio?
- Dela kot lokomotiva.
- Kako to?
- Na vsaki prometni žutini.

POLETNI DAN

Prvi del počitnic sem preživela na morju. Ko sem prišla domov, me je prijateljica, ki je bila moja gostiteljica na srečanju dopisnikov, povabila v Škofjo Loko.

S potovalko sem stopala še po mračnih radenskih ulicah proti avtobusni postaji. Pet dolgih ur vožnje sem opazovala naravo, ki se je prebujala v jutranjem soncu. V Ljubljani me je čakala prijateljica. Oglevali smo si Ljubljano, nato pa se odpeljali v Škofjo Loko. Po kosilu smo se odpravili v loški muzej, kjer smo občudovali freske, domače izdelke in se razgledovali po panorami

Škofje Loke. Povzpeli smo se na hrib in videli Triglav in druge vrhove, saj je bilo jasno. Odšli smo v hotel s prekrasno okolico, bazenom in teniškim igriščem. Videli smo fazane, srne in poslušali petje ptic. V bistri in mrzli Sori smo si osvežili pregrete obraze. Spotoma smo še obiskali prijateljičine znance. Tam smo večerjali pod košato lipo. Utrujeni, vendar veselo razpoloženi, smo se vrnili domov. Prha nam je vsem dobro dela. Še lepše pa je bilo zaspati, saj smo preživeli čudovit poletni dan.

Jasna Sendlinger, 8. r.
OŠ Kapela

IZBRANA RISBA: „Spet hodim v šolo“ — Narisala Marjana Šošariš, 2. raz. OŠ Jože Hedžet Šafar-sko.

HUD PETELIN

V Zbigovcih pri moji teti Micki so imeli v letošnjih počitnicah zelo hudega petelina. Vsi smo se ga bali. Namreč, nenadoma je skočil v zadnjico, in to ne glede na to, kako je bil kdo oblečen. Teta ima dveletnega sina, temu pa petelin ni nič naredil. Mali Jožek je lahko mirno hodil po dvorišču in se tam igral. Mi pa se nismo smeli igrati, kajti takoj nas je spodil in on je tekel za nami. Petelina smo se prav bali. Tako si zaradi tega skoraj več nisem upal iti k teti, kjer je sicer lepo. Mojo sestro Petro, ki hodi v prvi razred, je po nogah hudo popraskal. Očka jo je komaj rešil pred petelinom.

Nekega dne sta se stric Franček in teta odločila petelina zaklati. Teta ga je nato spekla. Z veseljem sem ga jedel. Bil je zares lepo pečen. Tedaj se ga prav nič nisem bal!

Sedaj se po dvorišču tete lahko zopet mirno sprehajamo in igramo, kajti petelina smo že pojedli. Teta je povedala, da še tako hudega petelina niso imeli pri njih.

Robi Klemenčič, 4. c
COŠ G. Radgona

Bilo je med počitnicami

Letošnje počitnice sem preživel doma. S prijatelji sem hodil loviti ribe, nabirat gobe in včasih smo se hodili kopat v kopališče v Murski Soboti. Najbolj zanimiv dan pa je bil, ko sva s prijateljem Sašom prala avto in ga tudi vozila — jaz naprej, on pa nazaj. Nekaj časa sva se tako lepo zabavala, tedaj pa

je Saša tako nerodno prestavil sklopko, da je avto začel poskakovati, kot da bi sedela na konju.

Ko sta se starša vrnila, me je mama pohvalila, ker je bil avto opran.

Andrej Mekš
OŠ Rogoševci

Videla sem Triglav

Med počitnicami smo se odločili za izlet v planine. Naš cilj je bil Kredarica.

Že zgodaj zjutraj smo se zbrali vsi izletniki na avtobusni postaji. Vodič nas je poklical po imenu; bilo nas je 42. Po dolgi vožnji in napornih hoji smo prispeli na cilj. Po kratkem počitku smo šli na drugo stran koč in si od daleč ogledali Staničovo koč. Zvečer smo polni doživetij sladko zaspali. Naslednje jutro nas je zbudilo sonce in vrh Triglava se je svetil, kakor da je iz zlata. Še dolgo se bom spominjala teh gorskih lepot! Pot nazaj v dolino je bila naporna, vendar lepa.

Ni mi žal, da sem videla že v svojem devetem letu Triglav. Upam, da ne zadnjič!

BARBARA KURNIK
COŠ JOŽE KERENCIČ
GORNJA RADGONA

ŠTORKLJE IN ISKALCI ZLATA OB DONAVI

Peter si je zapomnil samo tisto „Sonce svetyit na Balkane...“. Aniko pa bi rada vedela celotno besedilo pesmi Jugoslavija.

bel weis v Zvezni republiki Nemčiji, to je okrog 2400 kilometrov od ustja (izliva). Manjše turistične ladje pa lahko plujejo že od Ulma pa vse do Črnega morja, kamor se Donava izliva. Njena dolžina je 2857 kilometrov. Ima pravzaprav dva izvira (Schwarzwald v Nemčiji), in sicer se imenuje eden Brege, ki se po 48 kilometrih pri kraju Donaueschingen spoji z Brigachom in od tu dalje teče pod imenom Donava (Donau, Dunaj, Duna, Dunav, Tina).

Na Madžarskem je Donava dolga okrog 420 kilometrov in vanjo se izliva vse ostale madžarske reke (večina jih izvira izven države).

Pričakovani smo, da nas bodo bolj kontrolirali, saj bi lahko vsak

čas kdo odveslal na češko stran. Kdaj pa kdaj je bil res kdo bližje tisti obali. Vendar smo srečali le en patrolni čoln, iz katerega nam je miličnik kazal, naj veslamo bolj ob obrežju.

Vseskozi sem prežal, če bi zagledal kaj posebej zanimivega. Najprej me je razveselila jugoslovanska ladja Lovčen, s katere mi je kapitan pomahal v pozdrav, potem pa sta moja pozornost (in tudi ostalih) pritegnila dva mlajša človeka, ki sta nekaj delala s peskom. Pravzaprav sta imela posebno in preprosto napravo, na katero sta metala pesek ter ga polivala z vodo. Ustavili smo se in povedala sta nam, da izpirata zlato.

piše: JOŽE GRAJ
(dalje prihodnjič)

Tule, v bližini Komaroma, smo občudovali najlepšo turistično ladjo, ki pluje po reki — „princeso Donave“.

(3)

Nestrpni in polni pričakovanja smo čakali tisti trenutek, ko bomo naposled zaveslali v reko Donavo. Pred nami pa je bil še en dan vožnje po Rabi od Nicka do Győra. Dolga in najbolj naporna proga je bila to, zgodilo pa se ni nič posebnega. Le kroška Janeza sta mi pripovedovala, kakšna škoda je, ker nisem bil zraven, ko so se nekateri zaradi brzice prevračali s čolni, to bi bil lahko za-

že v dobi Keltov. Mesto pa je nastalo ob sotočju rek Raba, Rábca in Marcal, ki se tu izteka v donavski rokav Mosoni-Duna. Ogrski kralj Štefan I. je tu že v letih 1001—38 ustanovil škofijo. Leta 1594 so mesto zavzeli Turki, a samo za štiri leta. Tudi Napoleon je prišel s svojo vojsko v Győr in se nastanil v današnji Alkotmány utca št. 4.

Mosoni-Duna še torej ni prava Donava. Do tja je bilo treba veslati okrog 14 kilometrov. Voda je

Takole nekateri domačini ob Donavi iz njenega peska izpirajo zlato. Menda se kar spleča. Količina pa je najbrž skrivnost.

nimiv posnetek! Meni pa je ostal v spominu večer, ki smo ga preživeli na obrežju Rabe pred elektrarno. Slapovi so prijetno šumeli, mi pa smo peli. Jezik ni bil problem, saj smo tisto madžarsko Az a ssep... znali vsi. Madžari pa so kar zahtevali, da smo zapeli Jugoslavijo. Ta pesem je pri njih še zdaj dokaj popularna. In če verjamete ali ne, med tem sta mi iz Budimpešte pisala Peter in Aniko ter med drugim zapisala, da se najraje spominjata tega večera in da bi rada imela celotno besedilo pesmi, ker si je Peter zapomnil samo tisto „Sonce svetyit na Balkane...“.

V Győru se nismo dolgo zadrževali, čeprav je to precej zanimivo mesto, ki šteje čez 100 tisoč prebivalcev. Tu je bila naselbina

bila precej mirna, korito pa široko približno tako kot Mura. In tudi tam smo lahko videli štorklje.

Naposled smo zagledali pravo donavsko strugo. Tam, kjer se rokav Mosoni-Duna izliva vanjo, je tako, kot da bi stopili za stopnico niže. Takšen je namreč vodni padec. Seveda je od tu dalje tok precej hitrejši.

Veslali smo lahko le po desni strani, in to največ 50 metrov od obale, kajti tam je Donava mejna reka s Češkoslovaško. In na drugi strani so plule velike ladje. Tam bi se potemtakem tudi kaj hitro prevračali zaradi velikih valov.

Donava je sicer plovna že od pristanišča Regensburg-Schwa-

Vas zanimajo dogajanja v Pomurju? Postanite naročnik VESTNIKA

ABC Pomurka — KG Rakičan na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja pri temeljni organizaciji Poljedelstvo in govedoreja Beltinci objavlja prosta dela in naloge

— TRAKTORISTA

na ek. enoti Motvarjevci.

Kandidat mora poleg pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje:

- da ima končano ustrezno dvoletno šolo za traktoriste — skrajšani program,
- in ima eno leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas. Na voljo je tudi stanovanje. Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Kadrovska služba na delovni skupnosti pri ABC Pomurka KG Rakičan p. M. Soboti v roku 15 dni od dneva objave oglasa.

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽELEZNE DVERI razpisuje prosta dela in naloge

tajnika

KS ŽELEZNE DVERI

pogoji: — srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri; — 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah.

Zaželeno je, da je kandidat občan KS Železne dveri.

Delovno razmerje za navedena dela in naloge sklenemo za nedoločen čas s 4-urno zaposlitvijo in s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev zbira Krajevna skupnost Železne dveri 8 dni po objavi razpisa.

Mercator - Sloga

DELAVSKI SVET MERCATOR—SLOGA, TRGOVINA NA DROBNO, DEBELO TER GOSTINSTVO, p. o., GORNJA RADGONA

razpisuje: prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili (ni reelekcija):

1. poslovodja II v PE Manufaktura,

Gornja Radgona;

2. poslovodja III v PE Ščavnica,

Sp. Ščavnica

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

1. Pod 1 mora imeti kandidat poslovodsko ali srednjo komercialno šolo z delovnimi izkušnjami nad 5 let;
2. Pod 2 mora imeti kandidat poslovodsko šolo ali srednjo komercialno šolo ali poklicno trgovsko šolo z delovnimi izkušnjami nad 5 let;

— sposobnost vodenja poslovne enote in

— sposobnost komuniciranja s strankami.

Kandidat se imenuje za dobo 4 leta, po poteku te dobe je lahko ponovno izbran.

Kandidati naslovijo svoje prošnje z ustreznimi dokumenti v roku 15 dni po razpisu na naslov:

Razpisna komisija MERCATOR—SLOGA, p. o. Gornja Radgona, Partizanska 12 a.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka roka za prijavo.

export-import
trgovsko in
proizvodno podjetje
Maribor, n. sol. o.

62000 Maribor
Partizanska c. 34

Delavski svet TOZD ELEKTRO Maribor, n. sol. o., Cankarjeva ulica 10 delovne organizacije JEKLOTEHNA Maribor, objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. komercialista

NA TERENU ZA OBMOČJE ŠTAJERSKE, POMURJA IN HRVAŠKE

- Pogoji: — višja strokovna izobrazba ustrezne smeri in 1 leto delovnih izkušenj,
— srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj,
— poskusno delo 2 meseca.

Kandidate vabimo, naj pošljejo svoje pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev skupaj z življenjepisom in opisom dosedanjih opravil v roku 8 dni po objavi v kadrovsko službo JEKLOTEHNE Maribor, Partizanska cesta 16/1.

O izbiri bodo kandidati pisno obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

227. Odlok o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v občini Gornja Radgona
228. Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Gornja Radgona za leto 1984

229. Popravek odloka o imenovanju ulic za območje naselja Černelavci
230. Popravek sklepa o uvedbi samopriskevka za območje KS Lipovci

227

Na podlagi 66. člena zakona o vodah (Ur. list SRS, št. 38-1689/81), 207. člena zakona o sistemu družbenega planiranja (Ur. list SRS, št. 1/80) in 206. člena statuta občine G. Radgona je skupščina občine na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne 27/8-1984, sprejela

ODLOK
o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v občini Gornja Radgona

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom so določeni varstveni pasovi vodnih virov v občini G. Radgona in ukrepi za zavarovanje voda, zlasti podtalnice. Pred onesnaženjem se tako zavarujejo naslednja črpališča:

1. mineralne vode radenskega vrelnega območja,
2. mineralne vode ščavniškega vrelnega območja,
3. pitne vode v Apaški kotlini in
4. vsi ostali javni viri pitne vode v občini G. Radgona.

2. člen

1. Varstveni pasovi virov mineralnih voda za zaščito pred onesnaženjem so razdeljeni v:

- a) prvi zaščitni pas: neposredna okolica — območje z najstrožjim režimom zavarovanja podtalnice
- b) drugi zaščitni pas: kritična območja s strogim režimom zavarovanja okolja in podtalnice
- c) tretji zaščitni pas: manj kritična območja s sanitarnim režimom zavarovanja.

2. Varstveni pasovi ostalih vodnih virov so razdeljeni v:

- a) pas neposredne okolice
- b) najstrožji varstveni pas z najstrožjim režimom zavarovanja
- c) ožji varstveni pas s strogim režimom zavarovanja
- d) širše varstveno območje s sanitarnim režimom zavarovanja
- e) vplivano varstveno območje z blagim režimom zavarovanja

3. člen

Za posege v varstvene pasove in območja vodnih virov, ki bi lahko vplivali na spremembo lastnosti podtalnice oziroma prirodnih nahajališč mineralne vode je potrebno predhodno soglasje sanitarne inšpekcije, ki se po potrebi posvetuje z Območno vodno skupnostjo »Mura« iz M. Šobote in delovno organizacijo »Radenska« iz Radence.

Brez tega soglasja pristojni upravni organ ne sme dovoliti nobenega posega — vključno gradnje, investitor pa je dolžan soglasje predložiti k vlogi za izdajo kakršnega koli vodnogospodarskega akta.

4. člen

Samo v skladu z določili tega odloka je možno in dovoljeno na območjih znotraj varstvenih pasov in območij vodnih virov:

1. graditi nove stanovanjske in gospodarske objekte ter izvajati adaptacije, opravljati kmetijsko ali drugo gospodarsko dejavnost, graditi komunalne objekte in naprave,
2. urediti cestni promet, zlasti pa še promet z nafto, tekočimi naftnimi derivati in nevarnimi snovmi,
3. graditi ceste,
4. graditi kanalizacijo,
5. priključiti se na javni vodovod,
6. graditi skladišča nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi.

Zaščitni ukrepi se seštevajo. Vsi ukrepi, ki veljajo za nek zunanji varstveni pas ali območje, veljajo za vse znotraj njega ležeče pasove ali območja.

5. člen

Opredelitev pojmov, kaj se smatra po tem odloku za nečisto obrt in industrijo, kako mora biti opravljena zaščita cest ter skladišč za nafto, tekoče naftne derivate in nevarne snovi, je navedeno v dodatku tega odloka.

II. RADENSKO VRELČNO OBMOČJE

6. člen

Vrelčno območje leži znotraj meja, katerih ogliščne točke so podane z naslednjimi Gauss-Krügerjevimi koordinatami:

točka	x	y
A	5 169 749	5 577 499
B	5 169 250	5 576 420
C	5 167 040	5 576 790
D	5 164 715	5 580 525
E	5 164 200	5 581 380
F	5 163 870	5 582 110
G	5 163 870	5 584 450
H	5 164 465	5 584 175

ter nato po občinski meji od točke H do izhodiščne točke A.

II. A TRETJI ZAŠČITNI PAS — MANJ KRITIČNA OBMOČJA S SANITARNIM REŽIMOM ZAVAROVANJA

7. člen

V manj kritično območje s sanitarnim režimom zavarovanja mineralne vode spada vse območje izven prvega in drugega zaščitnega pasu do mej, ki so podane v 6. členu tega odloka.

8. člen

Za vse vrelce mineralne vode oziroma za območje zavarovanja, ki je določeno s 7. členom tega odloka, so obvezne naslednje omejitve:

- na vstopnih mestih (cestnih vpadnicah) v vrelčno območje se morajo namestiti ustrezni prometni znaki v opozorilnih napisih,
- prevoz nafte in tekočih naftnih derivatov je dovoljen z avtomobilskimi cisternami, hitrost tranzitnega prometa z nafto je omejena na 50 km/h,
- prevoz nevarnih snovi preko vrelnega območja je omejen na 50 km/h,
- vsa javna odlagališča smeti se naj premestijo izven vrelnega območja oz. uredijo in združujejo v skladu z določili zakona o odpadkih,
- upoštevajo in izvajajo se naj do sedaj izdelani odloki glede skladiščenja nafte in naftnih derivatov na vrelnem območju,
- izvajati je potrebno določila pravilnika o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Ur. list SRS, št. 3/79).

II. B DRUGI ZAŠČITNI PAS: KRITIČNA OBMOČJA S STROGIM REŽIMOM ZAVAROVANJA OKOLJA IN PODTALNICE

9. člen

V drugi zaščitni pas spadajo naslednja območja:

1. Šratovsko-melovska cona,
2. Kraljevi vrelci v obratu Boračeva,
3. Petanjski vrelci,
4. Kapeški vrelci,
5. Zdravilni vrelci (z Jurjevim vrelcem) in
6. Ostali samostojni vrelci prikazani v karti.

10. člen

Šratovsko-melovska cona leži znotraj meja, katerih ogliščne točke so podane z naslednjimi Gauss-Krügerjevimi koordinatami:

točka	x	y
A	5 169 749	5 577 499
B	5 109 250	5 576 420
C	5 569 040	5 576 790
D	5 168 000	5 579 648

in nato po meji občine do izhodiščne točke.

11. člen

Drugi zaščitni pas s strogim režimom zavarovanja podtalnice leži za kraljevi vrelci znotraj meja, katerih ogliščne točke so podane z naslednjimi Gauss-Krügerjevimi koordinatami:

točka	x	y
A	5 167 675	5 578 500
B	5 167 680	5 578 150
C	5 166 365	5 578 050
D	5 166 360	5 578 385

12. člen

Za Zdravilni vrelci (skupaj z Jurjevim in Petanjski vrelci, leži drugi zaščitni pas s strogim režimom zavarovanja podtalnice znotraj meja, katerih ogliščne točke so podane z naslednjimi Gauss-Krügerjevimi i koordinatami:

točka	x	y
A	5 167 830	5 579 750
B	5 166 460	5 579 420
C	5 166 460	5 579 870
D	5 157 593	5 580 187

in po občinski meji med točkami A in D.

13. člen

Za kopališka vrelca (Vp-1, Vp-2) leži drugi zaščitni pas s strogim režimom zavarovanja podtalnice znotraj krožnice s polmerom 150 m, koordinate osi krožnice so:

točka	x	y
S	5 167 140	5 580 515

14. člen

V kritičnem območju s strogim režimom zavarovanja vrelcev mineralne vode je prepovedano ali pa samo v omejenem obsegu dovoljeno opravljati posamezne dejavnosti in sicer:

- gradnja novih stanovanjskih in gospodarskih stavb je v tem pasu dovoljena izvajati le v skladu z urbanističnim načrtom občine
- ni dovoljena gradnja za nečisto obrt ter industrijo
- dovoljena je adaptacija in nadomestna gradnja stanovanjskih in gospodarskih stavb, ki zboljšujejo obstoječe higienske razmere (npr. modernizacija hlevov, gnojišč, itd.)
- dovoljena je gradnja objektov, ki so splošnega pomena kot npr. šole, vrtci, trgovine in to znotraj zazidljivih površin
- gozdarstvo, kmetijstvo in športno-rekreacijske aktivnosti so dejavnosti dopustne za to območje, če se opravljajo brez uporabe nevarnih snovi za onesnaževanje pitne podtalnice
- gradnja ponikovalnic za odpadno vodo ni dovoljena,
- prekomerna uporaba biocidov na osnovi svinca, živega srebra, arzena, kloriranih ogljikovodikov, cianovodikove kisline, fenola, krezola ter drugih podtalnici škodljivih snovi ni dovoljena
- gradnja naftovodov ni dovoljena
- gradnja plinovodov je dovoljena pod posebnimi pogoji in s pridobitvijo ustreznega soglasja, kot je določeno v 3. členu tega odloka
- izkop gramoza ni dovoljen
- odlaganje odpadkov ni dovoljeno. Obstoječa odlagališča je potrebno sanirati v roku enega leta
- zajetja so rezervirana izključno za javne vodovode in pitno vodo, predvsem pa za izkoriščanje mineralne vode, ki ima tu primerno vlogo.

15. člen

Hitrost tranzitnega prometa z nafto, tekočimi naftnimi derivati in nevarnimi snovmi, kakor tudi hitrost vozil za oskrbovanje lokalnih potrošnikov z nafto in tekočimi naftnimi derivati na tem območju, je omejena na 50 km/h.

16. člen

Gradnja avtocest načeloma ni dovoljena.

17. člen

Javno kanalizacijsko omrežje in vsi priključki morajo biti vodo nepropustni. Industrijske odpadne vode morajo biti predhodno nevtralizirane in speljane v javno kanalizacijo.

Odpadne fekalne vode morajo biti speljane v javno kanalizacijo, najkasneje v šestih mesecih po zgraditvi kanalizacije.

Po priključitvi kanalizacije na čistilno napravo je obstoječe greznice ukiniti. Gradnja ponikovalnic za odpadne vode ter odprtih gnojišč ni dovoljena.

Adaptacija stanovanjskih in ostalih zgradb ter nadomestna gradnja mora biti usklajena z gradnjo kanalizacije.

Obstoječa gnojišča morajo biti urejena tako, da ni nevarnosti pronicanja in prelivanja gnojnice v okolje.

18. člen

Priključek na vodovodno omrežje za zgrajene stavbe, ki nima možnosti priključka na javno kanalizacijo, se lahko izjemoma dovoli, če ima zgrajeno nepropustno, nepretočno greznico.

19. člen

Vkopani rezervoarji nafte, tekočih naftnih derivatov ali drugih nevarnih snovi morajo imeti dvojno steno in morajo biti opremljeni s kontrolno napravo, ki opozori na iztekanje vskladiščene tekočine.

20. člen

V primeru, da ni možno upoštevati pogoja iz 19. člena tega odloka, morajo skladišča nafte, tekočih naftnih derivatov ali drugih nevarnih snovi imeti zgrajen lastni zaščitni bazen v skladu s pravilnikom o tehničnih normativih za skladiščenje vnetljivih in nevarnih snovi (Ur. list SFRJ, št. 14/80), Pravilnikom o spravljaju in hrambi kurilnega olja (Ur. list SFRJ, št. 45/67) ter Pravilnika o gradnji naprav za vnetljivo tekočino ter o uskladiščenju in pretakanju vnetljivih tekočin (Ur. list SFRJ, št. 20/81).

Za skladiščenje v sodih veljajo enaki pogoji, kakor za skladiščenje v enoplastnih cisternah.

Pretakališča morajo biti zavarovana pred pronicanjem tekočin pod površje.

Že zgrajene rezervoarje nafte in naftnih derivatov ter drugih nevarnih snovi je vskladičiti z določili tega odloka v enem letu po njegovi veljavnosti.

II. B PRVI ZAŠČITNI PAS: NEPOSREDNA OKOLICA — OBMOČJE Z NAJSTROŽJIM REŽIMOM ZAVAROVANJA PODTALNICE

21. člen

Prvi zaščitni pas je namenjen predvsem za zaščito podtalnice in njenim onesnaženjem pred tako imenovanim »kratkim stikom«. V tem varstvenem pasu je prepovedana vsaka aktivnost. Pas je namenjen predvsem eksploataciji mineralne vode in aktivnostim v zvezi z njo.

Pas predstavlja neposredno okolico vsakega posameznega vrelca mineralne vode in mora biti (če je izven objektov) ograjen v izmerah vsaj 10 × 10 m. Pas mora biti zasajen s travo. Vstop vanj je dovoljen le osebam, ki so za to pooblaščenec.

III. ŠČAVNIŠKO VRELČNO OBMOČJE

22. člen

Ščavniško vrelčno območje leži znotraj meja, katerih ogliščne točke so padane z naslednjimi Gauss-Krugerjevimi koordinatami:

točka	x	y
A	5 168 875	5 571 450
1	5 169 026	5 568 464
2	5 168 084	5 568 483
3	5 166 689	5 569 181
4	5 164 946	5 570 052
C	5 163 850	5 570 600
D	5 163 350	5 572 000
E	5 161 330	5 575 700
F	5 162 000	5 578 000
G	5 164 700	5 577 500
H	5 165 525	5 576 000
I	5 164 035	5 574 450
J	5 165 400	5 573 130
K	5 166 900	5 572 825

med točkami 1 in 2 ter 3 in 4 poteka meja vrelčnega območja po občinski meji z občino Lenart.

23. člen

Ščavniško vrelčno območje spada v vsej svoji površini v tretji zaščitni pas s sanitarnim režimom zavarovanja. Zanj veljajo vsa določila iz 8. člena tega okolja.

IV. DOLOČITEV VARSTVENIH PASOV PITNE VODE V APAŠKI KOTLINI

24. člen

Lega, oblika in velikost varstvenih pasov za črpališče pitne vode v Segovcih in Podgradu so določena:

1. na podlagi hidrokemijskih raziskav okolice črpališča (VTŠ Maribor—Laboratorij za komunalno hidrotehniko — junij 1968)

2. na podlagi rezultatov poizkusnih črpanj, ki so bila izvedena za potrebe projektiranja in gradnje črpališč (Zavod za urbanizem Maribor—Biro za komunalno hidrotehniko, projektna dokumentacija 1967—1974)

3. na podlagi poročila o geoloških in hidrogeoloških razmerah na mejnem območju Mure med Šentiljem in Radenci, izdelanim od Geološkega zavoda: Ljubljana (arhivska št. J-11-30d/06-1/59, z dne 4. 10. 1976)

4. na podlagi metodologije zaščite podzemne pitne vode ter določitev varstvenih območij in pasov (izdelal prof. dr. Marko BREZNIK, Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, laboratorij za mehaniko tekočin Ljubljana 1976).

IV. A. VPLIVNO VARSTVENO OBMOČJE Z BLAGIM REŽIMOM ZAVAROVANJA

25. člen

Vplivno varstveno območje z blagim režimom zavarovanja je enotno za oboje črpališče v Podgradu in Segovcih. Njegova meja poteka na severu od Podgrada po reki Muri navzgor do meje z občino Maribor—Pesnica, od tod pa po razvodnici med Muro in Ščavnico do Plitvičkega vrha in od tod v premi črti do izhodiščne točke.

26. člen

Vplivno varstveno območje se uporablja za prebivanje, za upravo, prosvetno, kulturno in športno dejavnost, za kmetijstvo, skladišča ter za čisto industrijo in obrt. Ker se pod vsem tem območjem pretaka podtalnica proti črpališčem vodovoda, je treba podtalnico zavarovati pred onesnaženjem s posebnimi pogoji, ki veljajo za gradbeno in gospodarsko dejavnost, zato so na tem območju obvezne naslednje omejitve v posameznih dejavnostih:

— gradnja stanovanjskih in gospodarskih zgradb je dovoljena pod pogojem, da bo zagotovljena gradnja kanalizacije oz. higienske greznice ali gnojišča,

— gradnja industrije, ki porabi veliko nafte ali tekočih naftnih derivatov ali nevarnih snovi, kakor tudi večjih energetskih obratov na pogon s tekočimi naftnimi derivati, ni dovoljena,

— odlaganje nevarnih odpadkov ni dovoljeno. Obstoječa odlagališča je sanirati v roku dveh let.

— gradnja ponikovalnic za odpadno vodo ni dovoljena, razen, če je sklep pristojnih organov in 3. člena tega odloka drugačen.

27. člen

Gradnja avtocest načeloma ni dovoljena.

28. člen

Prostornina posameznih cistern za hrambo nafte in tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi, je lahko največ 50 m³ in skupna prostornina celotnega skladišča največ 200 m³.

29. člen

Skladišča nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi, mora imeti vsaj II. stopnjo zaščite.

IV. B. ŠIRŠE VARSTVENO OBMOČJE S SANITARNIM REŽIMOM ZAVAROVANJA

30. člen

Širše varstveno območje s sanitarnim režimom zavarovanja je prav tako za obe črpališči v Podgradu in Segovcih enotno. Njegova meja poteka na severu od Podgrada po reki Muri navzgor do meje z občino Maribor—Pesnica od tod pa po cesti Vratja vas—Podgorje—Stogovci—Drobtinci—Janhova—Nasova—Lešane—Lomanoše—Podgrad.

31. člen

Širše varstveno območje je namenjeno za zaščito toka podtalnice proti črpališčem. Na tem območju je dovoljena pod posebnimi pogoji gradnja čiste obrti in industrije, stanovanjska izgradnja ter vsa spremljajoča gradnja in naslednje dejavnosti:

— v kmetijstvu je omejena uporaba biocidov na podlagi svinca, živega srebra, arzena, kloriranih ogljikovodikov, cianovodikove kisline, fenola, krezola in drugih podtalnici škodljivih snovi,

— število stanovanjskih objektov se lahko povečuje. Gradnja stanovanjskih in gospodarskih stavb je dovoljena pod pogojem, da je zagotovljena gradnja kanalizacije oz. higienske greznice ali gnojlišča

— gradnja mora biti tako organizirana, da je onesnaženje podtalnice onemogočeno

— delavnice in ploščadi za popravilo strojev morajo imeti nepropustno oblogo in lastni zaščitni bazen

— skladišče tekočih naftnih derivatov na gradbišču mora imeti nepropustno oblogo ali lastni zaščitni bazen,

— organiziran mora biti odvoz odpadnih olj

— vsako ponikovanje odpadnih olj in drugih tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi je prepovedano,

— na kanalizacijo morajo biti priključeni že začasni sanitarni objekti gradbišč ali pa morajo imeti zgrajeno higiensko greznico

— velikost skladišč nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih ali škodljivih snovi je omejena s Pravilnikom o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča, ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Uradni list SRS, št. 3/79)

— gradnja plinovodov je odobljena pod posebnimi pogoji, h katerim dajejo soglasja organi iz 3. člena tega odloka

— izkop gramoza načeloma ni dovoljen. Dovoljena je eksploatacija v gramoznicah javnega pomena

— gradnja novih vodnjakov in povečanje črpanja iz podtalnice je dovoljena predvsem za pitno vodo. Črpališča pitne vode imajo prednost pred črpališči industrijske vode in vode za namakanja.

32. člen

Tranzični promet z nafto, tekočinami, naftnimi derivati in nevarnimi snovmi je dovoljen samo po magistralni in regionalnih cestah.

33. člen

Javno kanalizacijsko omrežje in priključki morajo biti nepropustni. Obstoječe greznice morajo lastniki priključiti na javno kanalizacijo v šestih mesecih po zgraditvi kanalizacije. Gradnja ponikovalnic in odprtih gnojšč ni dovoljena. Dovoljena je gradnja ponikovalnic le za padavinsko vodo s strešnih površin.

34. člen

Priključek že zgrajeni zgradbi za vodovodno omrežje je dopusten pod pogoji, navedenimi v 44. členu tega odloka.

35. člen

Prostornina posamezne cisterne za hrambo nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi je lahko največ 50 m³. Skladišče nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi morajo imeti II. stopnjo zaščite.

IV. C. OŽJI VARSTVENI PAS S STROGIM REŽIMOM ZAVAROVANJA

36. člen

Za črpališče »Podgrad« je ožji varstveni pas s strogim režimom zavarovanja trapezaste oblike ter v izmeri 200 x 600 x 800 m. Daljša paralela trapeza — osnovnica (600 m) leži na zahodni strani črpališča. Drenažno zajetje črpališča leži v središču tega pasu. Zahodni konec drenaže mora biti od roba pasu oddaljen 300 m. Ne glede na izmere mora severna stran tega ožjega varstvenega pasu segati do rečnega korita reke Mure (cca 36 ha).

Za črpališče Segovci je ožji varstveni pas s strogim režimom zavarovanja trapezaste oblike ter v izmeri 200 x 600 x 1200 m.

Daljša paralela trapeza — osnovnica (600 m) leži na zahodni strani črpališča. Drenažno zajetje črpališča leži v središču tega pasu. Zahodni konec drenaže pa mora biti od roba pasu oddaljen 300 m. Ne glede na izmere pasu mora severni rob tega ožjega varstvenega pasu segati do rečnega korita reke Mure (cca 72 ha).

37. člen

Ožji varstveni pas opredeljuje prostor za zaščito podtalnice pred onesnaženjem. V tem varstvenem pasu je prepovedano ali pa samo v omejenem obsegu dovoljeno opravljati posamezne dejavnosti in sicer:

— izkop gramoza ni dovoljen, bodočo izrabo zemljišča naj opredelijo sanacijski programi

— gradnja novih stanovanjskih stavb ni dovoljena

— dovoljena je adaptacija obstoječih stanovanjskih in gospodarskih stavb, vendar se skupna koristna površina prostorov ne sme v 10 letih povečati za več kot 20%. Dovoljena je nadomestna gradnja objektov, pod pogojem, da se odstrani prejšnji objekt po vselitvi v nadomestni objekt,

— gozdarstvo, poljedelstvo in športno rekreacijske aktivnosti so zaželjene dejavnosti. Gradnja sanitarij, priključenih na kanalizacijo je dovoljena za športno rekreacijske objekte. Reja živine je dovoljena samo v manjših zasebnih hlevih.

— odlaganje odpadkov ni dovoljeno. Obstoječa odlagališča je sanirati v roku enega leta.

— gradnja ponikovalnic ni dovoljena,

— uporaba biocidov na podlagi svinca, živega srebra, arzena, kloriranih ogljikovodikov, cianovodikove kisline, fenola, krezola in drugih podtalnici škodljivih snovi ni dovoljena,

— uporaba drugih agrotehničnih sredstev je dovoljena le v omejenih količinah.

38. člen

določila 43. člena tega odloka veljajo tudi za ožji varstveni pas.

39. člen

Skladišča nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi niso dovoljena.

IV. D. NAJOŽJI VARSTVENI PAS Z NAJSTROŽJIM REŽIMOM ZAVAROVANJA

40. člen

Za črpališče Podgrad je najožji varstveni pas z najstrožjim režimom zavarovanja trapezaste oblike v izmeri 80 x 260 x 570 m (9,69 ha).

Drenažno zajetje črpališča leži središčno v tem pasu. Zahodni konec drenaže pa mora biti od roba pasu oddaljen 130 m.

Za črpališče Segovci je najožji varstveni pas z najstrožjim režimom zavarovanja trapezaste oblike ter v izmeri 100 x 300 x 1050 m, (21,00 ha). Daljša paralela trapeza — osnovnica (300 m) leži na zahodni strani črpališča. Drenažno zajetje črpališča leži v središču tega pasu. Zahodni konec drenaže pa mora biti od roba pasu oddaljen 150 m.

41. člen

Najožji varstveni pas je namenjen za zaščito podtalnice in objektov za oskrbo občine Gornja Radgona s pitno vodo. V tem varstvenem pasu je

— prepovedano ali pa samo v omejenem obsegu dovoljeno opravljati posamezne dejavnosti, in sicer:

— gradnja novih stanovanjskih in gospodarskih stavb v tem pasu ni dovoljena

— dovoljena je adaptacija stanovanj in gospodarskih stavb, ki zboljšujejo obstoječe higienske razmere (npr. modernizacija hlevov, gnojšč itd.), vendar se skupna koristna površina stavb ne sme povečati,

— dovoljena je tudi nadomestna gradnja objektov, pod pogojem, da se odstrani prejšnji objekt takoj po vselitvi v nadomestni objekt,

— izkop gramoza ni dovoljen.

— zajetja so rezervirana samo za javne vodovode pitne vode.

42. člen

Vsak tranzitni promet z nafto, tekočinami, naftnimi derivati in nevarnimi snovmi je prepovedan.

43. člen

Javno kanalizacijsko omrežje in priključki morajo biti nepropustni. Javne čistilne naprave ne smejo biti locirane v najožjem varstvenem pasu.

Industrijske odpadne vode morajo biti predhodno nevtralizirane in speljane v javno kanalizacijo.

Odpadne fekalne vode morajo biti speljane v javno kanalizacijo.

— obstoječe greznice morajo lastniki ali upravitelji sanirati in priključiti na javno kanalizacijo v šestih mesecih po zgraditvi kanalizacije.

Gradnja greznic, ki niso vezane na kanalizacijo, ponikovalnic in odprtih gnojšč ni dovoljeno. Adaptacija stanovanjskih in ostalih zgradb in nadomestna gradnja mora biti vsklajena z gradnjo kanalizacije.

— Obstoječa gnojšča morajo lastniki sanirati in urediti tako, da ni nevarnosti pronicanja in prelivanja v okolje in podtalnico v dveh letih po uveljavitvi tega odloka.

44. člen

Priključek na vodovodno omrežje že zgrajene stavbe, ki nima možnosti priključka na javno kanalizacijo, se lahko izjemoma dovoli, če ima zgrajeno nepropustno greznico.

45. člen

Za črpališče Podgrad je pas neposredne okolice pravokotne oblike v izmeri 20 x 440 m — 0,88 ha. Drenažno zajetje leži središčno v tem pasu.

Za črpališče v Segovcih je pas neposredne okolice pravokotne oblike v izmeri 20 x 820 m — 1,64 ha. Drenažno zajetje črpališča leži v središču tega pasu.

46. člen

Pas neposredne okolice vodnih zajetij je izključno namenjen samo aktivnostim, ki so v zvezi s črpanjem pitne vode. Nobena druga aktivnost v tem pasu ni dovoljena. Zemljišče tega pasu mora biti pokrito z dobro travno rušo. Pas na svojem zunanjem robu mora biti ograjen in zaklenjen. Vstop je dovoljen samo pooblaščenim osebam.

V. KATASTER SKLADIŠČ NAFTE, TEKOCIH IN NAFTNIH DERIVATOV IN NEVARNIH SNOVI

47. člen

Geodetska uprava SO Gornja Radgona vodi kataster skladišč nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih tekočin na področju varstvenih pasov. V kataster se vpišejo na podlagi prijave lastnika oz. upravitelja vsa skladišča, ki odgovarjajo temu odloku in so dobila uporabno dovoljenje na podlagi tehničnega prevzema. Vsak lastnik dobi potrdilo v vpisu skladišča v kataster.

Prijavo je vložiti najkasneje v roku 30 dni po dograditvi. Kataster mora biti urejen v enem letu od uveljavitve tega odloka.

Vodnogospodarska inšpekcija občine Gornja Radgona je dolžna sodelovati pri sestavi katastra in skrbeti za pregled skladišč nafte.

Obstoječa skladišča je treba prilagoditi pogojem tega odloka in jih vpisati v kataster ali pa jih odpraviti na podlagi odločbe pristojnega organa. Rok za prijavo že obstoječih skladišč je 6 mesecev od uveljavitve tega odloka.

VI. DOBAVA NAFTE, TEKOCIH NAFTNIH DERIVATOV IN NEVARNIH SNOVI

48. člen

Podjetje za promet in prevoz nafte, tekočih naftnih derivatov in nevarnih snovi sme po preteku enega leta od uveljavitve tega odloka dobavljati in prevažati tekoče naftne derivate in nevarne snovi samo v tista skladišča na zaščitnih pasovih in območjih, ki so vpisane v kataster.

Na vsaki dobavnici mora poleg imena in točnega naslova biti vpisana tudi katastrska številka skladišča. Podjetja morajo hraniti dobavnico zaradi kontrole vsaj eno leto.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

49. člen

Z denarno kaznijo do 30.000 din se kaznuje za prekršek organizacija združenega dela, druga družbeno pravna oseba, ali pa posameznik, ki:

1. Na kakršenkoli način povzroči onesnaženje varstvenih pasov vodnih virov in virov mineralne vode, ki so določeni s tem odlokom.

2. Gradi ali adaptira objekte, naprave in priključke v nasprotju z določili tega odloka.

3. Ravna v nasprotju z drugimi določili tega odloka, zlasti z določili členov: 8, 17, 18, 19, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, in 48.

Z denarno kaznijo do 3.000 din se kaznuje za iste prekrške tudi odgovorna oseba organizacije združenega dela ali druge družbenopravne osebe.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

50. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo pristojne inšpekcijske službe občine Gornja Radgona.

51. člen

Grafični prikaz zaščitnih pasov in območij iz tega odloka je izdelan na preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:5000 in je sestavni del tega odloka.

52. člen

Upravitelji ostalih javnih vodnih virov so dolžni v roku treh let od sprejema odloka določiti varstvene pasove v skladu z 2. členom tega odloka in priskrbeti vsoto potrebno tehnično dokumentacijo za nadzor nad izvajanjem.

Po izteku roka bo pristojni inšpekcijski organ prepovedal uporabo vode iz javnih vodnih virov, ki niso urejeni v skladu s tem odlokom.

53. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o določitvi ožjega varstvenega pasu v Zdravilišču slatina Radenci v Radencih (Ur. vestnik št. 19/61) in odlok o zaščitnih pasovih za zajetja talne pitne vode in izvirov pitne vode na območju občine Gornja Radgona (Ur. objave, št. 6-47/72).

54. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 324-3/81
G. Radgona, 27. 8. 1984

PREDSEDNIK
skupščine občine
Jože KOLBL

228.

Na podlagi 194. člena statuta občine Gornja Radgona (Ur. objave Pomurja, št. 41/81) in 23. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. l. SRS, št. 39/74 in 7/78) je skupščina občine Gornja Radgona na sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 27. avgusta 1984 sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o proračunu občine Gornja Radgona za leto 1984

1. člen

V odloku o proračunu občine Gornja Radgona za leto 1984 (Ur. objave Pomurja št. 12/84) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

1. Skupni prihodki občinskega proračuna za leto 1984 v višini 107.398.422 din se razporedijo:

— na splošno porabo v občini	101.705.702
— na tekočo proračunsko rezervo	692.720
— na odstopljene prihodke	5.000.000

Predlog prihodkov občinskega proračuna in njegova razporeditev sta prikazana v bilanci, ki je sestavni del splošnega dela občinskega proračuna.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurja.

Št.: 400-10/83-03

Datum: 27. 8. 1984

Predsednik
skupščine občine Gor. Radgona
Kolbl Jože

229.

POPRAVEK

Odloka o imenovanju ulic za območje naselja Černelavci (Uradne objave, št. 21/84)

V 3. členu navedenega odloka pod točko 6, se del teksta pravilno glasi:
„6 Gorička ulica”

Sekretar
skupščine občine M. Sobota
Martin VINČEC, dipl. prav.
Martin VINČEC, l. r.

230.

POPRAVEK

Sklepa o uvedbi samoprispevka za območje KS Lipovci

V Sklepu o uvedbi samoprispevka za območje KS Lipovci (Ur. obj., št. 26/84 z dne 30. 7. 1984) se spremeni 2. odstavek 5. člena, in se pravilno glasi:

„Sredstva se bodo zbirala na zbirnem računu KS Lipovci, št. računa 51900—842—035—8329.”

Predsednik sveta
Tivadar Jože, l. r.

KOLESARSTVO

Pokal KS Tišina Pomurju

Kolesarski klub Pomurje iz Biltinec — sekcija Tišina, je v nedeljo pripravil 6. tradicionalno kolesarsko dirko za pokal KS Tišina na 5,150 km dolgi krožni progi Tropovci—Murski Crnci—Gradišče—Tropovci. Tekmovanja, ki je veljalo za prvenstvo Pomurja, se je udeležilo 60 tekmovalcev iz Szombathelya, Maribora, Lenarta in Pomurja ter 21 rekreativcev. Največ uspeha so imeli domačini, ki so v skupni uvrstitvi osvojili prvo mesto in pokal KS Tišina. Tekmovanje je bilo odlično organizirano, škoda le, da so zlonamerneži natrosili žebličke po cestišču, kar je vsekakor treba obsoditi.

V konkurenci pionirjev C je naslov pomurskega prvaka osvojil Simon Šoš, Farič je bil tretji, Horvat četrti in Šnurer peti. Pri pionirjih B je zmagal Perger (Branik) pred Robijem Šošem, ki je osvojil naslov pomurskega prvaka. Hajdinjak je bil tretji, Štajner pa četrti. Med pionirji A je naslov pomurskega prvaka osvojil Robi Kopun, ki je premagal vse ostale tekmece. Pri mlajših mladincih je zmagal Jože Skraban pred Jožetom Cigutom. Pri starejših mladincih pa je prvak postal Dalivoj Titan pred Slavkom Čebom in Andrejem Berdenom. V konkurenci članov C je prvi mesto osvojil Danilo Ivančič, Alojz Štiblar je bil tretji. Pri pionirjih D je zmagal Bojan Kavaš pred Brankom Šošem. Med rekreativci do 30 let je bil prvi Janko Holer (Radgona) pred Cirilom Škafarjem (Pomurje) in Dušanom Šarotarjem (MS), pri rekreativcih nad 30 let pa je zmagal Jože Kavaš (Beltinci) pred Janezom Šarotarjem (MS) in Mirkom Kavašem (Beltinci). Ekipni vrstni red: 1. Pomurje 88 točk, 2. Branik 73, 3. Lenart 30 in Epitok 30 točk. F. M.

SRL

DELOZA-POLANA—MLINOTEST 14:14

V drugem kolu tekmovanja slovenske ženske rokometne lige je Deloza v Veliki Polani igrala z Mlinotestom iz Ajdovščine neodločeno. Gole za Delozo so dosegli: Horvatova 7, Kociprova 3, Laslova in Vogrinčeva po 2. Deloza—Polana je trenutno na tretjem mestu s 3 točkami, v naslednjem kolu pa igra za Jeklotehno.

BELTINKA—DRAVA 18:13

V drugem kolu tekmovanja druge slovenske ženske rokometne lige je Beltinka zabeležila pomembno zmago. Gole za Beltinko so dosegli: Gjerkeševa 9, Zakojčeva in Puklavčeva po 3, B. Baša 2 in M. Baša 1.

POLET—BRANIK 31:26

Soboški rokometiški so v drugem kolu druge slovenske lige premagali mariborski Branik. Najboljši strelci pri Poletu: Merčnik 12, Horvat 7 in Katona 6.

VELIKA NEDELJA—KROG 17:18

Rokometiški Kroga so zabeležili pomembno zmago v Veliki Nedelji. Najboljši strelci: Banko 9, F. Varga 5, J. Varga in Bertalančič po 2. Mladinci — V. Nedelja—Krog 20:21.

FUŽINAR—RADGONA 37:29

Novinec Radgona je gostoval na Ravnah in izgubil s Fužinarjem. Strelci: Srt 7, Perša 5, Felkar in Cajnkar po 4.

BAKOVCİ—DRAVA 28:23

Rokometiški Bakovci pa so doma premagali ptujsko Dravo. Najboljša strelca sta bila: Kozelj 10 in Marič 8.

MURA—RUDAR (T) 0:0

Sobočani niso znali izkoristiti lepih priložnosti za gol in tako še naprej ostajajo brez zmage v novem prvenstvu slovenske lige. V naslednjem kolu igra Mura v Brežicah.

NAFTA—POBREŽJE 5:0

Nafta je zabeležila prepričljivo zmago. Strelci golov so bili: Ribarič 2 ter Banotai, Pal in Šoč po enega.

NAMIZNI TENIS — MRLZ

Dva visoka poraza

Kot je bilo pričakovati, je bil začetek tekmovanja v MRLZ za Sobočane neuspešen, vendar tako visokih porazov le ni bilo pričakovati. Sobočani so nastopili le z delno pripravljenim Močanom, ki je le še blede senca lanskega odličnega igralca v tej ligi, ponovno igranje Šercerja tudi ni rodilo nobenih sadov, saj ta igralec očitno ne zmore, da bi vlekel ekipo, nastop dveh mladih — Benka in Benkoviča, predvsem pristop in borbenost — je bil vse prej kot dober, edina svetla točka v ekipi je bil najmlajši Kuzma, ki je vsaj pokazal, kako se je treba boriti kljub pomanjkanju znanja in izkušenj. Sobočani se bodo morali odločiti že na gostovanjih v Vitezu in Jajcu v naslednjem kolu, koga postaviti v ekipo; gotovo predvsem igralce, ki želijo igrati in se do maksimuma boriti za vsako točko, saj bodo le na ta način predvsem mladi imeli korist od nastopov v ligi.

Rezultati — SOBOTA—PULA 1:8 (Benko—Žirovnik 0:2, Šercer—Feldi 1:2, Močan—Sešelja 0:2, Šercer—Žirovnik 1:2, Benko Sešelja 0:2, Močan—Feldi 1:2, Šercer—Sešelja 1:2, Močan—Žirovnik 1:2, Benkovič—Rojnič 2:1). SOBOTA—ILIKLA 1:8 (Močan—Koman 0:2, Šercer—Zajtl 0:2, Benkovič—Šarlah 0:2, Kuzma—Urančič 2:0, Močan—Šarlah 0:2, Benkovič—Zajtl 0:2, Kuzma—Šarlah 0:2, Benkovič—Urančič 0:2, Močan—Zajtl 1:2).

M. U.

MARATON TREH SRC

Avtobus v Bovec

Partizan Radenci bo tudi letos organiziral avtobusni prevoz na tekaški maraton Treh src v Bovec. Odhod avtobusa bo v soboto, 29. 9. 1984, ob 5.00 z avtobusne postaje v Murski Soboti, v Radenci ob avtobus ob 5.15, v Gornji Radgoni pa ob 5.20 uri. Prijave zbira po telefonu 73-040 (interna 216).

AMD GORENJE VARSTROJ LENDAVA

Kako bo z zlato čelado?

Republiško prvenstvo v speedwayu je že končano, medtem ko je še v teku državno prvenstvo za posameznike. AMD Gorenje Varstroj Lendava pa že razmišlja o mednarodni dirki za Zlato čelado, ki je vsako leto prvo nedeljo v mesecu oktobru. V zadnjem času se v društvu srečujejo z nekaterimi težavami. Trener Stefan Kekec toži zaradi pomanjkanja rezervnih delov za motorje, zlasti primanjkuje gum in olja. Prav tako pa jih pesti tudi pomanjkanje sredstev. Zato se postavlja vprašanje, kaj bo z letošnjo šesto Zlato čelado? Velika škoda bi bila, če bi jo morali odpovedati. To tembolj, ker imajo v svojih vrstah nekaj dobrih tekmovalcev, med katerimi velja posebej opozoriti na Horvata in

Čabo, ki pridno nabirata točke za državno prvenstvo. S. Madjar

Stefan Kekec — trener lendavskih speedwayistov.

KONJENIŠTVO

Rebeka zmagala v Subotici

V Subotici je bil jugoslovanski kasaški derbi, na katerem sta sodelovala tudi Rebeka z Brankom Puharjem iz Veržaja in Lero z Mirkom Hanžekovičem iz Veržaja ter se odlično odrezala. Z odličnim kilometrskim časom 1:25,3 je na 3.200 metrov zmagala Rebeka, Lero pa je bil s časom 1:25,7 drugi. Torej še en lep uspeh ljutomerskih kasačev. Rebeka je zmagala tudi na jugoslovanskem kasaškem derbiju v Beogradu.

INVALIDSKI ŠPORT

Uspeh članov DRŠI

V Szombathelyju na Madžarskem je bilo srečanje invalidov iz Furlanije-Juljske krajine, avstrijske Koroške, Slovenije in Železne županije. Tekmovali so v sedeči odbojki, namiznem tenisu, plavanju in atletiki. V reprezentanci Slovenije so nastopili štirje člani DRŠI Murska Sobota Zoltan Kerec, Janko Kardinar, Franc Kuplen in Franc Vajndorfer. V namiznem tenisu je zmagal Kerec, Kardinar je bil v metu krogle drugi, v metu diska in žoge pa tretji. Slovenija je osvojila drugo mesto.

Na republiškem tekmovanju invalidov v ribolovu, ki je bilo na Bledu, je ekipa DRŠI Murska Sobota v postavi Kardinar, Žižek, Drvarič in Sluga zasedla drugo mesto, med posamezniki je bil Kardinar prvi, Sluga pa tretji.

PNL

Rezultati — 4. kolo

Ljutomer—Hotiza	2:1
Čarda—Veržej	0:0
Apače—Turnišče	2:2
Odranci—Dobrovnik	1:4
Lipa—Črenšovci	0:1
Beltinka—Bakovci	0:0
Dobrovnik	4 3 1 0 17:5 7
Beltinka	4 2 1 1 9:3 5
Črenšovci	4 2 1 1 8:6 5
Bakovci	4 1 3 0 8:7 5
Turnišče	4 1 3 0 3:2 5
Hotiza	4 1 2 1 5:5 4
Čarda	4 1 2 1 4:4 4
Odranci	4 1 2 1 8:10 4
Veržej	4 1 1 2 5:3 3
Lipa	4 1 1 2 7:9 3
Ljutomer	4 1 0 3 3:12 2
Apače	4 0 1 3 5:16 1

I. MNL MS

Rezultati — 2. kolo

Rakičan—Tešanovci	5:0
Puša—Filovci	6:3
Puconci—Gančani	5:1
Tišina—Dokležovje	1:1
Radgona—Puconci	2:1
Bogojina—Radgona prel.	

Rakičan	2 1 1 0 7:2 3
Puša	2 1 1 0 9:6 3
Dokležovje	2 1 1 0 6:3 3
Puconci	2 1 0 1 6:3 2
Radgona	1 1 0 0 2:1 2
Tišina	2 0 2 0 3:3 2
Tešanovci	2 1 0 1 4:7 2
Gančani	2 0 1 1 4:8 1
Bogojina	1 0 0 1 2:5 0
Filovci	2 0 0 2 5:10 0

I. ONL LENDAVA

Rezultati — 3. kolo

Mladost—Nafta	2:2
Mostje—Bistrica	0:2
Nedelica—Olimpija	3:0
Kobilje—Petškovci	2:0
Lakoš—Renkovci	1:3

Nedelica	3 2 1 0 8:2 5
Kobilje	3 2 1 0 7:2 5
Bistrica	3 1 2 0 6:4 4
Mladost	3 1 2 0 8:7 4
Nafta	3 0 3 0 5:5 3
Renkovci	3 1 1 1 5:6 3
Mostje	3 1 0 2 7:6 2
Olimpija	3 1 0 2 6:7 2
Lakoš	3 0 1 2 2:7 1
Petškovci	3 0 1 2 3:11 1

II. MNL MS — VZHOD

Rezultati — 2. kolo

Romah—Bratanci	3:3
Ižakovci—Prosenjak.	3:0
Vrelec—Selo	3:2
Križevci—Melinci	0:4

Ižakovci	2 2 0 0 8:2 4
Vrelec	2 2 0 0 5:3 4
Melinci	2 1 0 1 5:2 2
Bratanci	2 0 2 0 4:4 2
Romah	2 0 2 0 4:4 2
Prosenjak.	2 0 1 1 1:4 1
Križevci	2 0 1 1 1:5 1
Selo	2 0 0 2 4:8 0

II. MNL MS — ZAHOD

Rezultati — 2. kolo

Šalovci—Slaveči	1:0
Cankova—Tromejnik	2:2
Hodoš—Grad	4:2
Serdica—Rogašovci	1:2

Rogašovci	2 2 0 0 8:4 4
Šalovci	2 2 0 0 5:2 4
Tromejnik	2 1 1 0 7:2 3
Grad	2 1 0 1 6:6 2
Hodoš	2 1 0 1 7:8 2
Cankova	2 0 1 1 2:6 1
Serdica	2 0 0 2 3:6 0
Slaveči	2 0 0 2 0:6 0

KAJAKAŠTVO

Ekipa Kroga vice prvak

Na reki Savi v Hrastniku je bilo državno člansko prvenstvo kajakašev in kanuistov v spustu in slalomu na divjih vodah. Udeležilo se ga je 140 tekmovalcev iz 19 klubov. Med njimi so bili tudi tekmovalci Kroga in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. V spustu na 8 km dolgi progi je med kajakaši Milan Karas zasedel tretje, Štefan Varga pa četrto mesto. Nastopilo je 63 tekmovalcev. V moštveni vožnji K-1 je ekipa Kroga v postavi: Karas, Varga, Vereš osvojila drugo mesto, kar je doslej največji uspeh. Kanuista Činč in Titan pa sta bila četrta. V slalomu sta nastopila le Činč in Titan in osvojila tretje mesto.

STRELSTVO

MURA IN UNZ

Na občinskem sindikalnem tekmovanju v streljanju z MK puško je sodelovalo 20 moških in 8 ženskih ekip ali 81 posameznikov iz soboške občine. V moški konkurenci je ekipno zmagala Mura I. z 240 krogi pred Konstruktorjem 231 in Pomurskim tiskom 229 krogov, posamezno pa Turner

(Kon.) s 87 krogi pred Flisarjem (MI) 82 ter Jeričem, Dundkom in Horvatom po 82 krogov. V ženski konkurenci je bila najboljša ekipa UNZ z 229 krogi skupščino občino 185 in Muro 178 krogov, posamezno pa Germadnikova (UNZ) z 81 krogi pred Šinkovo (MI) 78 in Rumežvo (UNZ) 75 krogov.

NAMIZNI TENIS

VPIS V ŠOLO

NTK Sobota obvešča ljubitelje bele žogice, predvsem pa učence drugih, tretjih in tudi četrtih razredov soboških šol, da se lahko vpišejo v namiznoteniško šolo, kjer se bodo naučili veščin tega lepega in atraktivnega športa. Vpis bo v torek, 25. septembra 1984, ob 17. uri v mali telovadnici srednješolskega centra.

M. U.

NOVO NOGOMETNO MOŠTVO HODOŠA — Pred kratkim so na Hodošu ustanovili nogometni klub, katerega moštvo tekmuje v II. MNL Murska Sobota — Zahod. V nedeljo pa so na Hodošu tudi slavnostno odprli nogometno igrišče ter na njen zabeležili prvo zmago za tekmovalne točke. Zemljišče za nogometno igrišče je odstopilo KZ Panonka, uredili pa si ga s prostovoljnimi delom.

Foto: A. A.

CANKOVA

Novi klubski prostori

V nedeljo so na Cankovi predali namenu nove slačilnice ob nogometnem igrišču, ki so velika pridobitev za nadaljnji razvoj nogometa v tem kraju. Slačilnice so začeli graditi leta 1978, vendar so se dela zaradi pomanjkanja finančnih sredstev zavlekla. Novi prostori so vredni dva milijona dinarjev, od tega so plačali okrog 600 do 700 tisoč dinarjev, večino del pa opravili s prostovoljnimi delom. Pri tem so opravili okrog 700 delovnih ur. Poleg igralcev in vodstva kluba so jim pri gradnji pomagali tudi nekateri obrtniki. Z otvoritvijo novih prostorov so proslavili 10-letnico delovanja kluba. V tem času je nogometni klub Cankova dosegel vidne uspehe, največji uspeh pa je letošnje drugo mesto v Sloveniji, ki so ga osvojili mladi nogometaši. V borbi za prvo mesto jih je izločila ljubljanska Olimpija. Na Cankovi namreč posvečajo posebno skrb delu s selekcijami, pri čemer imata največji zaslug trener Drago Habot in predsednik kluba Danilo Kocijan.

F. Maužec

Balaško drugi, Noršinci četrti

Na republiškem tekmovanju za pokal SZS je nastopilo 36 ekip, med njimi tudi kot edina iz Pomurja ekipa SD Noršinci. Noršinci so v 1391 krogi zasedli četrto mesto in le za 6 krogov zaostali za zmagovalcem. Najbolj se je izkazal Štefan Balaško, ki je s 364 krogi zasedel drugo mesto med posamezniki in se uvrstil v republiško reprezentanco, ki bo sodelovala v Osijeku na pokalu republik in pokrajin. (F. Balaško 343, Karel Turner 343 in Marjan Madjar 341).

GORNJA RADGONA

Cez mejo v smrt?

Nobena skrivnost ni, da Čehi, ki pridejo v Jugoslavijo na dopust, često poskušajo (včasih pa tudi uspejo) ilegalno prestopiti jugoslovansko-avstrijsko oziroma jugoslovansko italijansko mejo. Družina Penko si je za tak prehod izbrala mejno reko Muro med mejnim prehodom in športno-rekreacijskim središčem v Gornji Radgoni. Kdo ve, kdaj, so se odločili za poskus bega v Avstrijo, najbrž le nekaj dni pred dejanjem. Penkovi so namreč bili na dopustu na morju nekje v Istri. Tja in nazaj so potovali z vlakom oziroma avtoštopom. V soboto jih je pot pripeljala v Radgono in skočili so v nemirno in za mnoge (tudi izkušene plavalce!) usodno reko. 40-letni Vladimir, ki je imel med plavanjem na hrbtni 6-letno hčerko Jaroslavo, in njegova 34-letna žena Vera so, kot vse kaže, utonili nekje sredi reke. Cez Muro — v Avstrijo — je priplavala 15-letna hčerka Zdenka, ki je med plavanjem držala še svojo 3-letno sestro Vero. V Muro so se podali okrog 7.30 ure. Avstrijski mejni organi so poskrbeli za (ne)srečni deklici in ju začasno dali v oskrbo radkersburškemu župnijskemu uradu, pozneje pa ju bodo poslali (če se ne bosta hoteli vrniti domov na Češko) v zbirno središče za begunce, ki je nekje blizu Dunaia.

DVA VLOMA

16. septembra okrog 17. ure je 13-letni otrok iz Beltince vlomil v upravne prostore TZO Beltinci. Razbil je steklo na vratih, potem pa v pisarnah s silo odprl 8 pisalnih miz. Lotil se je tudi registrske blagajne, v kateri je bilo 2.000 dinarjev, vendar je ni uspel odpreti, ker so ga občani prej odkrili in pregnali. Kaže pa, da gre za nepoboljšljivca, saj je kmalu zatem po strelovodu splezal v prostore župnijskega urada v Beltincih in iz predala sunil 15.000 dinarjev.

GANČANI

Šibre v Italijana

Nesreče pri lovu divjadi so pri nas zelo pogoste. Tokrat jo je skupil italijanski lovec Faki Segato. Skupaj s sodržavljanom Pietrom Gionijem je bil gost lovišča Fazan na območju Gančan. Vodja lova Stanko H. je lovce ustrezno razporedil. Ko pa je iz koruze zletel fazan, je počil strel in šibre, ki jih je izstrelil Gioni, so zadele Segata v prsni koš. Brž so ga

prepeljali na kirurški oddelek soboške bolnice. Nesreča je prav gotovo dovolj resno opozorilo organizatorjem lova, da lovce poučijo o varnosti pri lovu. Zlasti naši kmetje se večkrat pritožujejo, češ da lovci vsepovprek streljajo, ne da bi pomislili, da v koruzi niso le fazani, ampak večkrat tudi — ljudje.

KRAPJE

Zgoreli dve ostrešji

16. septembra ob 23.30 uri je izbruhnil požar na ostrešju gospodarskega poslopja velikem 8 krat 16 metrov in na ostrešju stanovanjske hiše, ki je merilo 12 krat 5 metrov. Zahvaljujoč gasilcem iz Krapja, Cvena in Ljutomer se ogenj ni razširil, prav tako se pri gašenju ni nihče poškodoval. Nastala pa je materialna škoda za 100.000 dinarjev. In kaj je vzrok za požar? Pregledali so vse inštalacije in drugo in prišli do ugotovitve, da je ogenj nekdo podtaknil. Kdo in zakaj je to storil, bo (upamo) odkrila temeljita raziskava delavcev organov za notranje zadeve.

FERI MAUČEC

36

60 LET NOGOMETA V POMURJU

Mura moštvo pomladi — Beltinka in Olimpija prvaka

Kaže, da se ni najbolje obneslo tekmovalje v dveh skupinah v SR Sloveniji in sklepno tekmovalje v super ligi, zato je bila v sezoni 1979/80 ustanovljena enotna slovenska liga z 12 moštvi. V tej konkurenci sta nastopali moštvi Mure in Nafta, ki sta izredno dobro tekmovali v pretekli sezoni. Žal pa sta obe moštvi slabo štartali v novi sezoni, saj je Lendava po jesenskem delu tekmovalja pristala na devetem, Mura pa celo na desetem mestu. Toda v nadaljevanju sta obe se moštvi okrepili z igralnimi in trenerskim kadrom in uspehi so bili v nadaljevanju spomladanskega dela vidni. Zlasti je bila uspešna Mura, ki se je okrepila z bivšimi igralci Ribašem, Jeričem in Savlom ter v spomladanskem delu tekmovalja igrala izredno zanesljivo. Sobotani so v tem delu izgubili samo eno srečanje z Železničarjem v Mariboru ter igrali neodločeno s Slovanom v Ljubljani in s Šmarinim, na koncu prvenstva pa s 25 točkami osvojili solidno peto mesto. Poleg tega pa je Mura v pokalnem tekmovalju izločila drugoligaša Maribora. Mura je bila torej v slovenski nogometni ligi najuspešnejše moštvo v spomladanskem delu tekmovalja. Zato sta imela prav gotovo precej zaslug trener Zoran Cir-

kvenič in tehnični vodja Slavko Zorec. Tudi Lendava je v spomladanskem delu tekmovalja igrala nekoliko bolje, čeprav sta imela trener Stanko Mauček in tehnični vodja Jože Varga nekatere probleme. Moštvo Lendave je igralo zlasti slabo na domačem igrišču, saj je doseglo eno samo zmago in na koncu tekmovalja z 18 točkami osvojilo deveto mesto, kar je bilo dovolj za obstanek v ligi.

V tej tekmovalni sezoni v Pomurju ni prišlo do spremembe tekmovalnega sistema. Tekmovalje je potekalo v treh medobčinskih nogometnih ligah Murska Sobota in dveh občinskih nogometnih ligah Lendava. V prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota je naslov prvaka osvojilo moštvo Beltinke iz Beltince z 29 točkami pred Lipo 25. Tišina 24, Bakovci 20, Ljutomer 19, Čardo 16, Apačani 14, Puconci 12, Gančani 11. Dokležovjem 10 točk. V drugi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota pa je zmagalo moštvo Veržeta z 31 točkami pred Ižakovci 25, Vrečcem 23, Rakičanom 22, Melinci 20, Šalovci 18, Tešanovci 13, Pušči in Radgona po 11, ter Cankovo 4 točke. V tretji medobčinski nogometni ligi Murska Sobota pa je prvo mesto

osvojilo moštvo Rogaševce z 31 točkami pred Gradom 29, Bogojino 24, Filovci 20, Križevci 17, Bratonci 15, Prosenjakovci in Serdico po 12, Selom 11 in Tromejnikom 6 točk. V prvi občinski nogometni ligi Lendava je postalo prvak moštvo Olimpije iz Dolge vasi z 32 točkami pred Turniščem 27, Graničarjem 21, Hotitzo 19, Mladostjo 18, Petišovci 17, Dob-

rovnikom 17, Kapco 11, Panonijo 10 in Kobiljem 8 točk. V drugi občinski nogometni ligi Lendava pa je bilo prvo moštvo Nafta (veterani) s 34 točkami pred Mostjem 27, Renkovci 26, Odranci 24, Nedelico 22, Črenšovci 20, Piramido 19, Polano 17, Bistrico 15, Pincami 14, Žitkovci 8 in Zvezdo 2 točki.

(nadaljevanje)

Nogometno moštvo Tišine, ki je tekmovalo v vzhodni conski nogometni ligi. Stojijo od leve: M. Ribaš, J. Marič, M. Makari, Z. Skriček, B. Gider in S. Ružič. Čepijo: A. Sert, E. Grah, J. Kuzma, S. Farič in F. Šebjanič. Igrali pa so še: F. Andrejč, J. Kuhar, A. Zemljčič, J. Bočkai in J. Baranja. Trener moštva je bil Alojz Flegar.

MURSKA SOBOTA

V kolesarja

Gabriela C. iz Beltince 13. septembra zaradi neprimerno hitrosti ni uspela ustaviti osebnega avta pri odcepu ceste proti tovarni mesnih izdelkov. Ča bi, potem se ne bi zgodila nesreča. Z leve strani čez magistralno cesto je pripeljal kolesar Albert Virag iz Gančan 206, ki ga je bočno zadela. Po 27 metrih vožnje na avtu je kolesar padel na vozišče in se hudo poškodoval. Škode je za 64.800 dinarjev.

MURSKA SOBOTA

Ukradena radijska postaja

12. septembra je nekdo iz gradbenega stroja za asfaltiranje cestišča, last cestnega podjetja iz Murske Sobote, ki je bil parkiran pred gostilno Baranja, ukradel radijsko postajo in tako povzročil za 80.000 dinarjev škodo. Storišča nuzlično iščejo.

ŠALOVCI

Smrt na cesti

Na pomurskih cestah še naprej ugašajo življenja. Do zdaj je promet terjal 28 (!) življenj, lani v istem času pa 19. Torej se je prometna varnost zelo poslabšala, zato je naloga vseh, da dosledno upoštevamo cestnoprometne predpise.

V soboto, 15. septembra, ob 21. uri se je zgodila huda prometna nesreča v Šalovcih. 25-letni Franc Sukič s Hodoša 63 je vozil osebni avto proti Šalovcem. Ko je pripeljal do domačije številka 80, je zaradi velike hitrosti in vinjenosti na ravnem delu regionalne ceste zapeljal v levo v hipu, ko je nasproti pripeljal z zastavo 750 Elemir Kovač, star 27 let, iz Domaniševce 92. Vozili sta čelno trčili. Kovač in njegov sopotnik, 37-letni Evgen Škerlak iz Domaniševce 64, sta zaradi hudih poškodb takoj umrli. Sukič pa se je le lažje ranil. Objavljamo tudi sliko zastave 750, v kateri sta ugasnili dva mladi življenji.

za izgradnjo kirurgije

ZA IZGRADNJO KIRURŠKEGA BLOKA SO DAROVALI:

Mehmed Hušič, Kroška 13 Bakovci — 2.155,00 din; Potrošnik M. Sobota, konferenca OOS TO IZ (namesto venca na grob pok. očetu Karla Mariča, Rogaševci) — 2.000,00 din; Mura OOS TOZD Ženska oblačila M. Sobota (namesto venca sodelavki Idi Kerec iz M. Sobote) — 2.500,00 din; OOS Uprave občine M. Sobota (namesto venca na grob pokojnega očeta Borisa Petka, delavca komiteja za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve) — 1.000,00 din; SGP Konstruktor TOZD Pomurje M. Sobota — sodelavci z gradbišča (namesto venca na grob pok. očeta Franca Janža) — 1.800,00 din; Društvo upokojencev M. Sobota (namesto venca Rudolfu Zrimu, Krog 186) — 800,00 din; OOSZ Gorenje Varstroj Lendava (ob smrti očeta Jožeta Režonja) — 2.000,00 din; Sindikat Srednješolskega centra M. Sobota (namesto venca pok. mami sodelavke Štefke Casar) — 2.000,00 din; Potrošnik OOS TO ME M. Sobota (namesto venca na grob pok. mami Petra Berdega Nemčavci 1) — 2.000,00 din; OOS Carinarnica Gornja Radgona (namesto venca za pok. mater delavca Antona Trajbariča) — 1.000,00 din; Družina Golob iz Žalca in Marjeta Ebenšpanger iz M. Sobote (namesto venca za pok. Erno Rantaša iz Kupšince) — 2.000,00 din; Obrtno združenje Murska Sobota (namesto venca za pok. obrtnika Aloiza Kolmana) — 1.500,00 din; Sodelavke 111, 116, 117 brigade TOZD Perilo M. Sobota (namesto venca pok. materi tov. Anice Kološa) — 5.000,00 din; Potrošnik OOS TO IZ M. Sobota (namesto venca na grob pok. očetu Hermine Žaucer M. Sobota, Titova 14) — 2.000,00 din; Potrošnik OOS TO ME M. Sobota (namesto venca na grob upokojencu Kolomanu Šeruga M. Sobota, Zvezna ul. 10) — 2.000,00 din; OO sind. „MURA“ TOZD Oblačila M. Sobota (namesto venca za pok. moža Cilke Bratkovič iz Bakovce) — 2.000,00 din; Društvo za rekreacijo in šport invalidov M. Sobota (namesto venca pok. Ide Kerec iz M. Sobote) — 1.500,00 din; Družina Andrej, Strukovci 6 (namesto venca za pok. sorodnico Gizelo Pavlinjek iz Strukovce) — 2.000,00 din; Družina Vrečič, Strukovci 8 (namesto venca za pok. sorodnico Gizelo Pavlinjek iz Strukovce) — 2.000,00 din; Igor Vitez, Stefana Kuzmiča 25, M. Sobota (namesto venca pok. očetu Zinke Gomboši, Krog, Brodarska 38) — 1.000,00 din; Društvo upokojencev M. Sobota (namesto venca za pok. Vincenca Gomboši, Krog) — 800,00 din; LB Pomurska banka PE M. Sobota — Likvidatura (Zinkini sodelavci — namesto venca po pok. Vincencu Gomboši) — 5.600,00 din; Branko Samec Vrazova 4, M. Sobota (namesto venca pok. Jožeta Brumena) — 1.500,00 din; Alojz Pihler, Bodonci 7 A — 1.500,00 din; Pavla Petovar, Iljaševci 1 (namesto cvetja na grob pok. Jožka Brumena iz M. Sobote) — 2.000,00 din; Skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti občine Ljutomer (namesto venca za Aleksandra Pečeka iz Ljutomer) — 2.500,00 din; DAROVALCEM SE ZAHVALJUJEMO!

Prispevek nakazujte na račun: 51900-763-30297

DELOVNI LJUDJE IN OBČANI TER ORGANIZACIJE, KI BODO NAKAZOVALI PROSTOVOLJNE PRISPEVKE NAMESTO VENCEV, MORAJO NA SPOROČILO O VPLAČILU POLEG NAMENA NAKAZILA NAVESTI TUDI NASLOV ŽALUJOČE DRUŽINE, KI JI BODO POSLALI SOŽALNICE.

Krvodajalci

GORENJE VARSTROJ — Avgust Černi (4), Ciril Zver (7), Stefan Rudaš (3), Jože Magdič (6), Jože Gjerkiš (4), Ludvik Felšo (9), Vili Doma (6), Jože Kerman (8), Elizabeta Kepe (8), Stefan Kepe (7), Dušana Fric (7), Tibor Horvat (2), Stanislav Hozjan (2), Stanislav Vučko (8), Janez Bojanec (4), Žežko Nikolič (10), Jože Madjar (5), Jože Pintarič (4), Franc Kranjčič (7), Geza Kuštanci (8), Rudolf Kocan (2), Ivan Šmit (4), Franc Vegič (6), Slavko Skafar (10), Valent Polski (3).

ELMA LENDAVA — Jože Hozjan (8), Jelena Hozjan (6), Stefan Hozjan (4), Stanko Špiclin (7), Terezija Lapajne (5), Jože Kasaš (17), Stefan Molnar (3), Ivan Horvat (4), Zorica Tivadar (6), Anica Varga (9), Slavica Marčeta (6), Anica Horvat (2), Jože Žižek (2), Franc Tibaut (2), Irena Skraban (4), Jolanka Požgai (3), Marjeta Balažič (4), Helena Nežič (5), Marija Gabor (5), Alojz Rajter (3), Ignac Hren (2), Marija Novak (7).

MURA MURSKA SOBOTA — Jože Meglič (32), Anton Berder (4), Leopold Hoheger (3), Jožica Slamar (6), Slavko Klemenčič (2), Anton Rajnar (19), Stjepan Ivančič (14), Drago Šandor (11), Katarina Karoli (10), Janez Adamič (9), Josip Hajdinjak (9), Jože Jerebic (6), Lidija Lebar (5), Alojz Lapoš (13), Avgust Horvat (14), Alojz Pihler (11), Anica Sabjan (9), Nada Jendrič (4), Feliks Muhič (51), Avgust Klar (5), Antonija Zver (5), Hedvika Pucko (10), Angela Antolin (8), Danica Zemljčič (14), Mira Bunderla (8), Margita Keržmar (9), Marija Luk (7), Kristina Fitičar (10), Marija Sinkar (2), Bernarda Gomboc (2), Marija Bagoja (2), Marta Kodila (2), Slava Svenda (2), Marija Pucko (6), Marjan Stajer (6), Koloman Flisar (4), Drago Gomboc (4), Čeda Rihard (8), Alojz Perš (9), Karolina Dravec (21), Jože Horvat (3), Stanišlava Šipoš (5), Marija Serec (21), Vera Kreft (8), Danica Balažek (7), Marija Serec (12), Boža Varga (5), Marija Prelec (5), Šarika Horvat (1), Olga Laco (1), Gizela Bekó (1), Milica Prostran (5).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Franc Gomboši (16), Viktor Flisar (17), Lukvik Farič (2), vsi ABC Pomurka; Franc Vljaj (27), Franc Duh (6), Franc Fujs (5), Franc Kreft (7), Franc Molnar (7), vsi Panonija; Andrej Gabr (4), Jože Sluga (1), Drago Ficko (10), vsi Gradbeništvo Pomurje; Jože Ošljaj (71), Puconci; Franc Raščan (15), Ženik; Branko Kozar (12), Radenska.

DAROVALCEM SE ZAHVALJUJEMO.

OBČINA MURSKA SOBOTA

objavlja

dražbo

za prodajo najdenih moških in ženskih koles.

Prodaja bo v soboto, 29. septembra 1984, s pričetkom ob 9. uri na dvorišču bivšega doma ostarelih v Rakičanu.

VAŠ ZAMRZOVALNIK ??

če pušča ali na zunanjih stenah ledeni

uspešno odpravo tovrstnih okvar vam zagotavlja

izolacija servis

slavko lurman

na postajo 15

42250 ptuj

(062)771-637

obiskali vas bomo na vašem domu

Radijski in televizijski spored od 21. do 27. septembra

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Glasbena oddaja, 16.30 — aktualno v petek, 21. septembra (Mladinska-pionirska oddaja, Kam konec tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.50 TV v šoli: TV koledar, Levi, Mesto raste, Anglesčina, Branje, Poročila. 10.35 TV v šoli: Tekmovanje glasbene mladine, Čas katedral, Risanka, Luna, Zgodovina znanstvenofantastičnega filma, Tekmovanje glasbene mladine, Skrivnostni Sokrat, Tekmovanje glasbene mladine (do 12.35). 17.00 — 00.05 Teletekst RTV Ljubljana. 17.15 Poročila. 17.20 Rock portret: Indeksi, 17.50 Jack Holborn, nemška mladinska nadaljevalna, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja. 18.40 Znanstveno tehnični film: Nikoli ne reci nikoli. 19.10 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Človekovi možgani: Jaz, angleška dok. serija, 20.50 Propagandna oddaja, 20.55 Ne prezrite, 21.10 B. Binns: Proti vetru, avstralska nadaljevalna, 22.00 TV dnevnik II. 11.15 Sredina sveta, francosko-švicarski film.

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Avtogrami, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Aktualnost, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Moja sorodnica Rahela, 21.00 Slavnostni koncert Združenih narodov za pomoč afriški beguncem, 21.45 Dnevnik, 22.00 Kulturni magazin

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Bežna srečanja (film), 12.10 Čutim sonce na mojem obrazu, 12.40 Usmeritev, 13.10 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Risanka, 17.55 Spanček Zaspalček, 18.00 Panoptikum, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stari, (TV film), 21.20 Avstrijski kviz, 22.10 Šport, 2.

TV MADŽARSKA

9.05 in 15.05 Šolska TV. 9.30 Ponovitve: Umetniško potepanje; Svet okoli nas; Poljska cerkvena umetnost, 16.45 Irokezi z očmi arheologa. 17.20 Panonska kronika, spored študija Pecs. 18.00 Okno. reportaže. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Sedim in pripovedujem; T. Vitray. 21.05 Obnovljena Madžarska državna opera. 21.30 Čoln je poln, film. 23.10 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila. 17.05 TV šola — lutkovna igrice iz serije Mala Hexi — Življenje na Savi — dokumentarec iz serije Sava, reka ki življenje daje — Prva ljubzen — risanke iz serije Julie, gozdna vrtnica, 18.00 Ugrabitelj — TV film iz serije Oči in sin detektiva. 18.50 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 19.50 Aktualna tema. 20.20 Film — »Pustolovci« — Igrajo: Alain Delon, Lino Ventura, Serge Reggiani, Joanna Shimkus. Režija: Robert Enrico. 22.00 TV dnevnik. 22.10 Glasbena oddaja. 22.55 Zeit im Bild — Čas v sliki.

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Glasbena paleta po vašem izboru, 16.30 — Aktualno v soboto, 22. septembra (Sobotna reportaža, Iz društvene dejavnosti, Listamo po predhodnih Vestnikih), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

8.00 Poročila, 8.05 Pedenžep, 8.35 Jeklenec, otroška serija TV Zagreb. 8.50 Smogovci, otroška serija TV Zagreb, 9.20 Pustolovščina — 20 tisoč milj pod morjem, otroš odd., 9.50 Skrivnostni svet Arthurja Clarka: Velika sibirska eksplozija, angleška dokumentarna serija, 10.20 Človekovi možgani: Jaz, angleška dok. serija, 11.10 Poročila (do 11.15). 17.50 Poročila, 17.55 T. Oflazogu: Sultan Murat IV., turška nadaljevalna, 18.45 Čudeži narave, kanadska dokumentarna serija, 19.10 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Človekovi možgani: Jaz, angleška dok. serija, 20.50 Propagandna oddaja, 20.55 Ne prezrite, 21.10 B. Binns: Proti vetru, avstralska nadaljevalna, 22.00 TV dnevnik II. 11.15 Sredina sveta, francosko-švicarski film.

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Sedem TV dni, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Glasbena akademija predstavlja, 18.40 Pristržna vaši, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sesti (film), 21.25 Dnevnik, 21.40 Koncem tedna

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.35 Dokler zvezde žarijo (film), 12.00 Nočni studio, 13.05 Poročila, 15.00 Zadnji valček (film), 16.30 Lov na kite, 17.00 Poročila, 17.05 Abeceda športa, 17.30 Flipper, 17.55 Spanček Zaspalček, 18.00 Tedenski TV spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zabavnoglasbena oddaja, 21.55 Šport, 23.00 Dve nebeski hčerki.

TV MADŽARSKA

8.00 Ponovitve do 11.45 14.25 Človek in morje. 3. del. 15.20 Popotnica. 16.10 Tekmovanje brkov. TV film. 17.15 Nacionalna zadeva. 17.55 Kuhinja. 18.35 Battonya; študij Szeged. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Hočem orla, spored Jozsefa Sasa. 21.20 Lepi madžarski ples: Verbunk iz Vasvára. 21.25 Serija Bo Widerberg: Elvir Madigan, švedski film. 22.55 TV dnevnik.

TV MADŽARSKA

8.00 Ponovitve do 11.45 14.25 Človek in morje. 3. del. 15.20 Popotnica. 16.10 Tekmovanje brkov. TV film. 17.15 Nacionalna zadeva. 17.55 Kuhinja. 18.35 Battonya; študij Szeged. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Hočem orla, spored Jozsefa Sasa. 21.20 Lepi madžarski ples: Verbunk iz Vasvára. 21.25 Serija Bo Widerberg: Elvir Madigan, švedski film. 22.55 TV dnevnik.

TV KOPER

17.00 TV poročila, 17.05 Film: »Pustolovci« — Igrajo: Alain Delon, Lino Ventura, Serge Reggiani, Joanna Shimkus. Režija: Robert Enrico. 18.50 Risanka, 19.30 TV dnevnik. 19.50 Glasbena oddaja, 20.30 Ribiči — TV film iz serije Baileyevci pustolovščine, 20.55 Dokumentarna oddaja iz serije Čudoviti svetovi, 21.45 TV dnevnik. 21.55 Zdravnik in pacient: Kirurško zdravljenje koronarne insuficience, 22.25 Nočni film, 23.55 Zeit im Bild — Čas v sliki.

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Ob 50-letnici Ljudske pravice — III. del iz serije oddaj, Kmetijska oddaja, Humornosatična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

9.00—13.05 in 15.55—22.00 Teletekst RTV Ljubljana. 9.25 Poročila. 9.30 Živ žav, otroška matineja. 10.15 Jack Holborn, ponovitev zahodnonemške mladine, nadaljevalke. 10.45 J. Austen: Prevzetnost in pristranost, angleška nadalj. 11.40 625 — oddaja za stik z gledalci. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila (do 13.05). 16.10 Poročila. 16.15 Vrnitev Swinga, zabavno glasbena oddaja TV Bgd. 16.45 Alpe Jadran, informativno dokumentarna oddaja. 17.30 Športna poročila. 17.45 Mi iz jazz, sovjetski film. 19.10 Risanka. 19.20 Cikcak. 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 G. Mihić: Balkan ekspres, nadaljevalna TV Novi Sad. 20.55 Celjski jamarji v Kolumbiji (delavni naslov), dok. oddaja. 21.25 Športni pregled. 21.55 Poročila.

TV ZAGREB

10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko popoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Tri krat deset, 13.30 Govorimo o zdravju, 14.00 Folklorni festival, 14.30 Jack Holborn, 15.20 Včasih v nedeljo, 17.05 Cyrano de Bergerac (film), 18.55 Risanke, 19.30 Dnevnik, 20.00 Balkan — ekspres, 20.55 Morje, ljudje, obale, 21.25 Športni pregled, 21.55 Dnevnik

TV AVSTRIJA

11.00 ORF Stereo-koncert, 12.00 Koroške deželne volitve, 13.00 Vzgojna oddaja, 15.00 Conny in Peter delata glasbo (film), 16.25 Risanke, 16.30 Zrcalne slike, 16.45 Lutke, 17.15 Risanke, 17.40 Čeladek, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Živalski svet, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Poleno pod noge (TV film), 22.30 Nočni studio.

TV MADŽARSKA

8.45 Spored za otroke. 10.25 Veszprem-Honved, rokomet, 11.45 Stalno omizje. 14.20 Žena gre na pot, madžarski film (K. Tolnay). 15.45 Spored prihodnjega tedna. 16.20 Možgansko prvenstvo. 17.00 Tekmovanje primašev. 18.00 Delta. 19.00 Teden; aktualnosti, reportaže. 20.05 Sedem hrabrih vedno zmaga. amer. f. 21.45 Monolog; A. Mihaly.

TV KOPER

17.00 Glasbena oddaja, 19.00 Risanka, 19.30 Dolgo iskanje — dokumentarna oddaja, 20.20 Film: »Papirnat tigr« — Igrajo: David Niven, Toshio Mifune, Hardy Kruger. — Režija: Ken Annakin, 22.00 Prostor za tvečica — dokumentarna drama, 23.00 Zeit im Bild — Čas v sliki.

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 24. septembra (Šport, Najbolj iskane plošče minulega tedna), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.50 TV v šoli: TV koledar, Obiščimo hladilnico, Češčina, Predstavljamo vam, Meštrovič v Zagrebu, Poročila. 10.35 TV v šoli: Tekmovanje glasbene mladine, TV čitanka, Risanka, Anglesčina, Mali program, Tehnolog, Tekmovanje glasbene mladine (do 12.30). 17.05—22.30 Teletekst RTV Ljubljana. 17.20 Poročila. 17.25 Smogovci, otroška serija TV Zagreb. 17.55 Zgodovina mednarodnih telekomunikacij, izobraževal. odd. 18.25 Podravski obzornik. 18.40 Pet minut za rekreacijo. 18.45 Video šola — oddaja za mlade. 19.15 Risanka. 19.20 Cikcak. 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Danko Popović: Karadžordževa smrt, drama TV Beograd. 21.30 Propagandna oddaja. 21.35 Dokumentarec meseca: Poletni čas, zimski čas—Sommerzeit, Winterzeit. 22.15 TV dnevnik II.

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila. 17.45 Pravljice, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika karloških občin, 18.45 Video — šola, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Usmerjevalce (drama), 21.15 Izbrani trenutki, 21.20 Meridijani, 21.50 En avtor, en film, 22.10 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Burleska, 10.45 Magazin Alpe-Jadran, 11.30 Avstrija II, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Muppets Show, 17.55 Spanček Zaspalček, 18.00 Živalski svet, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.15 Ceste San Franciscu, 22.05 Šport.

Drugi program

17.30 Pričelo se je pred dvema milijonoma leti, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Waltonovi, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Bolnišnica na koncu mesta, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Schilling, 22.05 Šefu bomo pokazali zobe (film).

TV MADŽARSKA

Ni sporeda.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola — Preiskava — TV film iz serije Kim Co — Meje neskončnosti, 1. del — dokumentarec iz serije Kozmos, 18.00 Ellery Queen — TV film, 18.50 Risanka, 19.30 TV dnevnik. 19.50 Obzorja, 20.20 Film: Zločin iz napaka — Igrajo: Senta Berger, Mario Adorf, Ron Ely. — Režija: Michael Verhoeven, 21.55 TV dnevnik. 22.05 Zdravnik in pacient: Testi ki izkazujejo koronarno insuficenco, 23.35 Knjiga tovaršev, 2. del — TV nadaljevalna, 23.40 Zeit im Bild — Čas v sliki.

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Vrtiljak popevkarskih norosti, 16.30 — Aktualno v torek, 25. septembra (Gospodarska tema, Iz krajevskih skupnosti), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.00 TV v šoli: TV koledar, Zastava in grb, Ženski svet 1939—1941, Izbrali smo za vas, Otok Vis, Poročila. 10.35 TV v šoli: Tekmovanje glasbene mladine, Kemija povsod, Risanka, Metropolitanski muzej, Šola, Glasbena vzgoja, Tekmovanje glasbene mladine (do 12.30). 17.25—22.30 Teletekst RTV Ljubljana. 17.40 Poročila. 17.45 Jeklenec, otroška lutkovna serija TV Zagreb. 18.00 Pesem Mangyongdae, korejska glasbena oddaja. 18.25 Celjski obzornik. 18.40 Kratek film: Ekologija iglastih gozdov, švedski film. 18.55 Knjiga. 19.15 Risanka. 19.20 Cikcak. 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Danko Popović: Karadžordževa smrt, drama TV Beograd. 21.30 Propagandna oddaja. 21.35 Dokumentarec meseca: Poletni čas, zimski čas—Sommerzeit, Winterzeit. 22.15 TV dnevnik II.

TV ZAGREB

9.00 Poročila, in TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Mali svet, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika osjeških občin, 18.45 Gledalec — urednik, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 V žariču, 20.55 Zadeva Paradine (film), 22.35 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Bolnišnica na robu mesta, 11.20 Šport v ponedeljek, 12.15 Avstrija v sliki, 12.40 Schilling, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Oddaja z miško, 17.55 Spanček Zaspalček, 18.00 Holmes in Yoyo, 18.30 Družinski magazin, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dejstva, 21.45 Zrcalne slike.

TV MADŽARSKA

8.05 in 15.20 Šolska TV. 8.35 Ponovitve: Tajni dosje zakladov; Beny Hill; Suturp. 16.20 Rallve-prvaki: W. Röhr. 17.05 Studio št. 9. 17.35 Nelezažene. 18.00 Šah; Karpov—Kasparov. 18.25 Športni muzej. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Linija One-din, 4. del. 20.55 Studio 84. 21.55 Ekonomist Andras Brody. 22.35 Umetnina tedna. 22.40 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola — O občutljivosti — 2. del, dok. iz serije Modrost telesa, 17.30 Film: »Zločin iz napaka« — Igrajo: Senta Berger, Mario Adorf, Ron Ely. — Režija: Michael Verhoeven, 19.05 TV dnevnik. 19.50 Kulturna panorama: Naselbinska kultura na Slovenskem, 20.20 Nekaj posebnega — TV film iz serije Ryan, 21.10 Poslovneža — s Stanfioni in Ojliom, 21.25 TV dnevnik. 21.35 Yu made music — glasbena oddaja, 22.05 Zeit im Bild — Čas v sliki.

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 26. septembra (Pogovor z gostom, Iz delovnih kolektivov), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.45 TV v šoli: TV koledar, Jesenski plodovi, Kultura govora, Fašizem, Kras, Poročila. 10.35 TV v šoli: Tekmovanje glasbene mladine, Pannonska nižina, Risanka, Namizni tenis, Nekadilec, Kocka kockica, Tekmovanje glasbene mladine (do 12.30). 17.50—23.05 Teletekst RTV Ljubljana. 18.05 Poročila. 18.10 Ciciban, dober dan: Sviga, švaga. 18.25 Severno-primorski obzornik. 18.40 Čez Atlantski ocean, potopisna reportaža TV Zagreb. 19.10 Risanka. 19.20 Cikcak. 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Film tedna: Uročen, ameriški film. 21.50 Propagandna oddaja. 21.55 TV dnevnik II. 22.05 Omizje.

TV ZAGREB

8.45 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Moja sestra Camille, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika gospiških občin, 18.45 Balkan — ekspres, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino-oko in film, 22.30 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Dejstva, 12.00 Risanka, 12.35 Živalski svet, 13.05 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Lutke, 17.30 Čebelica Maja, 17.45 Spanček Zaspalček, 18.00 Pisarniške zgodbe, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Jesenske vrtnice, 21.55 Tajna naloga: Paris.

Drugi program

16.15 Iz parlamenta, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Risanke, 18.55 Avstrija — Madžarska kvalifikacija za SP v nogometu, 21.00 Avstrijski kviz, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Kulturni žurnal, 22.30 Umetnine.

TV MADŽARSKA

8.05 in 15.15 Šolska TV. 10.05 Četrtek zaljubljenec, madžarski film. 16.20 Izživ, novozelandski film. 17.00 »Ti si mi vse.« 18.00 Agrarni svet. 18.50 Madžarska — Avstrija, kvalifikacijska tekma za svetovno nogometno prvenstvo, prenos iz Neptadiona. 20.45 TV dnevnik. 21.20 Modra luč, reportaže. 22.35 Filmski program. 22.55 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola — O občutljivosti — 2. del, dok. iz serije Modrost telesa, 17.30 Film: »Zločin iz napaka« — Igrajo: Senta Berger, Mario Adorf, Ron Ely. — Režija: Michael Verhoeven, 19.05 TV dnevnik. 19.50 Kulturna panorama: Naselbinska kultura na Slovenskem, 20.20 Nekaj posebnega — TV film iz serije Ryan, 21.10 Poslovneža — s Stanfioni in Ojliom, 21.25 TV dnevnik. 21.35 Yu made music — glasbena oddaja, 22.05 Zeit im Bild — Čas v sliki.

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Glasbena oddaja, 16.30 — Aktualno v četrtek, 27. septembra (Kultura, SLO prispevek), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.50 TV v šoli: TV koledar, Pesmi in zgodbe za vas — A. Puškin: Bajka o ribiču in ribici, Mrčes, Hormoni in proizvodnja mesa, Odmor, Energija vetra, Poročila. 10.35 TV v šoli: Tekmovanje glasbene mladine, Kemija v industriji, Risanka, Vikend, Iz arhiva šolske TV, Tekmovanje glasbene mladine (do 12.30). 17.55—22.50 Teletekst RTV Ljubljana. 18.10 Poročila. 18.15 Trapollo HH 33: LGM, mladinska nadaljevalna (čb). 18.25 Gorenjski obzornik. 18.40 Na sedmi stezi. 19.10 Risanka. 19.20 Cikcak. 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Tednik. 21.00 Propagandna oddaja. 21.05 Martin Luther, vzhodnonemška nadaljevalna. 22.35 TV dnevnik II.

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli, 16.35 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Zajec s petimi nogami, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika splitskih občin, 18.45 Da te vprašam, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Monitor, 21.05 Gledališče v hiši, 22.05 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Posnetek nogometne tekme, 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, pec, 17.30 Potepuh, 17.55 Spanček Zaspalček, 18.00 TV kuhinja, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Klavirske igre, 21.35 Berlin okoli 1900, 22.20 Raporti iz tujine.

Drugi program

16.15 Iz parlamenta, 17.30 TV v šoli, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Waltonovi, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Avstrijski kviz, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Klub 2.

TV MADŽARSKA

tedenski koledar

PETEK, 21. september — Mateja
SOBOTA, 22. september — Mavricij
NEDELJA, 23. september — Slavojka
PONEDELJEK, 24. september — Nada
TOREK, 25. september — Uroš
SREDA, 26. SEPTEMBER — Kozma
ČETRTEK, 27. september — Vincenc

kino

„PARK“ MURSKA SOBOTA
21. septembra ob 18. in 20. uri
ter 23. septembra ob 16., 18. in 20.
uri ameriški film: „TOOTSIE“;
24. in 25. septembra ob 18. in
20. uri francoski film: „BANKIR-
KA“;
26. in 27. septembra ob 18. in
20. uri ameriški film: „ANGEL
MASČEVANJA“.

LENDAVA
22. septembra ob 17.30 in 20.
uri grški film: „NATALI“;
23. septembra ob 17.30 in 20.
uri angleški film: „MASČEVA-
NJE INŠPEKTORJA KLUZOA“;
27. septembra ob 17.30 in 20.
uri jugoslovanski film: „VARIO-
LA VERA“.

ČRENŠOVCI
21. in 23. septembra film:
„NEUSTRASLJIVI ZMAJ“.
GORNJA RADGONA
21. septembra ob 19. uri ame-
riški film: „MORILEC IZ SLU-
ŠALKE“ in ob 21. uri francoski
film: „SEKTA IZ MARAKEŠA“;
22. septembra ob 20. uri fran-
coski film: „SEKTA IZ MARA-
KEŠA“;
23. septembra ob 17. in 19. uri
ameriški film: „TARZAN“;
26. septembra ob 19. uri fran-
coski film: „VELIKA PUSTO-
LOVŠČINA“;
27. septembra ob 19. uri ame-
riški film: „NESKONČNA LJU-
BEZEN“.

LJUTOMER
22. septembra ob 18. in 20. uri
ter 23. septembra ob 18. in 20. uri
ameriški film: „DESET
ZAPOVEDI“ II. DEL;
26. in 27. septembra ob 19.30
uri francoski film: „IZJEMNA
ŽENSKA“.

prodam

APN 4 PRODAJ ZA 40.000,00
din. Jože Koscedno, Krašči 35. p.
Cankova. M-4501

MALE PUJSKE (20 kg) prodam.
Krajna 36. M-4502

SEBNI AVTO ZASTAVA 101,
letnik 1978, ugodno naprodaj.
Gjerkeš, Hotiza 68. M-4503

MOS ELEKTRONIC 90,
gorno urejen, prodam. Anton
Seko, Serdica 58. p. Rogašovci.
M-4504

MAJSKO PEČKO PRODAM.
Telefon popoldne: 70-022. M-
4505

HIPOFOR, 3-fazni, malo rablje-
no, prodam. Černelavci, Tav-
čarjeva 31, ali telefon popoldne
24-284. M-4506

MOŠKO KOLO, starejše, rablje-
no, dve trajnogoreči peči na olje
in starejši radio ugodno prodam.
Seruga, Murska Sobota, Zvezna
7. M-4508

LADA 1200, letnik 1973, ugodno
naprodaj. Telefon 22-456. M-
4509

DVOOSNO TRAKTORSKO
PEČKOLICO in dvobrazdni plug
za mali ferguson prodam. Tišina
56. M-4510

MOTORNO KOLO JAWA 125
PRODAM. Ogled popoldne. Ci-
glar, Gornja Bistrica 150. M-4511

DVOBRAZDNI PLUG ZNAM-
KE OLT. 12-colni, prodam.
Franc Makovec, Sotina 21. M-
4512

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK
(2 elektrika, 4 plin) poceni pro-
dam. Zrim, Kuzma 45. telefon
78-291. M-4512 a

MALE PUJSKE PRODAM. Ra-
kičan, Zvezna 3. M-4513

KRAVO s tetelom in male pujs-
ke prodam. Jožef Avgustin.
Gederovci 38. p. Tišina. M-4514

KUHINJSKO POHIŠTVO, rablje-
no, prodam. Marjanci 30.
telefon 72-013. M-4515

KRAVO in telico prodam. Bran-
ko Makari, Ivanovci 36. p. Fo-
kovci. M-4516

TAUNUS 12 M, letnik 1965,
vozen, prodam. Murski Petrovci
13. telefon 72-912. M-4517

DVOBRAZDNE PLUGE 12
IMT PRODAM. Murski Petrov-
ci 13. telefon 72-912. M-4517 a

OJAČEVALEC 220 W, box 100
W in bas kitara FAJFUN pro-
dam. Poznanovci 62. p. Mačkovi-
ci. M-4518

6. OKTOBRA NAPRODAJ JA-
BOLKA Z DREVES. Informaci-
je po 2. oktobru. Šarkanj, M.
Sobota, Tomšičeva 12. M-4519

TRAKTOR STEYR, tip 430,
4000 ur, opremljen z nakladal-
cem za gnoj ali zemljo, koso in
jermenico prodam. Štefan Mau-
čec, Gančani 80, 69231 Beltinci,
telefon (069) 71-023. M-4520

TELICO, brejo v dvetem mese-
cu, prodam. Koloman Sabotin.
Vučja gomila 142. p. Fokovci. M-
4521

TRAKTOR FERGUSON 560,
nov, prodam ali menjam za
traktor T. Vinkovič 30 KS. Ma-
tjaševci 42. M-4522

FORD TAUNUS XL 1.6 ugod-
no prodam. Lomanoše 46. p. G.
Radgona. M-4523

TRIINPOLSOBNO STANO-
VANJE V BLOKU V RADEN-
CIH PRODAM. Oglasite se pri
Jožetu Ščapu, Črnci 18 a. p.
Apače. M-4524

HIDRAVLICNO STISKALNI-
CO, 150 l, poceni prodam. Franc
Novak, Gornja Radgona, Tru-
barjeva 2, telefon 069 74-918. M-
4525

TRAKTOR STEYR, 30 KS, z
jermenico prodam. Karel Kučan.
Fokovci 53. M-4526

MOPED V-14, letnik 1977, dobro
ohranjen, prodam. Anton Krajn-
čan, Kidričeva 12, Ljutomer, In-
521

PRALNI STROJ CANDY (5 kg),
z manjšo okvaro, pralni stroj
CANDY MISURA (3 kg) in pralni
stroj INDESIT (potrebna guma za
vrata), prodam. Slavko Županec,
Radomersčak 12, 69240 Ljutomer.
In-519

PARCELO V RADOMERJU pri
Ljutomeru, z vso dokumentacijo
za gradnjo, 13 arov, prodam. Silva
Lovrenčič, Ivanjkovci 1. In-518

ZASTAVO 750 LUX letnik 1975,
registrirano do oktobra 1984, pro-
dam. Silvester Tibaut, Mezgovci
12, 62258 Tomaž pri Ormožu. In-
515

HIŠO V STROČJI VASI PRI
LJUTOMERU, zgrajeno do IV.
faze, z zemljiščem velikim 14 arov,
prodam. Informacije pri Integral,
Ljutomer, Glavni trg 1. In-522

GROZDJE PRODAM. Marija
Balek, M. Sobota, Miklošičeva 17.
M-MM

KADET, starejši letnik, registriran
do avgusta 1985, prodam. Štefan
Železen, Puconci 51. M-4158

ZASTAVO 750 PRODAM. Marti-
nuzzi, M. Sobota, Cankarjeva 48 —
blok. M-4465

MIROFOR, 3-fazni, malo rablje-
no, prodam. Černelavci, Tav-
čarjeva 31, ali telefon popoldne
24-284. M-4506

MOŠKO KOLO, starejše, rablje-
no, dve trajnogoreči peči na olje
in starejši radio ugodno prodam.
Seruga, Murska Sobota, Zvezna
7. M-4508

LADA 1200, letnik 1973, ugodno
naprodaj. Telefon 22-456. M-
4509

DVOOSNO TRAKTORSKO
PEČKOLICO in dvobrazdni plug
za mali ferguson prodam. Tišina
56. M-4510

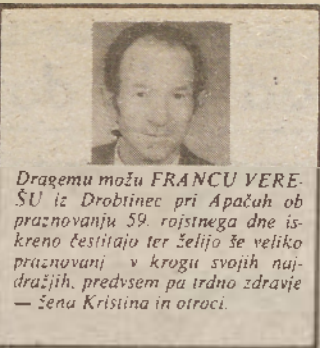
MOTORNO KOLO JAWA 125
PRODAM. Ogled popoldne. Ci-
glar, Gornja Bistrica 150. M-4511

Ljubečna Celje

hlevit

tlak za hleve

(063) 33—421, 31—866

Dragemu možu FRANCU VERE.
SU iz Drobintec pri Apačah ob
praznovanju 59. rojstnega dne is-
kreno čestitajo ter želijo še veliko
praznovanj v krogu svojih naj-
dražjih, predvsem pa radno zdravje
— žena Kristina in otroci.

SPAČEK, starejši letnik, prodam.
Telefon popoldne: 74-597 ali
Dopisništvo Vestnika, Gornja
Radgona. M-VP

PEČ NA OLJE KONTAKT 7500
IN KRALJICO PEČI NA TRDA
GORIVA prodam. Martin Žnida-
rič, Radenci, Slatinska cesta 6. M-
4446

LASTNIŠKO STANOVANJE V
BLOKU, 50 kv. m, 1. nadstropje,
prodam ali zamenjam za starejšo
hišo v M. Soboti. Ostalo po
dogovoru. Informacije v večernih
urah po telefonu 23-055. M-4447

MOSKVIČ, letnik 1976, registriran
do julija 1985, nujno prodam.
Štraki, Z. Velnarja 38. M-4448

SILAŽNI KOMBAJN PRODAM.
Veščica 55, p. M. Sobota. M-4449

MONTAŽNO GARAZO PRO-
DAM. Naslov v upravi lista. M-
4450

TRAKTOR ZETOR 4718 PRO-
DAM. Jože Kuhar, Veržej 160. M-
4452

VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESI
ZA KRAVJO VPREGO in dve
postelji prodam. Jože Poredoš, M.
Sobota, Cankarjeva 49. M-4453

HIŠO s parcelo v Hotizi prodam
za 7.000.000,00 din. Hotiza 71, p.
Lendava. M-4454

TELEVISOR PANORAMA,
črno-beli, uvožen, dobro ohranjen,
prodam. Cankarjeva 32. M-4455

OTROŠKO POSTELJO Z JOGI-
JEM PRODAM. Naselje 14.
divizije 76. M-4456

ŽAGAN BOROV LES (5 cm in
leve 5 x 8 cm), prodam. Špari, M.
Sobota, Stara ulica 2. M-4457

ZASTAVO 750, letnik 1974, regi-
strirano do marca 1985, prodam.
Puževci 53. M-4458

STANOVANJSKO HIŠO V
MURSKI SOBOTI PRODAM.
Naslov v upravi lista. M-4460

MALE PUJSKE PRODAM.
Petanjci 70. M-4462

OPREMO ZA SMUČANJE IN
LOVSKO PUSKO SCHOOL
12/12 bok. prodam. Telefon od
15. do 20. ure, telefon 21-825. M-
4463

TRAJNOŽAREČO PEČ in elek-
trični radiator prodam. Veselino-
vič, Grajska 9. M-4467

SEJALNIK, 18-redni, starejši
tip, prodam. Bodonci 118. M-
4469

SVINJO, visoko brejo, prodam.
Trnje 158. M-4470

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK
(4 plin, 2 elektrika, pečica na
plin), rabljen, prodam. Drago
Škrban, Murska Sobota, Parti-
zanska 19. M-4471

STREŠNO OPEKO PRODAM.
Ludvik Farič, Murska Sobota,
Trstenjakova 12. M-4472

TRAJNOŽAREČO PEČ TVT
MAGMA 7, ima še garancijo,
rabljeno dva meseca, prodam.
Telefon (069) 22-115. M-4473

FIAT 126 P in priklop za VW
PASSAT PRODAM. Telefon:
71-303. M-4475

AMI 8, letnik 1975, in rezervni
motor za AMI 8, ugodno pro-
dam. Sever, Polana 27. p. Pucon-
ci, telefon 23-357. M-4477

ŽGANJE, večjo količino, pro-
dam. Kuzma 105. M-4478

KRAVO, staro dve leti, s tetelom
ali brez, prodam. Hotiza 12. M-
4479

ZASTAVO 101, letnik 1974,
prodam. Naslov v upravi lista.
M-4480

VIVA, letnik 1976, registrirana
do maja 1985, naprodaj. Dolnja
Bistrica 22. M-4482

OPEL REKORD KARAVAN,
letnik 1970, ugodno prodam.
Ogled vsak dan. Informacije po
telefonu 069 74-715. M-4485

SALONITNE PLOŠČE, 6-valne,
prodam. Vidonci 116. p. Grad.
M-4486

SHINTESHIZER (FARFISA),
mono in poly, veliki komplet
bobnov s činelami in skobeljni
stroj prodam. Bakovci, Panonska
3, telefon 76-145. M-4466

OKENSKA KRILA IN ROLE-
TE PO UGODNI CENI PRO-
DAM. Polanič, Cankarjeva 86.
M-4468

TRAKTOR IMT 539, nov, žetvi-
ni kombajn CLAS COLUMBUS
in nakladalec za gnoj MENGE-
LE prodam. Alojz Kralj, Spod-
nja Ščavnica 71. p. Gornja Ra-
dgon. M-4487

ŠPORTNO ŠKODO, letnik
1975, prodam. Informacije po
telefonu 78-637 ali osebno: Jurij
7/d. M-4488

ŠKODO, letnik 1977, za rezerv-
ne dele, prodam. Kardoš, Mur-
ska Sobota. Razlagova 11. M-
4489

PLUG BATUJE ZA TRAK-
TOR, 10-colni, prodam. Šala-
menci 20. p. Puconci. M-4490

FIAT 126 P, letnik 1980, registri-
ran do 26. 6. 1985, prodam. Cena
150.000,00 din. Anton Žilavec,
Vadarci 112. p. Bodonci. M-4491

TRAKTORSKO GUMO SAVA
(11 x 28), novo, po ugodni ceni
prodam. Berkovci 1. p. Prosenja-
kovci. M-4492

POHIŠTVO ZA SPALNICO
PRODAM. Donoša, Prvomajska
20. telefon: 23-733. M-4493

TELICO, brejo sedem mesecev,
prodam. Bakovci, Poljska 33. M-
4496

OPEL REKORD KARAVAN,
neregistriran, prodam. Pečarovci
80, telefon 77-064. M-4497

OPEL ASCONA 1300 S, 75 KS,
nova, prevoženih 7.000 km, na-
prodaj. Janez Škafar, Bratonci
145 b, 69231 Beltinci. M-4498

ŠKODO 110, letnik 1973, regi-
strirano do septembra 1985,
prodam. Viljem Žekš, Vidonci
128. p. Grad. M-4500

MZ 250 TS, ohranjen, dodatno
opremljen, prodam. Jožef Mako-
vec, Jurij 59, telefon od 14. do 22.
ure: 78-620. M-4529

WARTBURG KARAVAN, let-
nik 1978, registriran do septem-
bra 1985, ugodno prodam. Ogled
po 15. uri. Anton Pozderec,
Murska Sobota, St. Rozmana 4.
M-4530

PLASTIČNI REZERVOAR ZA
OLJE, 2000 l, prodam. Informa-
cije po 15. uri: telefon 74-189. M-
4531

SILAŽNI KOMBAJN SK 80
SIP prodam. Borejci 23. p. Tiši-
na. M-4533

ZASTAVO 101, komfort, letnik
1980, dobro ohranjeno, prodam.
Lipovci 193. M-4534

DVE KRAVI — ena visoko
breja, stara tri leta — prodam.
Dankovci 8. M-4535

SOD, 500 l, prodam. Sebeborci
3. M-4536

TRABANT KARAVAN, dobro
ohranjen, po ugodni ceni pro-
dam. Telefon 21-766. M-4537

GOLF JL, letnik 1980, ugodno
prodam. M. Sobota, Kroška 26.
M-4538

TRAKTOR, 30 KS voz, plug,
branc, frezo s tremi priključki, 8
KS, malo rabljeno, in električni
motor 4 KW in veliki drobilec za
koruzo prodam. Irena Čug, M.
Sobota, Kroška 10. M-4539

BREJO KRAVO in telico nujno
prodam. Trdkova 46. p. Kuzma.
M-4540

LADIJSKI POD (tudi po meri)
in hrastove stopnice prodam.
Marjanci 31. M-4541

TRI KRAVE PO IZBIRI (stare
od 4 do 8 let), dobre mlekarice,
prodam. Pečarovci 42. M-4542

MOTOR IN MENJALNIK ZA
RENAULT 12 ter druge dele
prodam. Naslov v upravi lista.
M-4543

POHIŠTVO ZA SPALNICO in
kotno sedežno garnituro ugodno
prodam. Informacije ob delavni-
kih od 7. do 15. ure po telefonu
22-310 ali v večernih urah 24-
671. M-4544

ŠTEDILNIK NA TRDA GORI-
VA PRODAM. Helena Ferčak,
Arh. Novaka 19/1. M-4546

SUHE BOROVE PLOHE (»fo-
sline«) debeline 50 in 80 mm in
koruzo na storžih prodam. Kuro-
nja, Neradnovci 9. M-4547

ROTACIJSKO KOSILNICO
135, staro eno leto, prodam. Ivan
Zupec, Šp. Žerjavci 2. M-4548

KORUZO Z NJIVE (1,20 ha)
prodam. Informacije: Pristava 6.
p. Ljutomer. In-526

ZETOR 25 prodam. Cezanjevci
17 a. p. Ljutomer. In-527

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK,
kavč garnituro, regal za dnevno
sobo (3,60 m), omaro za čevlje,
kombinirano hladilno omaro s
50 l zamrzovalnikom, raztegljivo
mizo s stoli za jedilnico, sušilec
za perilo, posteljo za otroško
sobo, zibelko in otroško postelji-
co prodam. Informacije v dopol-
dnem času po telefonu 71-
414, interna 19. Ogled samo v
soboto in v nedeljo popoldne.
Beltinci, Kocljevo naselje 1. M-
4549

ELEKTRIČNI VALILEC ZA
PERUTNINO PRODAM.
Ogled po 16. uri. Dragica Mit-
njek, Murska Sobota, Titova 14.
M-4551

RAZNE REZERVNE DELE ZA
ŠKODO 100-110 prodam. Krog,
Plečnikova 33. M-4553

TRAKTOR STEYR, 30 KS,
prodam, Matija Sovič, Mota 18.
p. Ljutomer. M-4554

SIVALNI KROJAŠKI STROJ
SINGER PRODAM. Naslov v
upravi lista. M-LK

ŠKODO 120 LS, registrirano do
avgusta 1985, prodam. Vprašati:
Bakovci, Zvezna 25. M-4573

NSU 1200, registriran do aprila
1985, prodam. Murska Sobota,
Gregoričeva 26 a. M-4575

ŽELEZO, primerno za vrtno
ograzo, 22 kosov, dolžina 6 m, cevi
5 x 5, prodam. M. Sobota, Can-
karjeva 101. M-4576

MALE PUJSKE PRODAM.
Kolaj, G. Petrovci 45. M-4577

TRAKTORSKE GUME 600-16
in 14,9 — 13-28, nove, prodam.
Marjan Benkič, Vadarci 32.
M-4579

GOLF, letnik 1982, prodam. Te-
lefon 22-529. M-4580

FIAT 125 P, 30.000 km, odlično
ohranjen, prodam. Telefon: (069)
22-115. M-4581

FIAT 132, letnik september 1980,
prodam. Telefon: 22-529. M-4580
a

ELEKTROMOTOR 4 KW, 3-
fazni, prodam, Križevci 95 v Pre-
kmurju. M-4582

ZIDNO OPEKO UGODNO
PRODAM. Andrejci 65. M-4583

MEŠANI GOZD, 80 arov, 100 m
oddaljen od glavne ceste v Pa-
novcih, prodam. Jože Žganjar,
Panovci 12, p. Križevci pri Lju-
tomeru. M-4584

MLADO KRAVO s tetelom,
kontrola A, prodam. Možno tudi
na odplačilo, Tešanovci 54.
M-4585

ZASTAVO 101, karambolirano,
prodam. Jože Žganjar, Panovci
12. M-4584 a

LAHKI GUMIJASTI VOZ, 16-
colni, prodam. Gradišče 46, p.
Tišina. M-4586

FORD ESCORT 1.100 prodam.
Franc Rajh, Ljutomer, Fulneška
6, ali Elektrotegna Shopping M.
Sobota. M-4587

MLADO KRAVO, brejo, ugodno
prodam. Ivanovci 62. M-4588

ZEMLIŠČE ZA GRADNJO
HIŠE PRODAM. Naslov v upravi
lista. M-4589

kupim

MOTOR ZA VW 1200 ali 1300 kupim. Lainšček, Dolenci 79, p. Šalovci, M-4484
MONTAŽNO GARAŽO, dobro ohranjeno, kupim. Jože Ferenčak, Trnje 58, p. Črenšovci, M-4507
RABLJENE SALONITNE PLOŠČE ZA STREHO KUPIM. Weingerl, M. Sobota, Partizanska 50, M-4545
DESNA VRATA ZA VW 1200, od letnika 1976 naprej, lahko tudi brez stekla, kupim. Jure Biškup, Babinci 45, p. Ljutomer, In-520
PSA nižje rasti, z daljšo dlako, kupim. Weingerl, Murska Sobota, Partizanska 50, M-4545 a
BUKOVA IN AKACIJEVA DRVA, 4 m³, kupim. Plačam takoj, Jože Horvat, Cankarjeva 101, M. Sobota, M-4576

zaposlitve

SAMOSTOJNEGA KV MIZARJA ZAPOSIM. Informacije: Splošno mizarstvo Andrej Ružič, M. Sobota, Tomšičeva 6, M-4451
PRIUČENI NATAKAR IŠČE ZAČASNO ZAPOSILITEV. Naslov v upravi lista, M-4464
GOSTILNA HORVAT-LOVENJAK, Polana 40, pri Murski Soboti zaposli KV KUJARJA (KUJARICO) z nekajletno prakso, OD po dogovoru, 8-urni delavnik, vse nedelje proste. Informacije tudi po telefonu 23-282, M-MM

razno

STAREJŠA UPOKOJENKA s pokojnino in premoženjem išče dobrobrčno družino, ki bi jo vzela v oskrbo. Informacije po 15. uri.

Geza Veren, Gregorčičeva 45, telefon 22-850, M-4445
I HA OBDELOVALNE ZEMLJE ODDAM V NAJEM. Naslov v upravi lista M-4461
ZEMLJO, POMEŠANO Z GRAMOZOM, primerno za navoz, oddam. Oglasite se pri Horvatu, M. Sobota, Aškerčeva 10, M-4488
PREKLIC!
Preključujem veljavnost zaključnega spričevala za šolsko leto 1979/1980, izdano na pedagoški gimnaziji J. Kramarja M. Sobota, Danilo Horvat, G. Petrovci 32/A, M-4499
PREKLIC!
Preključujem veljavnost spričevala

Gimnazije Frana Miklošiča Ljutomer, za I. letnik, izdano 1979, leta, in II. letnik, izdano leta 1980, Cvetka Semenčič, Kamenščak, p. Ljutomer, In-532

HIŠO Z VRTOM V MURSKI SOBOTI, možna še ena novogradnja, zamenjam za lastniško stanovanje v bloku, centralno ogrevano, lahko tudi izven M. Sobote. Naslov v upravi lista, M-4562

PREKLIC!
Preključujem veljavnost spričevala OŠ Velika Polana, za šolsko leto 1960/1961, Marija Magdič, Mala Polana 122, M-4578

Pri zahvali, objavljeni v Vestniku št. 36, 13. septembra, za pok.

ANTONOM BUZETIJEM iz Bakovec

je v tiskarni nastala napaka v tekstu, tako da se zadnji odstavek pravilno glasi: ...delovnim organizacijama Blisk in Potrošnik ter rokometnemu klubu Bakovci (ne nogometnemu klubu Bakovci).

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice

Marije Maček

iz Beznovec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje. Lepa hvala duhovniku, pevcem, govornici in kolektivu Veletrgovine Potrošnik.

ŽALUJOČI: VSI NJENI

Po livadi se ozremo,
ob potoku hiša tam stoji,
vrata nemo so priprta,
ker tebe dragi mož in očka ni.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 60. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in zet

Janez Kuplen

iz Pečarovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala dr. Gregorčevi in patronažnim sestram za prijazne obiske na domu.

Hvala g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, govorniku tov. Koscu, ZZB, invalidskemu društvu in KS Mačkovci ter kolektivu Panonije in Veletrgovine Potrošnik. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Helena ter hčerke Jolanka, Marija in Ivanka z družinami

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je tragično, tiho in brez slovesa v 23. letu starosti za vedno zapustil naš dragi in edini sin, brat in stric

Alojz Čeh

iz Gomilice

Ob boleči in prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, botrini, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu tihemu domu, njegov grob zasuli z venci in cvetjem, nam pa ustno ali pisмено izrekli sožalje, nas tolažili, sočustvovali z nami ter nam v težkih trenutkih stali ob strani in nesebično pomagali.

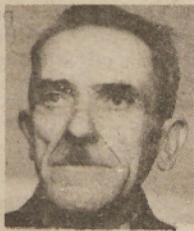
Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, delovnemu kolektivu TAM Maribor TOZD Karosemca, govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu, kolektivu samopostrežbe Shopping in vsem, ki ste ga imeli radi.

Posebno se zahvaljujemo tudi mladinskemu aktivu iz Gomilice, predvsem še govorniku za boleče slovo ob grobu.

Zelo te pogrešamo, mnogo prerano si nas zapustil. Žalost in praznina sta ostala za teboj, vendar spomin nate ne bo nikoli ugasnil. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: mama, oče, sestra Marija z družino in ostalo sorodstvo

Končano tvoje je življenje,
veroval v lepše si življenje.
Bridka bolečina ostala je pri nas,
oh, kdaj zacelil jo bo čas.

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
šopek rož mi prinesite
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

2. septembra nas je v 77. letu starosti nepričakovano za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Ludvik Ozvatič

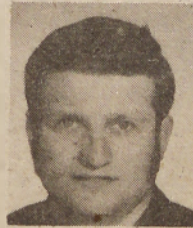
iz Križevci v Prekmurju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in prijateljem, kolektivoma Pletilstva Prosenjakovci, Obrata Križevci in TMI M. Sobota ter vsem ostalim, ki ste nam priskočili na pomoč, dragega pokojnika v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, tov. Elemerju Hariju za poslovilne besede in GD Križevci.

Križevci, 4. septembra 1984

Žalujoci: žena Frančiška, hčerka Gizela z možem Vladom in malim Kristjanom, sin Geza in hčerka Irena s sinom Vilijem

Ah, kako nam srce milo bije,
ker smo vedno žalostni,
smo najdražje na svetu izgubili,
tebe mož in očka ljubljeni!

V SPOMIN

9. septembra sta minili dve leti, polni žalosti in bolečine,
odkar nas je zapustil naš dragi mož in očka

Viktor Vrečič

iz Kupšinec

Ne čas, ne solze, ne morejo ublažiti bolečine in žalosti za teboj. Tvoja mnogo prerana smrt je pustila v našem domu veliko praznino, v naših srcih pa veliko bolečino, ki ne bo nikoli minila. Ostal boš v naših mislih in srcih do konca naših dni.

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, krasite njegov grob s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Žalujoci: žena Marija ter sinova Peter in Kristian

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je v 47. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, mama, hčerka, snaha, sestra in svakinja

Marija Ščerbič

iz Srednje Bistrice 35

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in sodelavcem iz Pomurskega tiska, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala zdravstvenemu osebju Zdravstvenega doma Črenšovci in bolnišnice v Rakičanu, patronažni sestri in dr. Caru za obiske na domu, g. kaplanu za pogrebni obred, govornici za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcam za odpete žalostinke in sodelavcem ZGEP Pomurski tisk TOZD Kartonaža.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Srednja Bistrica, 4. septembra 1984

Žalujoci: mož Ivan, hčerki Marija in Ivanka z družino, oče, sestra, bratje in ostalo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
šopek rož mi prinesite
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, babice in prababice

Helene Rišer

roj. Ritoper
z Vaneč

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Hvala vsem sosedom za nesebično pomoč, g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS tov. Šariki za poslovilne besede, kolektivu OZD MURA TOZD Perilo in gasilec.

Posebna zahvala dr. Štivanu za dolgoletno pomoč in zdravstvenemu osebju oddelku za dialize.

Hvala vsem, ki ste jo spoštovali in imeli radi.

Vaneča, 13. avgusta 1984

VSI NJENI

V SPOMIN

28. septembra bo minilo eno leto, polno žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

Alojz Hari

iz Gornjih Črnc

Tvoj korak je obstal, glas onemel, a v našem domu je praznina, v naših srcih pa bolečina, ki ne bo minila.

Žalujoci: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

V SPOMIN

22. septembra 1984 mineva leto neizmerne žalosti, odkar je prenehalo utripati srce naše drage

Miče-Marije Žibrat

iz Dolnje Bistrice 109

Nikoli ne bomo preboleli krute resnice, da je tvoje življenje ugasnilo v prometni nesreči in pretrgalo nit življenja naši sreči.

Tvoj korak je obstal, glas onemel, v našem domu je praznina, v srcih naših bolečina, ki ne bo minila.

DRUŽINA ŽIBRAT—BALAŽIC

S cvetjem ti grob krasimo,
v trajno ljubezen in spomin,
cvetje s solzami svežimo,
a v srcu je polno bolečin.

V SPOMIN

22. septembra minevajo štiri leta, polne žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Štefan Vogrinčič

iz Topolovec

Tvoja prerana smrt je pustila v naših srcih veliko žalost in globoko rano.

Dom je prazen, a v naših srcih in mislih si vedno z nami.

Žalujoci: žena Marija, sin Jože ter hčerki Micka in Vera z družinami

ŠPORTNO—REKREACIJSKE IGRE KRAJEVNIH SKUPNOSTI V BOGOJINI

Najboljša KS Lipovci

V Bogojini je bil v nedeljo sklepni del letošnjih športno-rekreacijskih iger KS soboške občine, ki so jih prizadevali domačini kljub slabemu vremenu dobro organizirali. Sodelovalo je osem ekip, med njimi je ekipa KS Kobilje tekmovala izven konkurence. Tekmovali so v osmih panogah: vlečenju vrvi, metanju kamna, prevozu vode s samokolnico, vodenju žoge, teku v vrečah, skoku z mesta, vodenju avtomobilskih gum in žaganju drv.

Največ uspeha so imeli predstavniki KS Lipovci, ki so z 59 točkami osvojili prvo mesto in že tretjič postali zmagovalci iger. Sledijo: Puconci 47, Brezovci 46, Tišina in Kobilje po 43, Bogojina 38, Bakovci in Martjanci po 35 točk. Kot sta nam povedala predsednik organizacijskega odbora iger Jože Vogrinec in predsednik društva Partizan Feri Horvat, je KS Bogojina letos kandidirala za organizacijo finala z namenom, da bi še bolj popularizirali rekreacijsko dejavnost v

svojem kraju in širši okolici. Namen tovrstnih iger je predvsem pritegniti čim več krajanov k športni rekreaciji, k sklepanju novih poznanstev in prijateljstev ter obujanje nekaterih že pozab-

ljenih iger in običajev. Kljub zahtevnemu delu pri organizaciji športno-rekreacijskih iger so bili ob koncu zadovoljni tako organizatorji kot tekmovalci.

F. Maučec

Športno-rekreacijske igre krajevnih skupnosti v Bogojini, ki so bile že pete po vrsti, so kljub slabemu vremenu pritegnile precej obiskovalcev. Nekateri tekmovalci so pokazali tudi precej spretnosti.

Foto: B. Cipot

VSE POGOSTEJŠI IZPADI FANTOVKE TOLPE

Brutalnost v Slovenskih goricah

Najprej so bili grobo napadeni trije domačini — lovci, ko so po obhodu lovišča stopili na kozareček v domačo gostilno. Praktično brez povišanja so jo skupili, ko so kasneje prestopili gostilniški prag. Kmalu zatem jo je še bolj grobo staknil miličnik. Ko sta z ženo povečerjala, ga je pred gostilno čakal „desert“ kakih več sto najbolj brutalnih brc.

Ta teden so „operirali“ na Negovi, že prej in zatem v bližnji zasebni gostilni v Cogetincih pa v Gradišču pri Lenartu. Vse skupaj spominja na čase divjega zahoda in scenarij najslabše vrste. Kakih deset do petnajst se jih pripelje s prvim večernim mrakom v kombiju ali v več osebnih avtomobilih. Fantje z odsluženo vojaščino iz Cerkvenjaka in bližnjih Vitomarec. Prihajajo z enim samim namenom: zanetiti prepir in z vsakim, ki se jim postavi po robu samo z besedami, najbolj brutalno obračunati. Pri tem ne izbirajo načinov in sredstev. Če žrtve ni, si izberejo naključnega gosta. Če bi roke in noge ne bile dovolj, je v vozilu pripravljen pravi arzenal hladnega orožja.

Pravzaprav pa zadnje brutalnosti v Slovenskih goricah niso nič novega, zaradi takšnih in podobnih izpadov sta pred kratkim že zaprla gostilni zasebnika iz Zgornje Ščavnice in Sela. O tem vse bolj razmišljajo tudi gostilničarji na Negovi, v Cogetincih, v Gradišču, ki so tokrat na udaru. Ponekod že zapirajo vrata vinskih bravov v ranih večernih urah, drugje v strahu čakajo, kaj jim bo prinesel večer. Domačini prihajajo z bojaznijo, hiše sprostivne in zabave se spreminjajo v hiše strahu. Ni naključno, da si tolpa izbira kraje, ki so odmaknjeni od najbližjih postaj milice in preden miličniki utegnejo posredovati, izgretnikov in nasilnežev več ni. Ni dvoma, da jim bodo slej ko prej stopili na prste, vendar ostaja vprašanje, če bo to in kazni (vemo, kakšne so), ki bodo sledile, dovolj, da bi ozdravile njihove fantovske komplekse in agresijo, ki jo sproščajo v najbolj brutalni obliki.

vp

Na Ledavskem jezeru v Kraščin je bilo tekmovanje vodnoroševalnih enot civilne zaščite, ki ga je pripravil občinski štab civilne zaščite skupaj z občinsko gasilsko zvezo Murska Sobota. Tekmovanja se je udeležilo 11 članskih in ena mladinska ekipa. Največ uspeha so imeli predstavniki iz Kraščin, ki so zmagali tako med osmerci kot šesterci.

Rezultati — šesterci: 1. Krašči 231 točk, 2. Bakovci 165, 3. Petanjci 156, 4. Petanjci — mladina 155, 5. Izakovci 144 in 6. Krog 92 točk. Osmerci: 1. Krašči 234 točk, 2. Murski Petrovci 210, 3. Murski Črnici 195, 4. Tišina 185, 5. Mežica 183, 6. Gradišče 178, 7. Tropovci 177, 8. Dokležovje 176, 9. Petanjci 158 in 10. Murski Petrovci II, 158 točk.

F. Maučec

Veselo kolesarjenje

V soboški krajevni skupnosti Park začnemo letošnjo delovno sezono z družabno akcijo — tradicionalnim kolesarskim izletom v okolico mesta, ki ga bodo povezali s prijetnim srečanjem krajanov. Vsi, ne glede na leta, čimveč naj bi bilo tudi družin, se bodo zbrali v soboto ob devetih pred prvo osnovno šolo. Odpeljali se bodo proti Rakičanu, Norsincem, Mlajincem, Ivanjcem, Bogojini, Tešanovcem, Moravcem in se skozi Martjanec vrnili v Mursko Soboto. Cilj bo pri prvi osnovni šoli, kjer bo sekcija za družbeno aktivnost žensk za skromen prispevek vsakega udeleženca pripravila toplo malico.

GOSTILNA HORVAT-LOVENJAK

Mednarodno priznanje

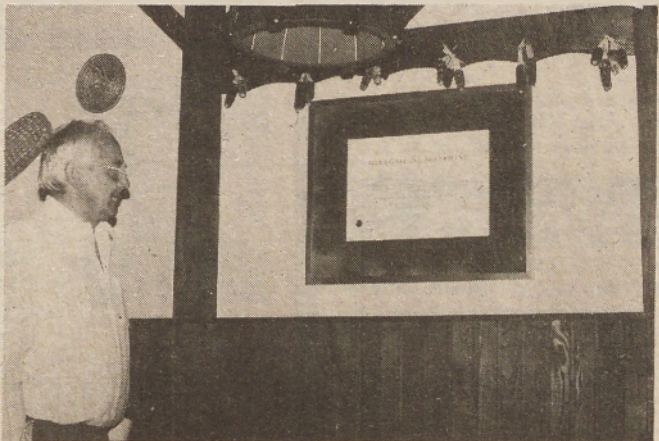
Gostilna Horvat-Lovenjak iz Polane pri Murski Soboti je pred kratkim prejela zlato medaljo in plaketo za odlične gostinske storitve. To visoko priznanje ji je podelila mednarodna organizacija Orde de saint Fortunat, katere sedež je v Parizu. Povedati moramo, da je bilo to mednarodno priznanje prvič podeljeno zasebnemu gostišču v Jugoslaviji, sicer pa so ga letos dobili še Kompas iz Ljubljane, Pivovarna Union Ljubljana, Klinični center Ljubljana in hotel v Haludovem.

Kolektiv gostilne Horvat-Lovenjak, kjer je zaposlenih 10 ljudi (brez družinskih članov), je na priznanje lahko resnično ponosen. Le-to je rezultat nenehnih priza-

devanj za dvig kakovosti gostinskih storitev, med katerimi zlasti izstopa bogata ponudba (čez 70 vrst) jedil,

lična oprema lokala, pristna domača kapljica in še kaj.

S. S.

Plaketa mednarodne organizacije Orde de saint Fortunat, ki jo je gostilna Horvat-Lovenjak dobila za odlične gostinske storitve.

KUD IVAN KAUČIČ LJUTOMER

Uspešno delo

Poletje se počasi umika jeseni in prav sedaj je čas, ko pričenjajo z delom tudi amaterska kulturna društva. Eno najaktivnejših v Pomurju je vsekakor KUD Ivan Kaučič iz Ljutomer, ki združuje naslednje sekcije in skupine: pihalni orkester, mešani pevski zbor, moški komorni zbor in oktet ter likovno in šahovsko sekcijo; aktivno dela tudi gledališka skupina, ki združuje folklorno in recitacijsko skupino.

Vsekakor moramo poudariti, da je to društvo praznovalo v letošnjem letu visok jubilej, 90-letnico. Prav v tem času pa je prav, da občani malce pomislijo, da bi mogoče z veseljem sodelovali v eni od sekcij ali skupin društva, da bi tako koristneje uporabili svoj čas in seveda nekaj prispevali k utrjevanju in širjenju amaterske kulture. Pa ne gre samo za to, saj v društvu gojijo tudi družabnost, kar v ostalem javnem življenju zadnje čase tudi močno pogrešamo.

D. L.

Terezijinih 99 in nekaj

Vprašanja sem moral postavljati glasno, morda so še sosedje slišali, odgovori pa so bili poltihi, vendar izgovorjeni zbrano. Zmetlo v roki me je na dvorišču v Martjancih pričakala Terezija Pintarič, ki je 19. maja zakorakala v stoto leto. Noge več niso preveč ubogljive, roke pa še vedno delovno nemirne, čeprav zanje na poljih več ni dela. To opraviho mladi, ki jim je delovne navade privzgojila tudi sama.

V Strukovcih so jo zazibali, tam se je tudi prvič poročila, potem pa se je priženila v Martjanec, kjer med svojimi preživlja spoštljivo starost. Radi jo imajo, nikomur ni v napoto, za sabo pospravi vse, pa še kakšne duhovite se spomni. Vedeževalka ji je nekoč prerokovala, da bo živela nad 99 let. Takrat se ji je od srca nasmejala, zdaj pa je kar zadovoljna, da se je prerokba uresničila. Ob nasmehu še tole in čisto po domače: »Ne bratje, ne starišnje, nobeden ni živel tako dolgo, na mene pa je nekaj bogu pozabo...«

Tako pred 99. jesenjo Terezija Pintarič iz Martjanec, ki ji želimo krepko zdravje.

Janko Stolnik

SEMINAR VARSTVENIKOV

VSE ZA OKOLJE

Povsem uradno smo zvedeli (in bili smo celo povabljeni), da namerava pomursko društvo za varstvo okolja konec tega meseca (v sredo, 26. septembra) pripraviti potovalno-izobraževalni seminar s postajami v Moravskih Toplicah, Turnišču, Lendavi, Doljem Lakošu in Murskem gozdu. Člani se bodo seznanili z izkoriščanjem geotermalne energije in drugih energetskih virov, arheološkimi izkopavanji in delovanjem čistilnih naprav. Za „otvoritev“ v novo sezono je to že „nekaj“!? (brž)

Mala gobarska šola

Gobarstvo je močno zaživelo, zato je tudi veliko pokvarjenih želodcev in včasih pride celo do tragedije. Da bi ljubitelji gob čimbolj seznanili z užitnimi in strupenimi gobami, bo Gobarska družina Murska Sobota vsak ponedeljek od 18. do 19. ure pripravila „gobarski večer“. Zanimivo „šolanje“ bo trajalo vse do konca oktobra v prostorih Srednje družboslovne in ekonomske šole v Murski Soboti.

Slikarji in pevci iz Jennersdorfa

Obiskovalcem galerije kulturnega centra v Murski Soboti se ta petek (21. sept.) obeta zanimiva prireditev. Ob 19.30 bodo namreč odprli razstavo likovnih del umetnikov iz Jennersdorfa v sosednji Avstriji. Ob tej priložnosti pa bo nastopil tudi jennersdorfski mešani pevski zbor.

(—aj)

KADAR PRIDE SLADOLEDAR — Vsak drugi dan, ko se na Gornji Senik pripelje z avtomobilom sladoledar, vsaj v minulih poletnih dneh je bilo tako, je za tamkajšnje otroke to nadvse vesel dogodek. Pa saj imajo otroci vsepovsod radi sladoled, kajne?

Foto: J. G.

okna inles vrata
RIBNICA